

24 september 2025
Oorspronkelijke taal : Nederlands

COI FOCUS

LIBANON

Veiligheidssituatie

Disclaimer:

Dit COI-product is, overeenkomstig de [richtlijnen van de Europese Unie](#) voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en de van kracht zijnde wettelijke bepalingen, opgesteld door Cedoca, de dienst die binnen het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) verantwoordelijk is voor onderzoek naar informatie over herkomstlanden. Het document levert informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en velt geen oordeel over de grond van het verzoek om internationale bescherming.

Dit document, opgesteld binnen een afgesproken tijdbestek, steunt op een zo ruim mogelijke waaier aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie met bijzondere aandacht voor de toetsing en kruiscontrole van de bronnen. Cedoca probeert alle relevante aspecten van het onderwerp van dit COI-product te behandelen, maar de informatie in dit document is niet noodzakelijk exhaustief. Als dit document bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemt, betekent dit niet dat ze niet hebben plaatsgevonden of niet bestaan. Alle gebruikte bronnen krijgen een gedetailleerde bronvermelding.

This COI product was produced by Cedoca, the country of origin information research unit of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons (CGRS). It follows the [Common EU Guidelines](#) for processing country of origin information (April 2008) and was drafted in accordance with applicable legal provisions. It aims to provide information for the processing of individual applications for international protection. It does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of applications for international protection.

This report was prepared within an allotted timeframe, using a wide range of carefully selected public information with a constant attention to crosschecking sources. While Cedoca has endeavoured to cover all aspects relevant to the subject of this COI report, the information provided is not necessarily exhaustive. The absence of a specific event, person or organisation from this report should not be taken to imply that the event did not take place or that the person or organisation does not exist. All sources are referenced.

Samenvatting

In Libanon bepaalt de Grondwet de verdeling van de macht volgens confessionele quota, met als gevolg een politiek sterk gepolariseerd systeem vatbaar voor conflict en buitenlandse inmenging. Libanon kent een zwakke staatsstructuur en een broos sektarisch evenwicht. Wapens zijn wijdverspreid en in combinatie met de aanwezigheid van gewapende milities houdt dit volgens de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) een veiligheidsrisico voor Libanese burgers in. Het land ondervond het voorbije decennium de gevolgen van de Syrische burgeroorlog, die de politiek verder polariseerde, een massale vluchtelingscrisis teweeg bracht en sektarische spanningen deed stijgen. Op 8 oktober 2023 raakte Libanon betrokken in de oorlog tussen Israël en Hamas. Tijdens de verslagperiode was er sprake van luchtaanvallen en raketaanvallen over de Zuid-Libanees grens tussen het Israëlische leger enerzijds en Hezbollah en andere gewapende groeperingen anderzijds.

Tot 17 september 2024 richtten de Israëlische aanvallen zich in hoofdzaak tegen militaire doelwitten. Hier kwam verandering in toen Israël op 17 en 18 september 2024 duizenden pagers, gebruikt door Hezbollah-leden, gelijktijdig tot ontploffing bracht. Daarop lanceerde het een oorlog waarin het, naast een golf van luchtaanvallen verspreid over het hele land, ook een grondoperatie in het zuiden van Libanon uitvoerde. De luchtaanvallen strekten zich ook uit tot regio's die voorheen onaangetast waren door het conflict. Iets meer dan twee maanden nadat de wederzijdse aanvallen tussen Israël en Hezbollah escaleerden tot een oorlog, sloten beide partijen op 27 november 2024 een bestand. Bij aanvang van de wapenstilstand, hadden Israëlische lucht- en grondaanvallen bijna 4.000 mensen gedood, waaronder honderden burgers, en 16.520 anderen verwond. Meer dan een miljoen mensen raakten ontheemd. Het aantal (burger)doden in Libanon was tijdens de verslagperiode bijgevolg aanzienlijk hoger dan de voorgaande jaren. De zuidelijke gouvernementen al-Nabatieh en Zuid, en in het bijzonder de districten Bint Jbeil, Marjayoun, Hasbaya (gouvernement al-Nabatieh) en het district Tyre (Sour in het Arabisch) (gouvernement Zuid) werden het meest getroffen door de Israëlische aanvallen. Deze districten strekken zich uit langs de zuidelijke grens van Libanon.

Een fragiele wapenstilstand tussen Israël en Hezbollah, die Israël en Hezbollah op 27 november 2024 sloten, houdt bij dit schrijven al meer dan drie maanden stand hoewel de voorwaarden van het bestand niet vóór de afgesproken deadline zijn nageleefd. Na ingang van het bestand daalde het aantal Israëlische luchtaanvallen wel significant. Na haar beslissing op 26 januari 2025 om de terugtrekking van de troepen uit te stellen, beschoot het Israëlische leger Libanese burgers die probeerden terug te keren naar hun dorpen in Zuid-Libanon. Hierbij vielen op 26 en 27 januari 2025 minstens 26 doden. Sinds de inwerkingtreding van het staakt-het-vuren op 27 november 2024 zijn volgens het Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR) minstens 59 burgers gedood bij Israëlische aanvallen. In de maand februari 2025 daalde het geweld tegen burgers opnieuw. Na de uitgestelde deadline van het bestand op 18 februari 2025 viel nog één burgerslachtoffer. Wel voert Israël nog steeds luchtaanvallen uit over verschillende delen van Libanon en vernietigt het infrastructuur en gebouwen. Daarnaast blijft het Israëlische leger, in weerwil van het bestand, aanwezig op vijf strategische punten in het zuiden. Deze militaire aanwezigheid verhindert de terugkeer van de Libanese bevolking.

Bronnen melden aanhoudende interne ontheemding. Volgens de cijfers van de International Organization for Migration (IOM) (maart 2025) zijn in totaal nog bijna 100.000 personen ontheemd, waarvan de helft afkomstig is uit het district Bint Jbeil (al-Nabatieh), en de overige voornamelijk uit Tyre (gouvernement Zuid), Marjayoun en Nabatieh (al-Nabatieh). De impact op het leven van burgers in de getroffen regio is bovendien groot. Slechts een beperkt aantal basisdiensten is toegankelijk. De infrastructuur en landbouwsector is grotendeels verwoest.

Het overige tijdens de verslagperiode gerapporteerde geweld betreft crimineel en/of sektarisch geweld, waarbij doden en gewonden vielen (voornamelijk bendeleden en militairen). De regio Baalbek - Hermel

huisvest bij uitstek verschillende invloedrijke sjiiitische gewapende clans die de facto milities vormen. In maart 2025 vielen doden bij gevechten tussen gewapende sjiiitische groepen en het Syrische leger in de noordoostelijke grensstreek. Het aantal burgerdoden bij dit geweld is beperkt. Wel zijn jaarlijks tientallen burgers, in de eerste plaats kwetsbare Syrische vluchtelingen, het slachtoffer van ontvoeringen.

In de meeste Palestijnse kampen bleef de veiligheidssituatie relatief stabiel tijdens de verslagperiode, ook in Ayn al-Helwe, waar de spanningen evenwel hoog bleven.

Summary

The Lebanese Constitution allocates power according to confessional quotas, creating a politically polarised system prone to conflict and foreign interference. The country has a weak state structure and a fragile sectarian balance. According to the United Nations (UN) Security Council, the widespread presence of weapons and armed militias poses a security risk to Lebanese citizens. Over the past decade, the country has suffered the consequences of the Syrian civil war, which further polarised the political landscape, triggered a massive refugee crisis and increased sectarian tensions. On 8 October 2023, Lebanon became involved in the war between Israel and Hamas. During the reporting period, there were air strikes and rocket fire along the southern Lebanese border, involving the Israeli army on the one hand, and Hezbollah and other armed groups on the other.

Until 17 September 2024, Israeli attacks were mainly directed against military targets. This changed when, on 17 and 18 September 2024, Israel simultaneously detonated thousands of pagers used by Hezbollah members. It then launched a war involving a wave of air strikes across the country and a ground operation in southern Lebanon. The air strikes also extended to regions that had previously been unaffected by the conflict. Just over two months after mutual attacks between Israel and Hezbollah escalated into war, a ceasefire was agreed on 27 November 2024. By this point, Israeli air and ground attacks had killed almost 4,000 people, including hundreds of civilians, and wounded a further 16,520. More than a million people were displaced. The number of (civilian) deaths in Lebanon during the reporting period is therefore significantly higher than in previous years. The al-Nabatieh and South governorates, and in particular the districts of Bint Jbeil, Marjayoun, Hasbaya (al-Nabatieh governorate) and the district of Tyre (Sour in Arabic) (South governorate) were the most affected by the Israeli attacks. These districts stretch along Lebanon's southern border.

At the time of writing, a fragile ceasefire between Israel and Hezbollah, agreed on 27 November 2024, had been holding for more than three months, although the terms of the truce had not been met by the agreed deadline. Following the truce, the number of Israeli air strikes decreased significantly. After postponing the withdrawal of its troops on 26 January 2025, the Israeli army fired on Lebanese civilians attempting to return to their villages in southern Lebanon. At least 26 people were killed on 26 and 27 January 2025. Since the ceasefire came into effect on 27 November 2024, at least 59 civilians have been killed in Israeli attacks, according to the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR). In February 2025, violence against civilians decreased again. One more civilian casualty was reported after the deadline for the ceasefire was extended on 18 February 2025. However, Israel is still carrying out air strikes on various parts of Lebanon and destroying infrastructure and buildings. In addition, despite the ceasefire, the Israeli army remains present at five strategic points in the south. This military presence is preventing the return of the Lebanese population.

Sources report ongoing internal displacement. According to figures from the International Organisation for Migration (IOM) from March 2025, almost 100,000 people are still displaced, half of whom are from Bint Jbeil district (al-Nabatieh), while the remainder are mainly from Tyre (South Governorate), Marjayoun and Nabatieh (al-Nabatieh). The impact on civilians' lives in the affected region is significant. Only a limited number of basic services are accessible. The infrastructure and agricultural sectors have been largely destroyed.

The remaining violence recorded during the reporting period was mainly criminal and/or sectarian in nature, resulting in deaths and injuries, primarily among gang members and military personnel. The Baalbek-Hermel region is home to several influential armed clans that form de facto militias. In March 2025, fighting between armed Shiite groups and the Syrian army in the north-eastern border region resulted in deaths. The number of civilian deaths in this violence is limited. However, dozens of civilians, primarily vulnerable Syrian refugees, are kidnapped every year.

The security situation remained relatively stable in most Palestinian camps during the reporting period, including in Ain al-Hilwe, despite continued high tensions.

Inhoudstafel

Samenvatting	2
Summary.....	3
Lijst van afkortingen	6
Inleiding.....	8
1. Korte geschiedenis	10
2. Huidige toestand	13
2.1. Escalatie van het conflict: 17 september 2024 – 27 november 2024	13
2.2. Wapenstilstand.....	15
2.3. Politieke en socio-economische situatie	16
2.4. Na de deadline van het bestand.....	18
3. Gewapende actoren.....	19
3.1. Hezbollah	19
3.2. Lebanese Resistance Brigades	20
3.3. Israëlische leger	21
3.4. Palestijnse gewapende groeperingen	21
3.5. IS en Hayat Tahrir al-Sham.....	22
3.6. Libanese soennitische en salafistische milities	22
3.7. Libanese leger	23
4. Typologie van het geweld.....	25
4.1. Aantal incidenten	25
4.2. Aard van de incidenten	28
5. Geografische verdeling.....	34
5.1. Zuid-Libanon	34
5.1.1. Achtergrond.....	34
5.1.2. Grensgeweld in 2024	35
5.1.3 Huidige situatie	38
5.2. Bekavallei, Baalbek-Hermel en Akkar	42
5.2.1. Israëlische luchtaanvallen.....	42
5.2.2. Crimineel geweld in de regio Baalbek-Hermel en Akkar	43
5.2.3. Grensgeweld tussen lokale gewapende groepen en het Syrische leger.....	44
5.3. Tripoli	45
5.4. Beiroet	46
5.4.1. Sociale onrust en sektarische spanningen	46
5.4.2 Israëlische aanvallen.....	47
5.4.3. De zuidelijke buitenwijken (Dahiyya)	47
5.5. Palestijnse vluchtelingenkampen.....	50
5.5.1. Algemeen	50
5.5.2. Ayn al-Helwe	52
5.5.3. Nahr al-Bared	57
6. Doelwitten van het geweld	59
7. Verplaatsingen van de bevolking	66
8. Impact van het conflict op het dagelijkse leven	67
Bijlagen	69
Bibliografie.....	75

Lijst van afkortingen

ACAPS	Assessment Capacities Project
ACLED	Armed Conflict Location & Event Data Project
AFP	Agence France-Presse
AI	Amnesty International
AOAV	Action on Armed Violence
AP	Associated Press
AUB	American University of Beirut
CFC	Civil-Military Fusion Centre
COAR	Center for Operational Analysis and Research
CREEMO	Center for Environmental Research of the Eastern Mediterranean
CRS	Congressional Research Service
CSIS	Center for Strategic and International Studies
CSKC	Civil Society Knowledge Centre
DFLP	Democratic Front for the Liberation of Palestine
ECCR	European Council on Foreign Relations
ERW	<i>explosive remnants of war</i>
ESCWA	United Nations Economic and Social Commission for Western Asia
EU	Europese Unie
HRW	Human Rights Watch
HTS	Hayat Tahrir al-Sham
ICG	International Crisis Group
IDF	Israeli Defence Forces
IDP	<i>internally displaced person</i>
IEP	Institute for Economics and Peace
IOM	International Organization for Migration
IPC	Integrated Food Security Phase Classification
IRC	International Rescue Committee
IRIN	Integrated Regional Information Networks
IS	Islamitische Staat
ISW	Institute for the Study of War
JFS	Jabhat Fatah al-Sham
LBCI	Lebanese Broadcasting Corporation International

LCAT	Lebanon Crisis Analytics Team
LF	Lebanese Forces
MAP	Medical Aid for Palestinians
MERIP	Middle East Research and Information Project
OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
OHCHR	Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights
OSAC	Overseas Security Advisory Council
PFLP	Popular Front for the Liberation of Palestine
PFLP-GC	Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command
PHRO	Palestinian Human Rights Organization
PIJ	Palestinian Islamic Jihad
PLO	Palestine Liberation Organization
PNSF	Palestinian National Security Forces
RFE/RL	Radio Free Europe/Radio Liberty
RPG	<i>rocket propelled grenades (raketwerpers)</i>
TDS	The Daily Star
UN	United Nations
UNDP	United Nations Development Program
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNIFIL	United Nations Interim Force in Lebanon
UNRWA	UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East
USDOS	United States Department of State
VBIED	<i>vehicle borne improvised explosive device</i>
VN	Verenigde Naties
WHO	World Health Organization

Inleiding

Deze COI Focus maakt een stand van zaken op over de veiligheidssituatie in Libanon. Het gaat om een update van de gelijknamige COI Focus van 20 februari 2024. Het onderzoek richt zich in het bijzonder op de periode februari 2024 – maart 2025. Cedoca sloot dit onderzoek af op 24 maart 2025.

De analyse bestaat uit acht delen. Het eerste en tweede deel beschrijven de achtergrond en huidige toestand van het geweld in Libanon. Het derde deel geeft de actoren weer die de veiligheidssituatie in Libanon bepalen. Het vierde en vijfde deel gaan in op de aard van het geweld in de verschillende regio's. Het zesde deel bespreekt de doelwitten van het geweld en het hiermee gepaard gaande risico voor burgers. Het zevende deel beschrijft de verplaatsingen van de bevolking. Het achtste deel bekijkt de impact op het dagelijkse leven.

Deze analyse beoogt een globaal beeld te geven van de veiligheidssituatie in Libanon. Het rapport bevat geen exhaustief overzicht van de veiligheidsincidenten die zich in Libanon hebben voorgedaan. De vermelde incidenten dienen voornamelijk om de algemene trend in Libanon of in een bepaalde Libanese regio te duiden.

De COI Focus is gebaseerd op informatie uit openbare bronnen. Cedoca steunt hierbij op informatie van verschillende internationale gouvernementele organisaties, niet-gouvernementele organisaties, vakliteratuur en berichtgeving uit de internationale en Libanese media.

Deze COI Focus maakt gebruik van de gegevens over veiligheidsincidenten uit de databank van het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), een Amerikaanse niet-gouvernementele non-profitorganisatie die informatie over conflicten verzamelt, analyseert en in kaart brengt.¹ Ervaren onderzoekers verzamelen data uit een brede waaier van lokale, regionale en internationale nieuwsbronnen en organisaties in meer dan 75 talen.² Voor Libanon zijn dat onder meer al-Akhbar, al-Arabiya, Asharq al-Awsat, an-Nahar, al-Nashra, Al Jazeera, Arab News, L'Orient-le Jour, Naharnet, Liveuemap, Murr TV, National News Agency Lebanon, BBC News, Lebanon24 en LBC International. ACLED werkt de op de website beschikbare databank voortdurend bij met nieuwe informatie (al dan niet over een reeds ingevoerd incident).³ De organisatie licht de toegepaste methodologie voor de invoering en voortdurende controle van de data uitgebreid toe.⁴ ACLED registreert het type van geweld, benoemt de actoren van geweld, kijkt of er sprake is van *civilian targeting*, geeft een beschrijving van de incidenten, vermeldt de locatie en maakt een indicatieve schatting⁵ van het aantal gemelde dodelijke slachtoffers. Cedoca gebruikt voor dit onderzoek de data die ACLED noteert in de categorieën (*event-types*) *battles*, *explosions/remote violence* en *violence against civilians*.⁶ Gelet op de methodologie, codering en invoering van gegevens, beschouwt Cedoca de cijfers van ACLED slechts als een schatting en indicatie van de tendensen met betrekking tot geweld in een bepaalde periode. Cedoca raadpleegde de in deze COI Focus gebruikte ACLED-cijfers voor 2024 op 10 januari 2025. Ten gevolge van recente ontwikkelingen, met name het uitstel van een bestandsdeadline door Israël, vroeg

¹ ACLED, *About ACLED*, s.d., [url](#)

² ACLED, 06/2023, p. 7, [url](#)

³ ACLED, 11/2021, [url](#)

⁴ ACLED, *Resource Library*, s.d., [url](#)

⁵ ACLED verifieert het aantal gerapporteerde slachtoffers niet. Als bronnen verschillende aantallen of een vage schatting weergeven, gebruikt ACLED de conservatiefste schatting. Dit leidt mogelijk tot een onderschatting van het aantal dodelijke slachtoffers: "These figures should therefore be understood as indicative estimates of reported fatalities, rather than definitive fatality counts". ACLED, 01/2023, pp. 2-3, [url](#); ACLED, 06/2023, p. 37, [url](#).

⁶ ACLED registreert ook andere incidenten, meer bepaald onder de categorieën *riots*, *protests* en *strategic developments*. Cedoca neemt deze niet niet of slechts marginaal op in dit onderzoek. ACLED, 06/2023, [url](#)

Cedoca een tweede dataset op 11 maart 2025 om ook de situatie tijdens de eerste maanden van 2025 op te nemen in de analyse.

Cedoca volgt de veiligheidsomstandigheden in Libanon voortdurend op. Als er zich fundamentele wijzigingen of ontwikkelingen zouden voordoen die de situatie ter plaatse aanzienlijk veranderen, dan zal Cedoca deze COI Focus zo snel mogelijk bijwerken.

1. Korte geschiedenis

De Libanese Grondwet bepaalt de verdeling van de macht volgens confessionele quota voor christenen, soennieten en sjiieten die respectievelijk 30, 31 en 32 % van de bevolking uitmaken.⁷ Dit leidt tot een politiek sterk gepolariseerd systeem vatbaar voor conflict en buitenlandse inmenging.⁸ Hoewel de termen hun lading al lang niet meer dekken, is Libanon sinds de Cederrevolutie en de hierop volgende terugtrekking van de Syrische troepen in 2005 politiek verdeeld tussen de zogenaamde 14 Maart-groep (genoemd naar de anti-Syrische protesten in 2005 door een alliantie van soennieten, druzen, en christenen), en de 8 Maart-groep (genoemd naar de toenmalige mars door Hezbollah⁹). De belangrijkste fracties van de 8 Maart-groep waren Hezbollah (sjiiitische strekking, geleid door Hassan Nasrallah), Amal (sjiiisch, Nabih Berri) en de Free Patriotic Movement (FPM) (christelijk, Michel Aoun). De belangrijkste fracties van de 14 Maart-groep waren de Tayyar al-Mustaqlal/ Future Movement (soennitisch, Saad Hariri), Lebanese Forces (LF, christelijk, Samir Geagea) en de Kata'ib (falangisten, christelijk, Amin Gemayel). De burgeroorlog in Syrië heeft de Libanese binnenlandse politiek verder gedestabiliseerd.¹⁰ Grofweg kan men stellen dat Hezbollah, gesteund door Iran, zich achter het Syrische regime schaarde, in tegenstelling tot het 14 Maart-blok, gesteund door Saoedi-Arabië.¹¹

De Libanese overheid voerde een officieel beleid van neutraliteit (*disassociation*) met betrekking tot het Syrische conflict om te verhinderen dat het zou overslaan naar Libanon.¹² Hiertoe ondertekenden de verschillende politieke leiders in juni 2012 de zogenaamde Baabda-verklaring. Aanvankelijk bleef de politieke en veiligheidssituatie in Libanon bijgevolg relatief stabiel. Het tij van neutraliteit en stabiliteit keerde toen Hezbollah-leider Nasrallah op 25 mei 2013 officieel erkende militaire steun te bieden aan het Syrische regime.¹³ De gevolgen van Hezbollahs betrokkenheid in de Syrische burgeroorlog, lieten zich snel voelen in Libanon.¹⁴ Naast toenemend geweld in de grensregio's met Syrië gebeurden in het binnenland aanslagen met autobommen met meestal Hezbollah of diens sjiiitische achterban als doelwit.¹⁵ In de tweede helft van 2014 vonden in de grensregio's Arsals en Tripoli grootschalige gewapende confrontaties plaats tussen het Libanese leger en een aantal Syrische extremistische groeperingen onder de koepel van Islamitische Staat (IS) (ook gekend als Islamic State in Iraq and the Levant (ISIL)/ Islamic State in Iraq and Syria (ISIS)/ Dawlat al-Islamiya fi al-Iraq wa al-Sham, Daesh).¹⁶

In 2015 versterkte het leger haar troepen met een linie van legerposten op de heuveltoppen aan de grens met Syrië.¹⁷ Het grensgeweld nam af en er vond sindsdien geen grootschalig gewapend treffen met Syrische extremistische groeperingen meer plaats waarbij burgerslachtoffers vielen.¹⁸ Voorts monitorden en rolden Libanese veiligheids- en ordediensten IS-netwerken op.¹⁹ Het aantal terroristische aanslagen daalde significant.²⁰ In de zomer van 2017 kwamen zowel Hezbollah als het Libanese leger afzonderlijk in actie tegen de nog aanwezige Syrische extremistische

⁷ USDOS, 15/05/2023, [url](#)

⁸ COAR, 11/2021, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Henley A.D.M.), 16/12/2016, [url](#)

⁹ Zie [3.1](#)

¹⁰ CRS (Humud C.E.), 05/10/2018, [url](#)

¹¹ CRS, 31/01/2020, [url](#)

¹² UNSC, 08/03/2018, [url](#); UNSC, 28/06/2012, [url](#); ECFR, 09/2012, [url](#)

¹³ ISW (Fullton W.), 05/2013, [url](#)

¹⁴ ICG, 27/05/2014, [url](#); ICG, 20/07/2015, [url](#)

¹⁵ Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#)

¹⁶ Carnegie Endowment for International Peace (Abou Zeid M.), 08/08/2014, [url](#); UNSC, 05/11/2014, [url](#)

¹⁷ Al-Jazeera (Blanford N.), 05/02/2015, [url](#); ISW (Cafarella J.), 05/03/2015, [url](#)

¹⁸ UNSC, 15/10/2019, [url](#); UNSC, 08/03/2018, [url](#); UNSC, 24/06/2016, [url](#); UNSC, 04/11/2015, [url](#)

¹⁹ USDOS, 02/06/2016, [url](#)

²⁰ UNSC, 04/11/2016, [url](#); ISW (Cafarella J.), 05/03/2015, [url](#)

rebellengroeperingen in de grensregio om ze definitief te verdrijven uit Libanon. Het leger herstelde hiermee de controle van de staat over een groot deel van de grensregio.²¹

Op 6 mei 2018 vonden voor het eerst in negen jaar parlementsverkiezingen plaats.²² Na zowat negen maanden onderhandelen, vormde premier Saad Hariri, leider van de Future Movement, een regering van nationale eenheid. Hezbollah verwierf een vetorecht en bepaalde daarna in grote mate het Libanese politieke beleid.²³

Daar waar in eerdere jaren reeds sprake was van sociale onrust in Libanon,²⁴ ontstonden sinds 17 oktober 2019 massale en wijdverspreide protesten tegen de overheid, diens wanbeleid, corruptie, cliëntelisme en onmacht om de economische crisis te bezwijken. Volgens Human Rights Watch (HRW) en Amnesty International (AI) beantwoordden de autoriteiten de betogeningen met buitensporig geweld.²⁵ Op 29 oktober 2019 diende premier Hariri zijn ontslag in.²⁶ Op 19 december 2019 verkoos het parlement de door Hezbollah gesteunde Hassan Diab tot premier. Diens regering bestond uitsluitend uit partijen verbonden aan het 8 Maart-blok, het politiek blok geleid door Hezbollah.²⁷ Het was de eerste regering sinds 2005 die bestond uit één politiek blok.²⁸

Libanon bevindt zich sinds eind 2019 in de grootste economische en financiële crisis uit zijn geschiedenis.²⁹ De Wereldbank beschouwt de crisis in Libanon, resultaat van drie decennia bewust roekeloos fiscaal en monetair beleid, als een van de ergste wereldwijd sinds het midden van de negentiende eeuw.³⁰ De economische crisis verzuurde nog door de coronapandemie alsook door de explosie die zich op 4 augustus 2020 voordeed ten gevolge van een brand in de haven van Beiroet.³¹ Ruim 2.750 ton ammoniumnitraat, dat door wanbeleid al jaren lag opgeslagen in de haven, kwam hierbij tot ontploffing. Het ging om een van de grootste niet-nucleaire ontploffingen in de geschiedenis³², met ongeveer 200 doden en 6.500 gewonden, onder wie 1.000 kinderen.³³ Na de explosie braken op 8 augustus 2020 opnieuw grootschalige protesten uit in Beiroet tegen de regering. De ordediensten gebruikten volgens internationale mensenrechtenorganisaties opnieuw buitensporig geweld bij het neerslaan van de demonstratie, waarbij meer dan 700 gewonden vielen.³⁴ Als reactie op het massale volksprotest na de explosie kondigde premier Hassan Diab op 10 augustus 2020 het ontslag van diens regering aan. Na dertien maanden politieke impasse vormde premier Najib Mikati op 10 september 2021 een nieuwe regering, opnieuw gedomineerd door Hezbollah en haar politieke bondgenoten.³⁵ Tegen eind 2021, twee jaar na het begin van de protesten, ebde het politieke momentum van de protestbeweging en de hoop op verandering weg. De nog verergerde economische crisis noopt velen tot dagelijks overleven. Volgens de Wereldbank behoort Libanon samen met Jemen en Syrië tot de meest voedselonzekere landen van het Midden-Oosten en Noord-Afrika.³⁶ Eind 2023

²¹ UNSC, 16/10/2017, [url](#)

²² UNSC, 21/05/2018, [url](#)

²³ Ashraq Al-Awsat, 17/02/2019, [url](#); ICG, 01/2018, [url](#)

²⁴ OSAC, 16/08/2023, [url](#); CSKC, 04/02/2020, [url](#); Middle East Eye, 31/01/2019, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#)

²⁵ OHCHR, 21/01/2020, [url](#); AI, 16/01/2020, [url](#); AI, 19/12/2019, [url](#); HRW, 17/01/2020, [url](#); HRW, 20/12/2019, [url](#); UNSC, 28/02/2020, [url](#)

²⁶ UNSC, 18/11/2019, [url](#)

²⁷ ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); Reuters, 21/01/2020, [url](#)

²⁸ Brookings (Feltman J.), 25/01/2020, [url](#); CRS, 02/10/2020, [url](#); Al Jazeera (Najjar F.), 22/01/2020, [url](#)

²⁹ CRS, 08/11/2021, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Alami M.), 19/12/2019, [url](#)

³⁰ BTI, 2024, [url](#); IRC, 2022, [url](#); HRW, 12/01/2023, [url](#)

³¹ CRS, 08/11/2021, [url](#); UNSC, 20/10/2020, [url](#); ICG, 08/06/2020, [url](#)

³² Center for Disaster Philanthropy, 10/09/2020, [url](#)

³³ ACAPS, 22/09/2020, [url](#); ICG, 10/11/2020, [url](#); The Jamestown Foundation (Devereux A.), 23/10/2020, [url](#)

³⁴ ACAPS, 25/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#); UNSC, 20/12/2020, [url](#); AI, 11/08/2020, [url](#)

³⁵ CRS, 08/11/2021, [url](#)

³⁶ Al-Monitor (Lucente A.), 29/06/2022, [url](#)

bereikte de voedselinflatie 352 %, de hoogste in de wereld, waardoor miljoenen Libanezen zich essentiële zaken als voedsel en gezondheidszorg niet meer kunnen veroorloven.³⁷ De protestbeweging is ook verzwakt door de *braindrain*, net als het land in zijn geheel.³⁸

Op 15 mei 2022 hield Libanon voor het eerst sinds de massaprotesten van oktober 2019 parlementsverkiezingen. De Future Movement nam niet deel aan de verkiezingen.³⁹ Dertien onafhankelijke hervormingsgezinde kandidaten wonnen een zetel.⁴⁰ Hezbollah en diens coalitiegenoten verloren hierdoor hun parlementaire meerderheid, hoewel Hezbollah zelf haar zetels behield.⁴¹ Volgens International Crisis Group (ICG) behielden de traditionele politieke blokken weliswaar 90 % van de zetels, maar verhindert de verkiezingsuitslag een machtsevenwicht in het Libanese parlement of een duidelijke meerderheidscoalitie.⁴² In die zin leidden de verkiezingen niet tot een wezenlijke verandering van de politieke status quo.⁴³ Op 23 juni 2022 werd interim-premier Mikati aangewezen om een nieuwe regering te vormen maar hij raakte het niet eens met president Aoun. Op 31 oktober 2022 liep bovendien het presidentschap van Aoun af. Het onvermogen van het Libanese parlement om een nieuwe president te benoemen, zadelde het land op met een regering in lopende zaken die geen wetgeving kon aannemen tot de benoeming van een nieuwe premier door een nieuwe president.⁴⁴ De politieke polarisatie verdiepte zich verder.⁴⁵

Tegen deze achtergrond luidde Operatie al-Aqsa Storm van Hamas op 7 oktober 2023 op Israëlisch grondgebied een nieuwe fase in de langdurige impasse tussen Israël en Hezbollah in (zie [5.1.](#)). Zeventien jaar lang had wederzijdse afschrikking voor een wankel kalmte gezorgd, maar vanaf 8 oktober 2023 was er sprake van dagelijkse luchtaanvallen en raketvuur over de Israëlisch-Libanezen grens tussen enerzijds de Israeli Defence Forces (IDF) en anderzijds Hezbollah, bijgestaan door andere gewapende groeperingen (al-Quds brigades van de Palestinian Islamic Jihad, al-Qassam Brigades van Hamas, al-Fajr militie van al-Jama'a al-Islamiya (Islamic Group) en de Sarayat al-Muqawama al-Lubnaniya (Lebanese Resistance Brigades))⁴⁶.⁴⁷ Gedurende ongeveer een jaar concentreerden de meest intense Israëlische bombardementen zich binnen twaalf kilometer van de grens, terwijl gerichte luchtaanvallen tot steeds dieper in Libanon reikten, tot 100 kilometer van de grens.⁴⁸ Op 16 september 2024 (voor de escalatie van het conflict tot een oorlog, zie [2.1](#)) meldt het United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) in totaal 589 doden, waarvan ten minste 143 bevestigde burgerdoden, sinds het begin van de vijandelijkheden.⁴⁹ Op dat moment waren 112.545 personen ontheemd volgens cijfers van de International Organization for Migration (IOM).⁵⁰

³⁷ World Bank, 21/12/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); AI, 09/02/2023, [url](#)

³⁸ KAS (Bauer M.), 18/10/2021, [url](#)

³⁹ UNSC, 22/04/2022, [url](#)

⁴⁰ HRW, 12/01/2023, [url](#)

⁴¹ IRB, 08/09/2022, [url](#)

⁴² ICG, 27/10/2022, [url](#); IRB, 08/09/2022, [url](#)

⁴³ HRW, 12/01/2023, [url](#)

⁴⁴ ICG, 08/2024, [url](#); CRS, 10/05/2024, [url](#)

⁴⁵ UNSC, 22/04/2022, [url](#)

⁴⁶ The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H., Sharawi A.), s.d., [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#)

⁴⁷ UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#)

⁴⁸ OCHA, 31/07/2024, [url](#); OCHA, 16/07/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#)

⁴⁹ UNSC, 09/10/2024, [url](#); OCHA, 10/09/2024, [url](#)

⁵⁰ IOM, 16/09/2024, [url](#); UNSC, 09/10/2024, [url](#)

2. Huidige toestand

2.1. Escalatie van het conflict: 17 september 2024 – 27 november 2024

Op 16 september 2024 benoemde Israëlisch premier Benjamin Netanyahu de terugkeer van 80.000 uit de noordelijke grensregio geëvacueerde Israëlische burgers ten gevolge van de raketaanvallen van Hezbollah als een officieel oorlogsdoel (naast de terugkeer van de gijzelaars in Gaza).⁵¹

Op 17 september 2024 escaleerde het conflict tussen Israël en Hezbollah met een ongeziene aanval waarbij Israël duizenden pagers, gebruikt door leden van Hezbollah, gelijktijdig tot ontploffing bracht. Overal in het land kwamen Hezbollah-leden tegelijkertijd om of werden verwond. Daags nadien wist de Mossad Hezbollahs communicatienetwerk voor de tweede keer in twee dagen te raken met de explosie van walkietalkies verspreid over het hele land, met algehele chaos tot gevolg.⁵² Deze aanvallen maakten volgens de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (VN) minstens 40 doden, waaronder twee kinderen, en meer dan 3.400 gewonden, inclusief de Iraanse ambassadeur in Libanon.⁵³ Israël geeft zelden commentaar op operaties op buitenlandse bodem, maar waarschuwde op 18 september 2024 dat een “nieuw tijdperk van oorlog aangebroken is”. Tot dan toe waren de Israëlische aanvallen op Hezbollah over het algemeen gericht tegen militaire doelwitten in het zuiden van Libanon of op specifieke personen. Bij deze aanvallen werden ook heel wat onschuldige burgers geraakt, zo stelt onder meer HRW.⁵⁴ AI wijst erop dat de pagers niet alleen aan Hezbollah-strijders werden uitgedeeld, maar ook aan werknemers in burgerfuncties in Hezbollah-instellingen.⁵⁵ De explosies vonden plaats in supermarkten, auto's, woonstraten en andere drukbezochte openbare ruimtes, wat leidde tot zware verwondingen en wijdverspreide angst en paniek in heel Libanon. Een door de economische crisis al zwaar getroffen gezondheidssector raakte overbelast. De pagers piepten voor de explosie, waardoor velen ze naar hun gezicht brachten, wat leidde tot ernstige oogproblemen en de amputatie van ledematen.⁵⁶ De toestellen van Hezbollah werden apart geproduceerd en voorzien van batterijen die het krachtige explosief pentriet bevatten. In de zomer van 2024 kwamen de pagers met duizenden aan en werden ze verspreid onder Hezbollah-leden. Deze operatie toont niet alleen de technische knowhow van Israëlische inlichtingendiensten, maar ook de diepe infiltratie van spionnen binnen Hezbollah.⁵⁷

Op 23 september 2024 lanceerde het IDF Operation Northern Arrows met honderden luchtaanvallen in Zuid-Libanon. Het IDF verklaarde diezelfde dag meer dan 1.300 doelwitten van Hezbollah te hebben geraakt. Het Libanese ministerie van Volksgezondheid meldde dat hierbij minstens 558 mensen omkwamen, waaronder 50 kinderen en 94 vrouwen.⁵⁸ Daarmee ging het om de dodelijkste dag in het conflict, met tevens de grootste dodentol sinds het einde van de Libanese burgeroorlog.⁵⁹ De aanvallen veroorzaakten ook massale verplaatsingen van burgers en aanzienlijke schade aan civiele infrastructuur.⁶⁰ Ongeveer 80.000 Libanezen hadden een geautomatiseerde telefoonoproep vanuit Israël ontvangen met de aanmaning zich onmiddellijk te verwijderen van wapenopslagplaatsen van Hezbollah. Duzenden Libanezen vluchtten weg uit het zuiden van het land waardoor er

⁵¹ CRS, 25/10/2024, [url](#)

⁵² OCHA, 20/09/2024, [url](#)

⁵³ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

⁵⁴ AI-Monitor (Farhat B.), 19/09/2024, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁵⁵ AI, 20/09/2024, [url](#)

⁵⁶ AI, 20/09/2024, [url](#)

⁵⁷ BBC (Bennet T.), 20/09/2024, [url](#)

⁵⁸ UNSC, 13/11/2024, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁵⁹ OCHA, 25/09/2024, [url](#)

⁶⁰ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

kilometerslange files ontstonden richting Beiroet. Het IDF zette de hierop volgende dagen de zware bombardementen voort in andere regio's in Libanon, gericht op dichtbevolkte stedelijke centra zoals de zuidelijke voorsteden van Beiroet en Saida (Sidon), evenals in de Bekavallei, wat leidde tot verdere ontheemding en slachtoffers.⁶¹

Op 27 september 2024 meldde het IDF dat het de secretaris-generaal van Hezbollah, Hassan Nasrallah, en verschillende commandanten, waaronder Ali Karaki, bevelhebber van het zuidelijke front van Hezbollah, had gedood bij een aanval op het hoofdkwartier van Hezbollah, dat zich onder woongebouwen in Dahiyya (Beiroet) bevond.⁶²

Daarnaast behelsde Operatie Northern Arrows ook grondoperaties die aanvingen op 1 oktober 2024, een nieuwe fase in het conflict. Israëlische gepantserde colonnes staken de grens over, wat tot confrontaties tussen Hezbollah en het IDF in Zuid-Libanon leidde.⁶³

In de verdere loop van oktober en november 2024 voerde Israël een golf van luchtaanvallen uit, die zich ook uitstrekte tot regio's die voorheen niet door het conflict waren getroffen (zie 5).⁶⁴ Gemiddeld vielen in november 2024 wekelijks 250 doden.⁶⁵

Op 26 november 2024 bereikten Libanon en Israël met behulp van Amerikaanse en Franse diplomaten een akkoord over een wapenstilstand. Een week van verwoestende Israëlische luchtaanvallen ging het staakt-het-vuren vooraf, met dagelijkse aanvallen in de buitenwijken van Beiroet evenals in Zuid-Libanon, al-Nabatieh, Beka, Baalbek-Hermel en Mount Lebanon. Op 23 november 2024 vielen 84 dodelijke slachtoffers en op 26 november 2024 was er sprake van bijna 80 doden en meer dan 265 gewonden volgens schattingen van het ministerie van Volksgezondheid.⁶⁶ Beiroet werd zwaar getroffen, met aanvallen op woonwijken in het centrum en de zuidelijke voorsteden die leidden tot wijdverspreide paniek. Een vergelijkbare verwoesting vond plaats in de Bekavallei. Israëlische aanvallen troffen ook Saida en het Palestijnse vluchtelingenkamp Rashidiah (gouvernement Zuid) en vernietigden de grensovergang Aridah tussen het noorden van Libanon en Syrië.⁶⁷

Bij het begin van de wapenstilstand had Israël bijna 4.000 personen gedood en 16.520 verwond. Meer dan 1,2 miljoen personen raakten ontheemd. Ongeveer 562.000 mensen (37 % Libanezen en 63 % Syriërs) vluchtten sinds de escalatie van de vijandelijkheden vanuit Libanon naar Syrië.⁶⁸ Hezbollah voerde ondertussen raketschuttingen op Israël uit die zwaarder waren en dieper reikten dan ooit tevoren. Deze aanvallen doodden tientallen Israëlische soldaten, waardoor het totale aantal Israëlische slachtoffers bijna 130 bedroeg.⁶⁹

⁶¹ OCHA, 25/09/2024, [url](#)

⁶² ICG, 03/12/2024, [url](#); UNSC, 13/11/2024, [url](#)

⁶³ UNSC, 13/11/2024, [url](#); ICG, 03/12/2024, [url](#)

⁶⁴ Naharnet, 04/01/2025, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁶⁵ OCHA, 25/11/2024, [url](#)

⁶⁶ OCHA, 25/11/2024, [url](#)

⁶⁷ OCHA, 28/11/2024, [url](#)

⁶⁸ OCHA, 25/11/2024, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#)

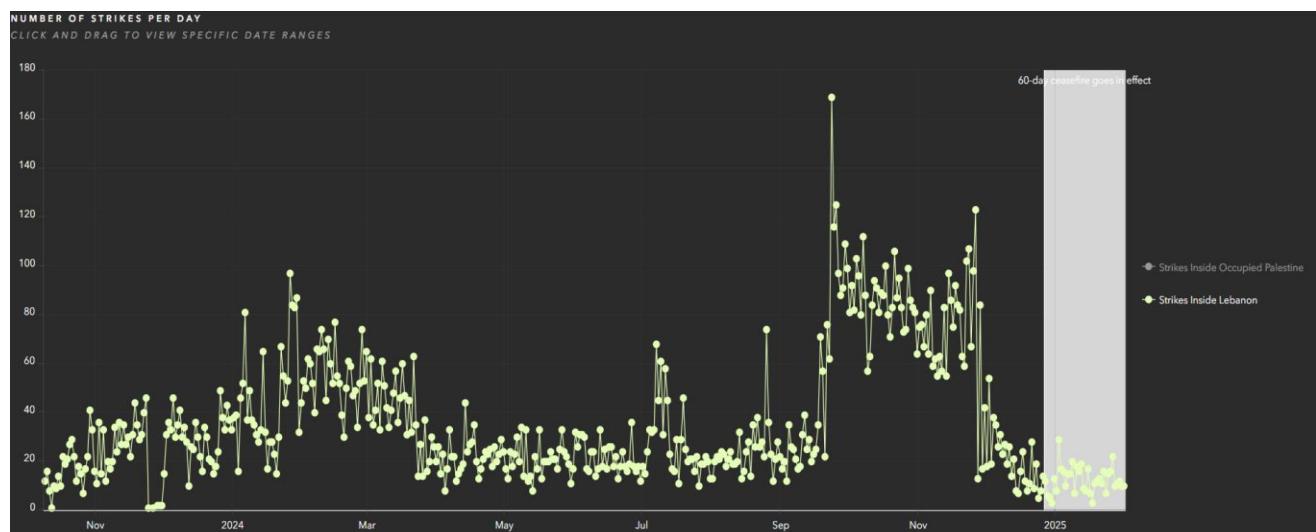
⁶⁹ Naharnet, 04/01/2025, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#); ICG, 03/12/2024, [url](#); OCHA, 28/11/2024, [url](#)

2.2. Wapenstilstand

In de vroege uren van 27 november 2024 trad het staakt-het-vuren in werking.

De overeenkomst stelt in navolging van Resolutie 1701⁷⁰ een einde aan het grensoverschrijdend geweld tussen Hezbollah en Israël. Libanon wordt verplicht alle niet-statelijke gewapende groeperingen uit het gebied ten zuiden van de rivier Litani te verwijderen. Het bestand vereist na 60 dagen de ontplooiing van het Libanese leger in deze grensgebieden terwijl het Israëlische leger er zich dan moet hebben teruggetrokken. Daarnaast moet de Libanese staat wapensmokkel voorkomen en militaire infrastructuur ontmantelen die buiten staatscontrole valt, hoewel hiervoor geen specifieke tijdlijn is vastgesteld.⁷¹ Israël beweert toestemming van Washington te hebben gekregen om preventieve acties te ondernemen tegen militaire bedreigingen vanuit Libanon, op voorwaarde dat het de Verenigde Staten (VS) vooraf informeert. Israëlische media melden het bestaan van een geheime afspraak tussen Israël en de VS die inlichtingen zullen delen over mogelijke schendingen door Hezbollah. Verder behoudt Israël het recht om het Libanees luchtruim te betreden voor surveillance.⁷² Verschillende analisten beschouwen dit als teveel vrijheid voor Israël om Hezbollah aan te vallen onder het voorwendsel van het recht op zelfverdediging.⁷³

Hezbollah heeft zijn raket- en droneaanvallen tegen Israël grotendeels gestaakt, en Israël is gestopt met aanvallen op Hezbollah in de meeste delen van Libanon. Maar Israël ging in de loop van januari en februari 2025 gewoon door met regelmatige luchtaanvallen op wat het als basissen van Hezbollah in Zuid-Libanon en de Bekavallei beschouwt. Israël schond het bestand meermaals, voornamelijk in de gouvernementen al-Nabatieh en Zuid.⁷⁴

Grafiek 1: Aantal aanvallen per dag 01/01/2024 – 01/02/2025⁷⁵

⁷⁰ VN-Resolutie 1701, die een einde maakte aan de oorlog in 2006 tussen Hezbollah en Israël, voorziet in de ontplooiing van een vredesmacht, naast een even groot aantal Libanese troepen (zie [5.1.1](#)). UNSC, 11/08/2006, [url](#)

⁷¹ ICG, 03/12/2024, [url](#)

⁷² ICG, 03/12/2024, [url](#)

⁷³ Arab Center for Research & Policy Studies, 03/12/2024, [url](#)

⁷⁴ OCHA, 11/01/2025, [url](#); OCHA, 02/01/2025, [url](#)

⁷⁵ AUB, laatste update: 10/02/2025, [url](#)

Het Israëlische leger stelde bovendien na het bestand een de facto no-gozone in voor Libanese burgers langsheel de grens.⁷⁶ De toegangsbeperkingen die het Israëlische leger hiermee oplegde aan meer dan 70 dorpen en steden in Zuid-Libanon bleven in de loop van december 2024, januari en de eerste helft van februari 2025 van kracht.⁷⁷

2.3. Politieke en socio-economische situatie

Op 9 januari 2025, een maand na het bestand, verkoos het Libanese parlement de militaire bevelhebber Joseph Aoun tot president, waarmee een einde kwam aan een twee jaar durende politieke impasse.⁷⁸ Suleiman Franjeh, de kandidaat gesteund door het zwaar onder druk staande en afgezwakte Hezbollah, trok zich daags voordien terug ten gunste van Aoun. Op 13 januari 2025 verkoos het Libanese parlement de voorzitter van het Internationaal Gerechtshof, Nawaf Salam, tot premier. Op 8 februari 2025 vormde deze een hervormingsregering, bestaande uit vertegenwoordigers van de verschillende politieke blokken. Op 26 februari 2025 kreeg het kabinet van premier Salam het vertrouwen van het parlement met de steun van driekwart van de parlementsleden.⁷⁹

Na jaren van economische en financiële crisis betekende volgens de *Economic Monitor of Lebanon* van de Wereldbank het conflict tussen Israël en Hezbollah opnieuw een grote schok voor de Libanese economie.⁸⁰ Eind mei 2024 stelde de Wereldbank dat de nationale munt in totaal meer dan 98 % van haar waarde verloor. Dit leidde tot een enorme inflatie, een devaluatie van de lonen alsook een dollarisering van de economie en een toename van de ongelijkheid.⁸¹ Een gebrek aan buitenlandse valuta om de invoer te financieren heeft geleid tot tekorten aan medicijnen, water en brandstof.⁸² Het gebrek aan medicijnen en medische voorraden, de stroomuitval en de migratie van duizenden artsen en verpleegkundigen uit Libanon veroorzaakte tevens een ongeziene crisis in de gezondheidssector.⁸³ De staat kan niet meer dan twee tot drie uur elektriciteit per dag leveren.⁸⁴ Dit culmineerde in een landelijke stroomuitval van 24 uur in augustus 2024 nadat het door de staat beheerde elektriciteitsbedrijf zonder brandstof kwam te zitten.⁸⁵ De crisis heeft grote gevolgen voor de openbare dienstverlening.⁸⁶ Scholen kunnen met moeite functioneren door stakingen en het vertrek van leraren, stroom- en internetonderbrekingen en inflatie. Publieke scholen voor honderdduizenden Libanese en Syrische studenten waren de afgelopen jaren grotendeels gesloten.⁸⁷

Volgens een rapport van de Wereldbank van mei 2024 (vóór de escalatie van het conflict en de massale ontheemding) verdriedubbelde de armoede in Libanon het voorbije decennium tot 44 % van de totale bevolking en worstelt 59 % van de bevolking om in zijn basisbehoeften te voorzien. In rurale gebieden is dit 62 %.⁸⁸ Het Wereldvoedselprogramma meldt in juni 2024 dat in totaal 2,5 miljoen inwoners van Libanon, ongeveer de helft van de bevolking, voedselbijstand nodig heeft.⁸⁹ Volgens de Lebanon

⁷⁶ ICG, 03/12/2024, [url](#)

⁷⁷ OCHA, 11/01/2025, [url](#); OCHA, 02/01/2025, [url](#)

⁷⁸ OCHA, 11/01/2025, [url](#)

⁷⁹ AJ, 26/02/2025, [url](#)

⁸⁰ World Bank, 22/12/2023, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁸¹ World Bank, 23/05/2024, [url](#)

⁸² World Bank, 23/05/2024, [url](#); The New Humanitarian (Ghossn K.), 26/10/2023, [url](#); OHCHR, 11/05/2022, [url](#)

⁸³ ACAPS, 09/07/2024, [url](#); UNSC, 16/11/2021, [url](#); ACLED, *Lebanon Mid-year Update*, s.d., [url](#); HRW, 12/01/2023, [url](#)

⁸⁴ HRW, 12/01/2023, [url](#)

⁸⁵ HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁸⁶ UNSC, 13/07/2023, [url](#)

⁸⁷ HRW, 11/01/2024, [url](#)

⁸⁸ World Bank, 23/05/2024, [url](#)

⁸⁹ WFP, 06/2024, [url](#)

Integrated Food Security Phase Classification (IPC) bedreigt in januari 2025 acute voedselonzekerheid 1,65 miljoen Libanezen en Syrische en Palestijnse vluchtelingen, die vallen onder IPC-fase 3 (nood aan dringende humanitaire hulp om acute ondervoeding te voorkomen) of erger. Dit komt overeen met een derde van de bevolking.⁹⁰

De moeilijke socio-economische situatie uitte zich de voorbije jaren eveneens in een stijging van de criminaliteit en het aantal moorden.⁹¹ De Global Organized Crime Index van 2024, die het niveau van georganiseerde misdaad meet, rangschikt Libanon als 9e van 193 landen wereldwijd.⁹²

Het herstel van de economie zal volgens waarnemers afhangen van de mate waarin de Libanese leiders tegemoetkomen aan de uitdrukkelijke eis van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en internationale donoren om politieke hervormingen door te voeren. Hier is nog weinig van te merken.⁹³ ICG spreekt van een fundamentele paradox aangezien de regeringspartijen tegen hun eigen gevestigde belangen moeten handelen en een einde moeten maken aan het diepgewortelde cliëntelisme om corruptie te kunnen bestrijden en institutionele hervormingen te kunnen doorvoeren.⁹⁴

Libanon vangt nog steeds een groot aantal Syrische vluchtelingen op. United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) telt in februari 2025 officieel 755.426 Syrische vluchtelingen in Libanon.⁹⁵ HRW en de Libanese overheid schatten het totale aantal Syrische Vluchtelingen echter op anderhalf miljoen.⁹⁶ Hiermee maken de Syrische vluchtelingen meer dan een kwart van de bevolking in Libanon uit en is Libanon wereldwijd het land met de hoogste concentratie vluchtelingen per capita.⁹⁷ Zowel in de media als in de politiek is de voorbije jaren sprake van een stijgende antivluchtelingenretoriek. De regering beklemtoont de noodzaak van een graduele terugkeer naar Syrië en voert dit ook uit.⁹⁸

Nadat verschillende politieke leiders de ontvoering en moord op een kaderlid van de christelijke partij Lebanese Forces op 8 april 2024 (zie [5.4.1](#)) in verband brachten met de aanwezigheid van Syrische vluchtelingen in Libanon, richtten burgerwachten in delen van de hoofdstad Beiroet, de stad Byblos en elders zich in april en mei 2024 met intimidatie en geweld tegen Syriërs.⁹⁹

Op 2 mei 2024 kondigde de Europese Commissie een financieel steunpakket van één miljard euro aan voor Libanon om de toestroom van vluchtelingen naar EU-landen te beperken. Luttele dagen later kondigde de Libanese Algemene Veiligheidsdienst ingrijpende nieuwe maatregelen aan tegen Syrische vluchtelingen, waaronder beperkingen op hun verblijfs- en werkvergunningen. De dienst voerde ook het aantal razzia's, collectieve uitzettingen, arrestaties en deportaties op, aldus onder meer AI.¹⁰⁰ Zo arresteerde de Libanese Algemene Veiligheidsdienst volgens de VN-Veiligheidsraad op 12 mei 2024

⁹⁰ FAO, 22/01/2015, [url](#); IPC, 17/01/2025, [url](#)

⁹¹ Global Organized Crime Index, s.d., [url](#); Arab News (Houssari N.), 12/01/2022, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#); OSAC, 21/01/2022, [url](#); TDS, 07/06/2020, [url](#); Al-Arabiya (Issa T.M.), 18/08/2022, [url](#)

⁹² Global Organized Crime Index, s.d., [url](#)

⁹³ UNSC, 09/10/2024, [url](#); ICG, 08/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); World Bank, 23/05/2024, [url](#); ACAPS, 09/07/2024, [url](#); BTI, 2024, [url](#)

⁹⁴ ICG, 27/10/2022, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#)

⁹⁵ UNHCR Inter-agency Information Sharing Portal, laatste update: 28/02/2025, [url](#)

⁹⁶ UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#)

⁹⁷ UNSC, 13/11/2024, [url](#); World Bank, 05/2024, [url](#); AI, 27/05/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#)

⁹⁸ The Tahrir Institute for Middle East Policy (Kheshen N.), 29/05/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); Al Arabiya News, 01/07/2019, [url](#); USDOS, 11/03/2020, [url](#); AI, 18/02/2020, [url](#); HRW, 14/01/2020, [url](#); HRW, s.d., [url](#); ACAPS, s.d., [url](#)

⁹⁹ ICG, 04/2024, [url](#); The Tahrir Institute for Middle East Policy (Kheshen N.), 29/05/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#)

¹⁰⁰ AI, 27/05/2024, [url](#); AI, 16/05/2024, [url](#); ICG, 05/2024, [url](#)

460 Syriërs, waarvan het er 450 deporteerde naar Syrië.¹⁰¹ Volgens UNHCR deporteerde de Libanese overheid in 2024 minstens 4.800 Syriërs.¹⁰² Volgens HRW hebben de autoriteiten in 2024 willekeurig Syriërs vastgehouden, gemarteld en gedwongen teruggestuurd naar Syrië, waaronder oppositieactivisten en een deserteur uit het leger.¹⁰³

Na de val van het Assad-regime in Syrië op 8 december 2024 keerden duizenden Syrische vluchtelingen terug naar Syrië maar de regimewissel bracht ook duizenden nieuwe Syrische vluchtelingen op de been naar Libanon. Ook is niet altijd duidelijk of het om een definitieve terugkeer gaat. De meeste Syrische vluchtelingen brengen een tijdelijk bezoek aan Syrië om de situatie te beoordelen, waarbij sommigen overwegen om geleidelijk terug te keren. In dit scenario keren enkele gezinsleden eerst terug om voorbereidingen te treffen voor de rest van het gezin, zo stelt OCHA.¹⁰⁴

2.4. Na de deadline van het bestand

Tijdens de opmars van het Libanese leger naar het zuiden van het land begon het Israëlische leger begin januari 2025 met de evacuatie van zijn posities in het westelijke deel van Zuid-Libanon.¹⁰⁵ Maar op 24 januari 2025 kondigde de Israëlische regering aan dat haar troepen zich niet volledig zouden terugtrekken uit Zuid-Libanon, ondanks de deadline. Israël stelde dat het Libanese leger zich nog niet volledig had ontplooid in alle gebieden die eerder onder de controle van Hezbollah vielen, met name de oostelijke regio van Zuid-Libanon. Op 26 januari 2025 kondigden de VS en Israël gezamenlijk een verlenging aan van de 60-daagse wapenstilstand tot 18 februari 2025. De Libanese premier Mikati bevestigde dit de volgende dag.¹⁰⁶ Voor 18 februari 2025 had IDF zich alleen teruggetrokken uit de districten Tyre en Hasbaya, terwijl het aanwezig bleef op meer dan de helft van de Blauwe Linie (de door de VN vastgestelde demarcatielijn tussen Israël en Libanon).¹⁰⁷

Na de Israëlische beslissing om de terugtrekking uit te stellen, braken gevechten uit tussen het Israëlische leger en Libanese burgers die probeerden terug te keren naar hun dorpen in Zuid-Libanon. Hierbij vielen op 26 en 27 januari 2025 minstens 26 doden, in hoofdzaak burgers.¹⁰⁸ Daarnaast voerden Israëlische drones op 28 en 29 januari 2025, voor het eerst sinds de inwerkingtreding van de wapenstilstand op 27 november 2024, luchtaanvallen ten noorden van de rivier Litani uit, met name in Nabatieh al-Faouqa.¹⁰⁹

Op 18 februari 2025, de uitgestelde deadline van het bestand, had het merendeel van de Israëlische troepen zich teruggetrokken uit Zuid-Libanon. Tijdens het schrijven van deze COI Focus behoudt het leger evenwel een aanwezigheid op vijf strategische punten aan de grens (zie [5.1.3](#)). Ook voerde het in februari en maart 2025 luchtaanvallen uit in verschillende delen van Libanon, die in maart 2025 nog fors toenamen, zo stelt OCHA.¹¹⁰ Daarnaast zette het in op de vernieling van infrastructuur en eigendommen in Zuid-Libanon (zie [5.1.3](#)).¹¹¹

¹⁰¹ UNSC, 12/07/2024, [url](#)

¹⁰² UNSC, 13/11/2024, [url](#)

¹⁰³ HRW, 16/01/2025, [url](#)

¹⁰⁴ OCHA, 19/01/2025, [url](#)

¹⁰⁵ Al-Monitor (Bassist R.), 24/01/2025, [url](#)

¹⁰⁶ OCHA, 30/01/2025, [url](#)

¹⁰⁷ L'Orient-Le Jour, 25/01/2025, [url](#)

¹⁰⁸ L'Orient-Le Jour, 27/01/2025, [url](#)

¹⁰⁹ L'Orient-Le Jour, 28/01/2025, [url](#)

¹¹⁰ OCHA, 17/03/2025, [url](#)

¹¹¹ ACLED, 29/01/2025, [url](#)

3. Gewapende actoren

3.1. Hezbollah

Hezbollah werd met behulp van Iran in 1982 (tijdens de Libanese burgeroorlog) opgericht als verzetsbeweging tegen Israël, dat toen delen van Zuid-Libanon bezet hield. Voor deescalatie van het conflict eind september 2024 werd de groepering algemeen beschouwd als de zwaarste bewapende niet-statelijke actor ter wereld.¹¹² In Libanon is het een machtige militaire, politieke en sociale beweging. Waarnemers beschouwen Hezbollah als een staat binnen een staat vanwege diens uitgebreide veiligheidsapparaat, politieke organisatie en netwerk van sociale diensten. Gezien het onvermogen van de Libanese overhedsinstanties om basisdiensten te verlenen aan hun burgers omschreef het Brookings Institution Hezbollah als een staat binnen een niet-staat.¹¹³

Hezbollah is naast een sjiiytische politieke partij ook een sterk gewapende militie. Zowel de VS als de Europese Unie (EU) beschouwen de gewapende tak van Hezbollah als een terreurorganisatie. De militie heeft haar basissen in de zuidelijke buitenwijken van Beiroet, de Bekavallei en Zuid-Libanon.¹¹⁴ Na de oorlog van 2006 met Israël kende Hezbollah een enorme groei aan mankracht, wapens en uitrusting en ontstond de militie zich tot een regionale strijdzaak, volgens de geraadpleegde denktanks. Voor deescalatie van het conflict in 2024 had het een leger van 45.000 of meer strijders, velen onder hen gehard in de oorlog in Syrië, en een wapenaarsenaal van meer dan 150.000 raketten en drones, waaronder Iraanse Fateh 110-raketten met een bereik van 300 kilometer.¹¹⁵ Naar schatting 70 tot 80 % van de raketten en drones van Hezbollah werd intussen door Israël vernietigd.¹¹⁶ De kwestie van het wapenaarsenaal van Hezbollah vormt een van de belangrijkste breuklijnen tussen de 8 Maart-en 14 Maart-coalities. In de praktijk oefende de Libanese overheid weinig tot geen druk uit op Hezbollah om te ontwapenen. Het parlementaire blok onder controle van Hezbollah is groot genoeg om elke poging tot ontwapening tegen te houden.¹¹⁷

Het IDF doodde het afgelopen jaar het merendeel van de politieke en militaire leiders van Hezbollah, evenals een aanzienlijk aantal militaire kaderleden.¹¹⁸ Volgens Israëlische cijfers heeft het Israëlische leger in totaal minstens 2.500 Hezbollah-strijders gedood.¹¹⁹ Op 28 september 2024 meldde Hezbollah dat 502 van zijn leden waren omgekomen sinds 8 oktober 2023. Daarna staakte de organisatie het publiceren van overlijdensberichten.¹²⁰

Voorts verwoestten zware Israëlische bombardementen het financiële, gezondheids- en sociaal dienstennetwerk van de groep. Dit omvatte de vernietiging van volledige dorpen in Zuid-Libanon en meer dan 400 woongebouwen in de zuidelijke buitenwijk Dahiyya, evenals in de Bekavallei, regio's waar de achterban van Hezbollah woont. Het vertrouwen in de organisatie en in de eigen communicatiemiddelen heeft volgens de denktank SARI Global bovendien een flinke deuk gekregen.¹²¹

¹¹² CFR, laatste update: 30/07/2024, [url](#)

¹¹³ IRB, 08/09/2022, [url](#)

¹¹⁴ USDOs, 02/06/2016, [url](#); IRB, 08/09/2022, [url](#)

¹¹⁵ CRS, 10/05/2024, [url](#); ICG, 10/11/2020, [url](#)

¹¹⁶ ICG, 03/12/2024, [url](#); CRS, 25/10/2024, [url](#); SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

¹¹⁷ ICG, 27/10/2022, [url](#)

¹¹⁸ CRS, 25/10/2024, [url](#); SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

¹¹⁹ ICG, 03/12/2024, [url](#)

¹²⁰ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

¹²¹ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

Deze ontwikkelingen bedreigen het voortbestaan van Hezbollah, niet alleen als regionale militaire macht, maar ook als de meest prominente politieke en militaire organisatie in Libanon, zo stelt SARI Global.¹²²

Volgens de Washington Institute for Near East Policy zijn de drie pijlers van de macht van Hezbollah binnen Libanon in het najaar van 2024 ingestort. Deze pijlers zijn: de militaire infrastructuur van de groep - inclusief het arsenaal van raketten, zware wapens en hooggeplaatste commandanten -, haar politieke allianties binnen Libanon, en de steun van de sjiiitische gemeenschap.¹²³ Zonder deze pijlers zal het voor Hezbollah bijzonder moeilijk zijn om zijn macht te behouden zonder verdere vervreemding van de bevolking. De organisatie staat voor de uitdaging om vijf grote uitgavenposten te dekken: compensatie voor slachtoffers, wederopbouw, rekrutering en training, de uitbetaling van lonen en de heropbouw van de militaire infrastructuur.¹²⁴ Iran beschikt niet over voldoende middelen om Hezbollah te voorzien van de harde valuta die nodig zijn om diens macht te herstellen.¹²⁵ Wel heeft Iraanse wapensmokkel historisch gezien vaak makkelijk zijn weg gevonden in omgevingen met ingestorte of zwakke staatsstructuren. In Syrië bestaat er na de val van Assad mogelijk weinig weerstand tegen Iraanse smokkelnetwerken, die vaak overlappen met bestaande drugskartels.¹²⁶

3.2. Lebanese Resistance Brigades

Naast haar eigen sjiiitsch gewapend apparaat onderhoudt Hezbollah de Lebanese Resistance Brigades (Sarayat al-Muqawama al-Lubnaniya), een overwegend soennitische, paramilitaire organisatie, opgericht en bewapend door Hezbollah.¹²⁷ Zo creëerde Hezbollah in grote soennitische steden en gemeenschappen een privémilitie.¹²⁸ De rekruteringsmechanismen zijn veel losser dan het grondige proces van doorlichting, indoctrinatie en discipline voor toekomstige Hezbollahstrijders. Hoofddoel van de militie is om als een extra burgerwacht in Libanon te dienen.¹²⁹ De Resistance Brigades zijn vooral actief in Saida, Tripoli, de Bekavallei en in delen van de grens met Israël zoals Shabaa.¹³⁰

Volgens verschillende bronnen uit de omgeving van Hezbollah knappen de Lebanese Resistance Brigades het vuile werk van de partij op.¹³¹ De brigades waren voorts in 2024 aan de zijde van Hezbollah betrokken bij de aanvallen tegen het Israëlische leger aan de zuidelijke grens. Hiermee zond Hezbollah het signaal dat het verzet tegen Israël niet louter sjiiitsch is.¹³²

¹²² SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

¹²³ The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), 10/12/2024, [url](#)

¹²⁴ The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), 10/12/2024, [url](#)

¹²⁵ ICG, 03/12/2024, [url](#)

¹²⁶ The Washington Institute for Near East Policy (Knights M.), 12/12/2024, [url](#)

¹²⁷ L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), 30/10/2023, [url](#); Shia Watch (Schei I., Slim M.), 11/2015, [url](#)

¹²⁸ UNDP, 03/2017, [url](#); Landinfo, 20/05/2016, [url](#)

¹²⁹ The Jerusalem Post, 13/03/2017, [url](#)

¹³⁰ L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), 30/10/2023, [url](#); Landinfo, 20/05/2016, [url](#); ICG, 20/07/2015, [url](#); International Business Times (Massi A.), 04/11/2015, [url](#)

¹³¹ L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), 30/10/2023, [url](#); Asharq al-Awsat, 20/08/2016, [url](#); ICG, 20/07/2015, [url](#); The 961 (Haddad N.), 06/08/2021, [url](#)

¹³² L'Orient-Le Jour, 17/07/2024/, [url](#); Al-Mayadeen, 15/07/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), 30/10/2023, [url](#)

3.3. Israëlische leger

Volgens de cijfers van ACLED was het IDF anno 2024 verantwoordelijk voor 97 % van het geweld in Libanon (categorieën *explosions/remote violence, battles en violence against civilians* (zie infra), en in januari en februari 2025 voor 90 %.¹³³

Ondanks het verstrijken van de verlengde terugtrekkingsdeadline op 18 februari 2025 handhaaft het Israëlische leger zijn aanwezigheid op vijf strategische grensposten in Zuid-Libanon (zie [5.1.3](#)).¹³⁴

Het dorp Ghajar, gelegen op het grenspunt Libanon/Syrië/Israël, wordt in twee verdeeld door de bestandslijn. Het IDF bezet sinds 2006 het deel ten noorden van de bestandslijn.¹³⁵ Israël is bovendien nog steeds aanwezig in de Shabaa Farms¹³⁶.¹³⁷

3.4. Palestijnse gewapende groeperingen

In Libanon zijn eveneens een aantal Palestijnse gewapende groeperingen aanwezig zoals het pro-Syrische Popular Front for the Liberation of Palestine-General Command (PFLP-GC), Jund ash-Sham, Palestinian Islamic Jihad, Ustab al-Ansar alsook Hamas. Hun aanwezigheid beperkt zich vooral tot een aantal vluchtelingenkampen waar hun gewapende milities relatief vrij opereren (zie [5.6](#)).¹³⁸

Binnen de Palestijnse kampen circuleren voornamelijk handwapens en is er slechts in zeer beperkte mate sprake van organisaties met een meer geavanceerd militair apparaat of vermogen dat bijvoorbeeld vergelijkbaar is met dat van Hezbollah. De meeste Palestijnse kampen liggen in de buurt van andere bevolkingsconcentraties, met tamelijk goede controlemogelijkheden voor de Libanese veiligheidstroepen tot gevolg.¹³⁹

Ook Hamas is politiek, en sinds kort ook militair aanwezig in Libanon. De betrekkingen tussen Hezbollah en Hamas waren sinds het begin van de oorlog in Syrië in 2011, waarbij Hamas zich aansloot bij de oppositie tegen het regime van Assad, een heel aantal jaren bevoren.¹⁴⁰ De voorbije jaren ontdooiden de relaties en richtten beide organisaties een gezamenlijke operatiekamer op in de zuidelijke buitenwijken van Beiroet. Daar vestigde zich in 2018 ook de intussen door het IDF om het leven gebrachte (zie [5.4.2](#)) Saleh al-Arouri, strateeg en militair bevelhebber van Hamas.¹⁴¹ Tot dan toe was de politieke tak van Hamas aanwezig geweest in Libanon maar haar activiteiten beperkten zich tot vertegenwoordiging in de inter-Palestijnse coördinatiecomités ter handhaving van de orde in de kampen en het verlenen van sociale en religieuze diensten. De gewapende vleugel van Hamas was een paar jaar geleden nog vrijwel onbestaande in Libanon, in tegenstelling tot andere gewapende Palestijnse facties zoals Fatah.¹⁴² Hamas neemt ook niet actief deel aan de gewapende conflicten

¹³³ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, 28/02/2025, [url](#)

¹³⁴ OCHA, 27/02/2025, [url](#)

¹³⁵ UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#); UNSC, 16/11/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#)

¹³⁶ De regio Shabaa Farms duidt op 25 km² aan betwist gebied op het grenspunt van Libanon, Syrië en Israël, gelegen tussen het Libanese dorp Shab'aa op de Hermon-berg, het druzische dorp Majdal Shams op de Golanoogten en Israëlische steden en vestigingen waarover het uitkijkt. Carnegie Middle East Center for International Peace (Salem P.), 09/2006, [url](#)

¹³⁷ UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#); UNSC, 16/11/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#)

¹³⁸ UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#)

¹³⁹ Danish Immigration Service, 10/2014, [url](#); ICG, 19/02/2009, [url](#)

¹⁴⁰ L'Orient-Le Jour (Jalkh J.), 14/04/2023, [url](#)

¹⁴¹ L'Orient-Le Jour (Jalkh J.), 02/12/2023, [url](#)

¹⁴² L'Orient-Le Jour (Jalkh J.), 02/12/2023, [url](#)

tussen politieke facties in de Palestijnse vluchtelingenkampen maar heeft er wel invloed.¹⁴³ Op 10 oktober 2023 eisten de al-Qassam Brigades, de militaire vleugel van Hamas, de verantwoordelijkheid op voor hun eerste rakettensalvo vanuit Zuid-Libanon richting Israël na Operatie al-Aqsa Storm.¹⁴⁴

Op 4 december 2023 kondigde Hamas de oprichting van een nieuwe jeugdbeweging aan in de Palestijnse vluchtelingenkampen in Libanon, genaamd de Al-Aqsa Flood Pioneers. Deze zouden volgens Hamas "join the vanguard of the 'resistance' and participate in the 'liberation of Jerusalem' and al-Aqsa Mosque". Het maakt hiermee gebruik van het momentum dat de Gaza-oorlog creëerde om in de Palestijnse kampen in Libanon te mobiliseren.¹⁴⁵ Of deze nieuwe verzetsgroep militair zal ingezet worden, wat Hamas ontkt, is vooralsnog niet duidelijk.¹⁴⁶ Libanese politici, publieke figuren en veel burgers, vooral leden van de soennitische en christelijke gemeenschappen, protesteerden tegen de oprichting van de beweging.¹⁴⁷

3.5. IS en Hayat Tahrir al-Sham

Volgens de Libanese veiligheidsdiensten is het directe gevaar van extremistische groeperingen IS en Hayat Tahrir al-Sham (HTS)¹⁴⁸ in Libanon grotendeels geweken na de succesvolle operatie in de zomer van 2017 en het vertrek van nagenoeg 1.000 strijders. Maar het risico op aanslagen door *lone wolves* blijft bestaan.¹⁴⁹

Op 5 juni 2024 beschoten drie mannen de Amerikaanse ambassade net buiten de hoofdstad Beiroet, wat leidde tot een schietpartij met het leger. Het Libanese leger verwondde en arresteerde een Syriër. Op diens vest zouden de initialen van IS hebben gestaan. Hij bekende de aanslag te hebben gepleegd ter ondersteuning van Gaza. Analisten betwijfelen dat er effectieve banden zouden zijn met IS in Syrië.¹⁵⁰

Het Libanese leger arresteerde de voorbije jaren tientallen vermeende aanhangers van IS en HTS, voornamelijk in Noord-Libanon.¹⁵¹ Tijdens de verslagperiode arresteerde leger bij een aantal anti-terreuroperaties een vijftiental personen met linken met IS.¹⁵²

3.6. Libanese soennitische en salafistische milities

In tegenstelling tot de gecentraliseerde en gedisciplineerde strijdkrachten van Hezbollah, zijn de Libanese soennitische milities versplinterd en vallen deze veel moeilijker centraal te coördineren, mede door het geslonken prestige van de Future Movement.¹⁵³ De soennitische groeperingen bezitten noch de eenheid noch de capaciteit om militair te mobiliseren.¹⁵⁴ Dit is deels te wijten aan politieke en

¹⁴³ L'Orient-Le Jour (Haddad J.), 05/01/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), 02/12/2023, [url](#)

¹⁴⁴ L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), 02/12/2023, [url](#)

¹⁴⁵ The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, 29/12/2023, [url](#)

¹⁴⁶ Arab Reform Initiative (Kortam M.), 17/01/2024, [url](#)

¹⁴⁷ Arab Reform Initiative (Kortam M.), 17/01/2024, [url](#); The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, 29/12/2023, [url](#)

¹⁴⁸ Soennitische islamistische gewapende organisatie in de Syrische burgeroorlog

¹⁴⁹ Al-Monitor (Sabaghi D.), 16/04/2024, [url](#); UNSC, 22/04/2022, [url](#); The Jamestown Foundation (Devereux A.), 10/09/2019, [url](#); Al Masdar News, 09/01/2019, [url](#); CSKC, 02/01/2019, [url](#)

¹⁵⁰ Al-Monitor (Sabaghi D.), 16/04/2024, [url](#); ICG, 06/2024, [url](#)

¹⁵¹ USDOS, 30/11/2023, [url](#); UNSC, 16/11/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#)

¹⁵² UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#)

¹⁵³ L'Orient Le-Jour (Haddad S.), 12/07/2024, [url](#); CRS, 29/03/2023, [url](#); Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#)

¹⁵⁴ Carnegie Middle East Center (Abou Zeid M.), 13/02/2015, [url](#)

geografische fragmentatie. Er heeft nooit een dominante soennitische partij bestaan met een sterke vertegenwoordiging in alle delen van het land.¹⁵⁵ Nadat de Future Movement zich terugtrok uit de verkiezingen van 2022 raakte de 14 Maart-groep verder verdeeld en ontbrak het soennitische kandidaten aan een verenigd politiek leiderschap.¹⁵⁶

Voorts zijn er geen nauwe banden tussen de Future Movement en lokale salafisten.¹⁵⁷ Libanese experten zien ook geen eenvormig salafistisch blok in Libanon. Er heerst verdeeldheid volgens ideologische en politieke breuklijnen en tussen zij die banden hebben met Saoedi-Arabië dan wel met Koeweit of Turkije.¹⁵⁸

Sinds de zomer van 2014 arresteerde of doodde het Libanese leger en ordediensten vele honderden lokale islamisten (of gedood) in Arsal, Tripoli, Saida en andere regio's, wat volgens onder meer ICG, Institute for the Study of War (ISW) en de VN-Veiligheidsraad leidde tot de deelse ontmanteling van salafistische groeperingen.¹⁵⁹ Ook tijdens de verslagperiode vonden arrestaties plaats en werden aanslagen verijdeld.¹⁶⁰ De denktank Carnegie waarschuwt voor de keerzijde van een eenzijdige Libanese veiligheidsbenadering. Zolang de achterstelling van soennieten niet wordt aangepakt, tekent het schrikbeeld van radicalisering zich af boven Libanon. De gevangenissen in Libanon zijn overbevolkt met overwegend soennitische gevangenen die bijgevolg extra vatbaar zijn voor radicalisering.¹⁶¹

Na het uitbreken van de Gaza-oorlog in oktober 2023 wonnen soennitische milities die vanuit Zuid-Libanon mee Israël aanvielen, zoals de Fajr Forces van al-Jama'a al-Islamiya, aan populariteit en meldden zich nieuwe rekruten.¹⁶²

3.7. Libanese leger

De voorbije jaren kwam het leger in actie bij de havenexplosie, bosbranden, de massaprotesten, het bedwingen van rellen en voorkomen van confrontaties over gesubsidieerde producten, het verdelen van voedsel, de confrontatie met zwaar gewapende drugsdealers en het bedwingen van gewapende confrontaties tussen politieke groepen.¹⁶³ In termen van militaire capaciteit geldt Libanon als het zwakste land in het Midden-Oosten.¹⁶⁴

Het Libanese leger hield zich buiten de vijandelijkheden tussen Israël en Hezbollah ondanks het feit dat het meermaals onder Israëlsch vuur kwam.¹⁶⁵

¹⁵⁵ Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Henley A.D.M.), 16/12/2016, [url](#); Shia Watch (Schei I., Slim M.), 11/2015, [url](#)

¹⁵⁶ CRS, 29/03/2023, [url](#)

¹⁵⁷ Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#)

¹⁵⁸ Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), [url](#); Al-Monitor (Rizk A.), 16/01/2017, [url](#); Carnegie Middle East Center, 27/03/2018, [url](#)

¹⁵⁹ UNSC, 18/11/2019, [url](#); UNSC, 15/10/2019, [url](#); UNSC, 15/11/2018 [url](#); UNSC, 17/07/2019, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#); Xinhua Net, 05/02/2020, [url](#); Al Jazeera, 28/09/2017, [url](#); Al-Monitor (Rizk A.), 16/01/2017, [url](#); The Jamestown Foundation (Hoover P.), 30/10/2015, [url](#); ICG, 30/04/2015, [url](#); ISW (Cafarella J.), 05/03/2015, [url](#)

¹⁶⁰ UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); UNSC, 22/04/2022, [url](#); UNSC, 15/11/2022, [url](#); CRS, 08/11/2021, [url](#); UNSC, 13/07/2021, [url](#); UNSC, 16/11/2021, [url](#); UNSC, 22/04/2021, [url](#); UNSC, 09/03/2021, [url](#)

¹⁶¹ The Jamestown Foundation (Devereux A.), 10/09/2019, [url](#); Carnegie Middle East Center, 27/03/2018, [url](#)

¹⁶² The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), 18/06/2024, [url](#)

¹⁶³ L'Orient-Le Jour, 23/06/2023, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); COAR, 11/2021, [url](#); Al-Monitor (Davis H.), 25/02/2023, [url](#)

¹⁶⁴ Al-Monitor, 12/01/2023, [url](#)

¹⁶⁵ UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#)

Anno 2025 is het Libanese leger belast met de uitvoering van het bestand tussen Israël en Hezbollah. Het leger heeft de medewerking van Hezbollah nodig om de voorwaarden van het bestand na te leven. Zelfs wanneer dat lukt zal het leger volgens ICG moeite hebben om zijn taken uit te voeren. De enorme operationele last komt bovenop het handhaven van de binnenlandse veiligheid. Daarnaast moet het leger illegale wapentransporten over de 320 kilometer lange grens met Syrië stoppen, waar smokkelaars actief zijn via talloze illegale overgangen.¹⁶⁶ Het Libanese leger kampt volgens ICG met enorme financieringstekorten als gevolg van de economische crisis die het land sinds oktober 2019 in zijn greep houdt. Het leger kan zijn soldaten slechts een paar honderd dollar per maand betalen en heeft soms niet voldoende brandstof. Deze financiële beperkingen bemoeilijken de capaciteit van het leger om effectief op te treden en zijn verplichtingen onder het wapenstilstandsakkoord na te komen, zo stelt ICG.¹⁶⁷

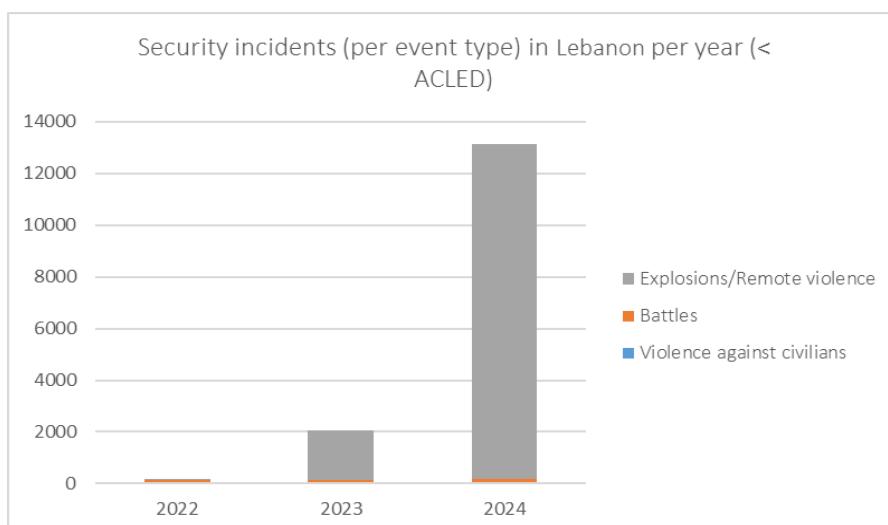
¹⁶⁶ ICG, 03/12/2024, [url](#)

¹⁶⁷ ICG, 03/12/2024, [url](#)

4. Typologie van het geweld

4.1. Aantal incidenten

Voor 2024 registreert ACLED 15.343 incidenten in Libanon. Daarvan beschouwt ACLED 14.874 incidenten als *explosions/remote violence*, 395 als *battles* en 74 als *violence against civilians*.¹⁶⁸ Dit is een sterke stijging ten opzichte van 2023, waarbij er sprake was van 2.064 incidenten, waarvan 1.924 *explosions/remote violence*, 113 *battles*, en 27 incidenten van *violence against civilians*.¹⁶⁹

Grafiek 2: Veiligheidsincidenten per jaar. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode 2022 - 2024¹⁷⁰

Daar waar het geweld in voorgaande jaren over het algemeen kleinschalige geïsoleerde incidenten verspreid over Libanon betrof, was sinds 8 oktober 2023 sprake van dagelijkse systematische en toenemende incidenten van *explosions/remote violence*, voornamelijk in de zuidelijke gouvernementen al-Nabatieh en Zuid.¹⁷¹ Het IDF heeft Libanon bestookt met een ongekende campagne van luchtaanvallen, met tussen half september en november 2024 meer dan 5.700 dergelijke operaties. Dit bracht het totale aantal Israëlische aanvallen in Libanon in de eerste elf maanden van 2024 op meer dan 12.650. Dit betreft het hoogste aantal luchtaanvallen in het Midden-Oosten van de voorbije zeven jaar, aldus ACLED.¹⁷²

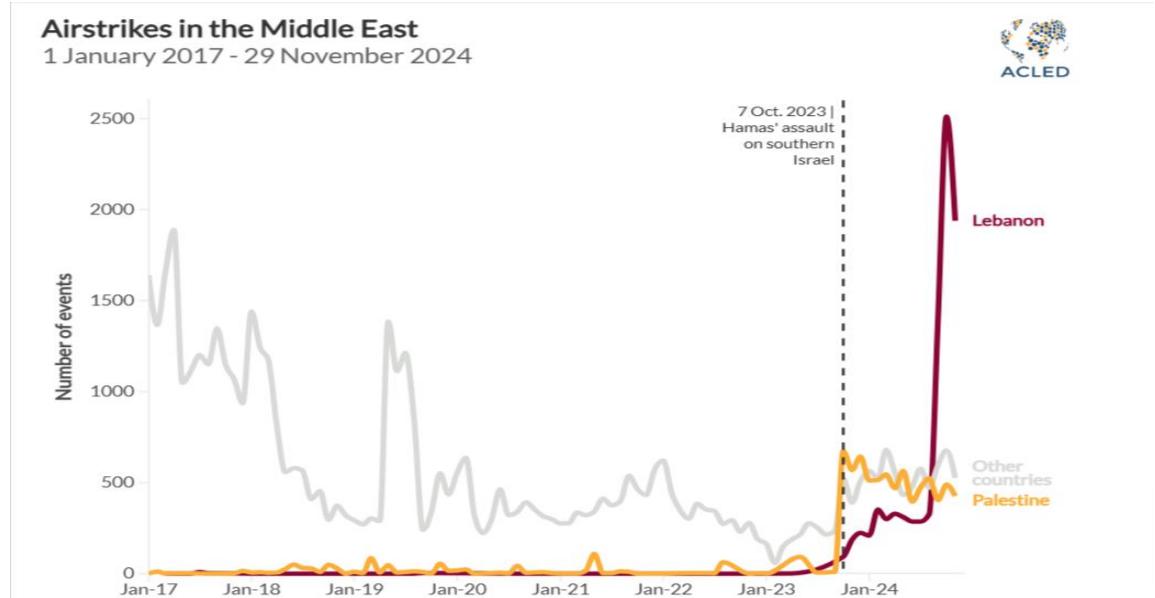
¹⁶⁸ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

¹⁶⁹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

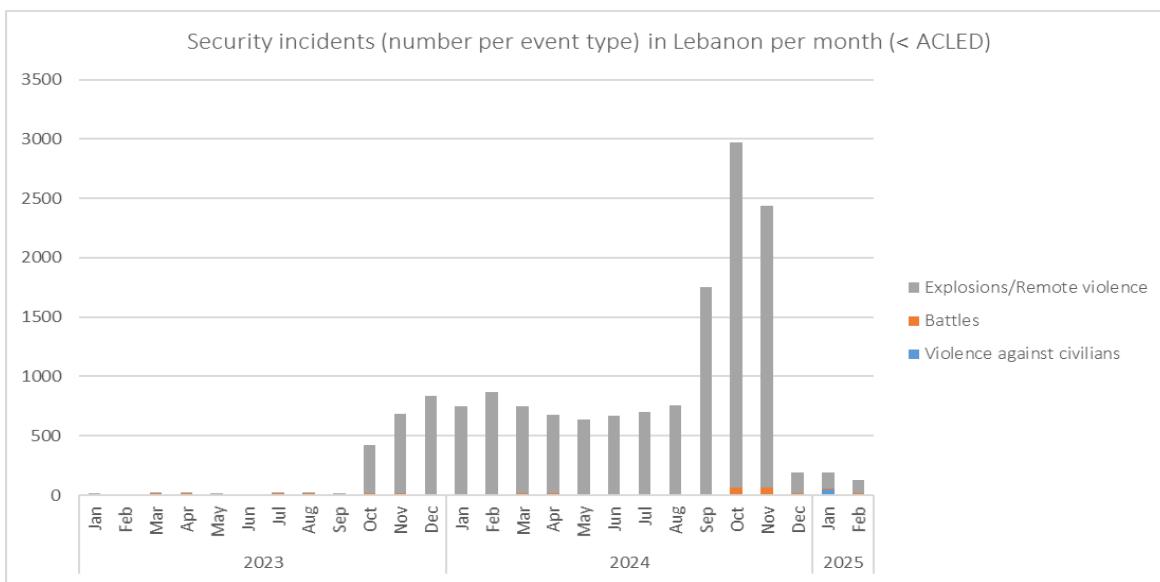
¹⁷⁰ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

¹⁷¹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

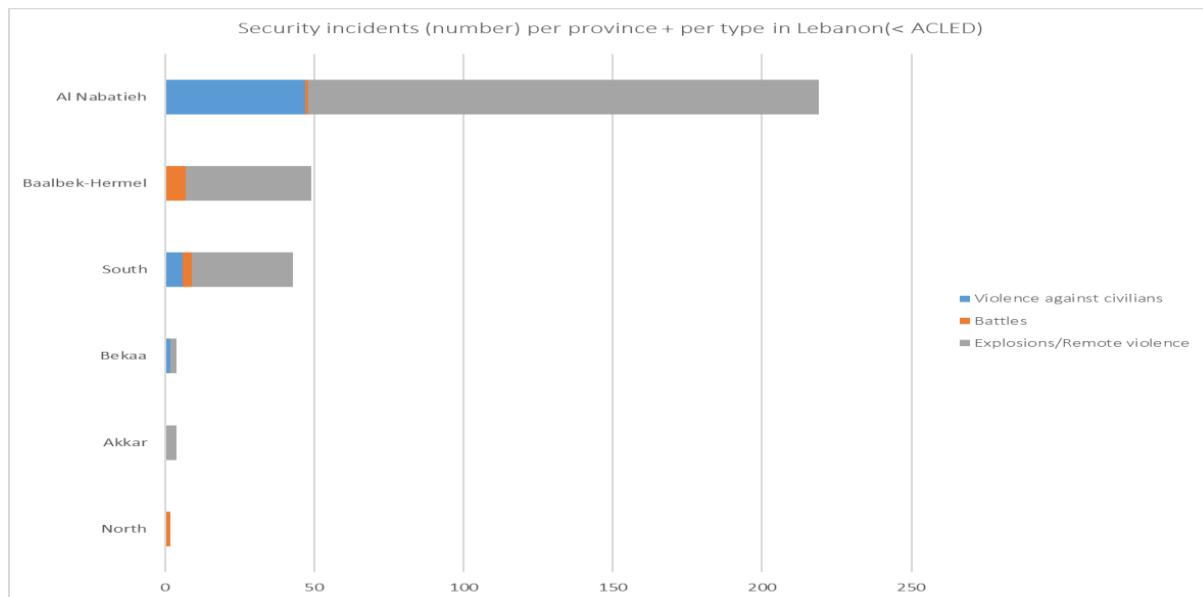
¹⁷² ACLED, 12/12/2024, [url](#)

Grafiek 3: Airstrikes in the Middle East¹⁷³

Voor januari en februari 2025 geeft ACLED volgende cijfers: 253 *explosions/remote violence*, 13 *battles* en 55 incidenten van *violence against civilians*. Dit is een relatieve daling van *explosions/remote violence* ten opzichte van 2024 maar een stijging van *violence against civilians*.¹⁷⁴ Na het bestand eind november 2024 daalde het aantal Israëlische luchtaanvallen aanzienlijk, maar in januari 2025 valt een proportioneel groter aandeel *violence against civilians* vast te stellen. Deze trend zette zich niet door in februari 2025.

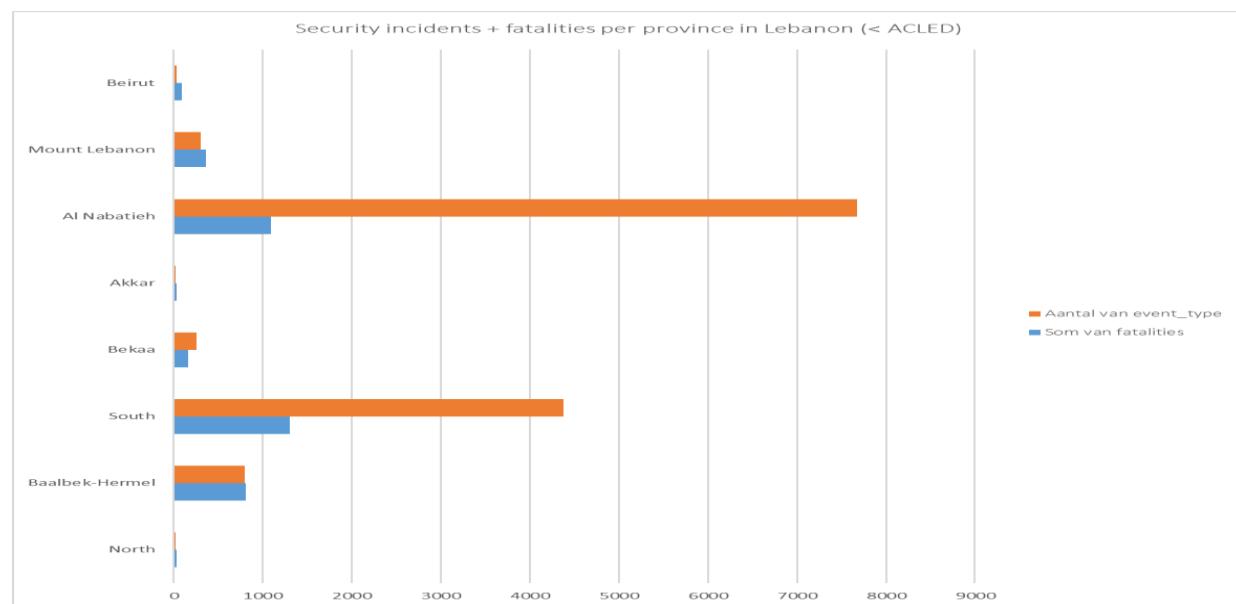
Grafiek 4: Veiligheidsincidenten per maand. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari 2023 – februari 2025¹⁷⁵¹⁷³ ACLED, 12/12/2024, [url](#)¹⁷⁴ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)¹⁷⁵ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025 [url](#)

Het geweld in januari en februari 2025 (en met name *violence against civilians*) doet zich vooral voor in de zuidelijke gouvernementen al-Nabatieh en, in mindere mate, in Zuid:

Grafiek 5: Veiligheidsincidenten per gouvernement. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari - februari 2025¹⁷⁶

Het betreft tevens de meest getroffen gouvernementen in de volledige verslagperiode, die loopt van januari 2024 tot februari 2025:

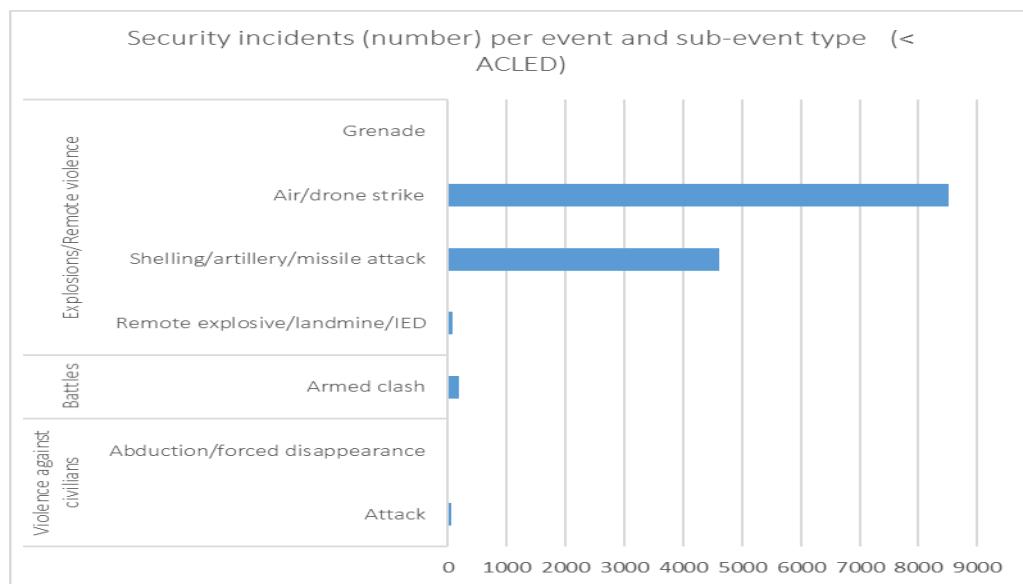
Grafiek 6: Aantal incidenten en aantal slachtoffers per gouvernement. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari 2024- februari 2025¹⁷⁷

¹⁷⁶ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

¹⁷⁷ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

4.2. Aard van de incidenten

Onderstaande infografiek geeft een meer gedetailleerde typologie van het geweld weer voor 2024 en de eerste twee maanden van 2025:

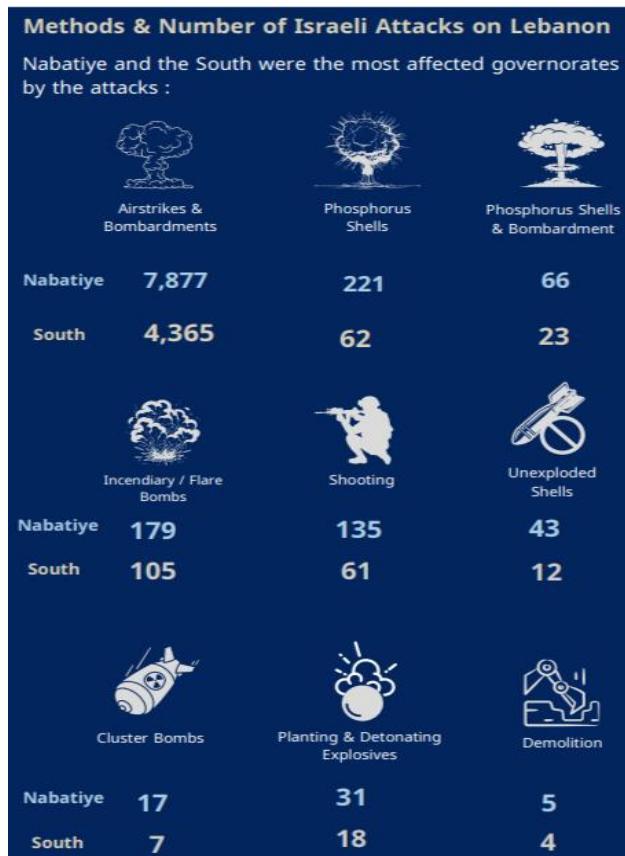

Grafiek 7: Veiligheidsincidenten volgens subtype. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode 1 januari 2024 - 28 februari 2025¹⁷⁸

Volgens de Libanese Nationale Raad voor Wetenschappelijk Onderzoek heeft Israël 14.775 aanvallen uitgevoerd op Libanon sinds oktober 2023 tot de wapenstilstand op 27 november 2024. De bombardementen en luchtaanvallen vormen het overgrote deel, met in totaal 13.774 incidenten. Daarnaast vuurde Israël 284 fosforgranaten af en vonden 89 aanvallen plaats met zowel fosforgranaten als bombardementen. Verder registreerde de Nationale Raad 286 brand- en lichtbommen, 196 schietpartijen, 60 niet-ontplofte projectielen en 28 clusterbommen. Ook waren er 49 ontploffingen van geplaatste explosieven. Het merendeel van deze aanvallen vond plaats in de gouvernementen al-Nabatieh en Zuid.¹⁷⁹

¹⁷⁸ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

¹⁷⁹ The National Council for Scientific Research, UNDP Lebanon, 10/12/2024, [url](#)

Infografiek 1: Aard en aantal Israëlische aanvallen op de gouvernementen al-Nabatieh en Zuid 08/10/2023 – 27/11/2024¹⁸⁰

Steden, dorpen en het omliggende land, grotendeels landbouwgrond, zijn volgens de rapportering van de VN-Veiligheidsraad en het Tahrir Institute for Middle East Policy getroffen door Israëlisch artillerievuur, mortierbommen, witte fosforbommen, mitraillleurvuur en raketten van Apachehelikopters en straaljagers.¹⁸¹ HRW heeft een reeks onrechtmatige aanvallen en mogelijke oorlogsmisdaden door het Israëlische leger gedocumenteerd, waaronder gerichte aanvallen op journalisten, vredeshandhavers, medisch personeel en civiele infrastructuur. Daarnaast maakt HRW melding van het gebruik van boobytraps en het wijdverbreide gebruik van witte fosfor boven dichtbevolkte woongebieden in Zuid-Libanon.¹⁸² Dit gebeurde volgens een rapport van HRW van juni 2024 in zeventien gemeenten. In vijf gemeenten kwam de witte fosfor neer op bevolkt gebied, meer bepaald op de dorpen Kafr Kila, Mais al-Jabal, Boustane en Aita al-Shaab. Van het begin van de vijandelijkheden tot eind mei 2024 raakten volgens het Libanese ministerie van Volksgezondheid 173 personen gewond door het gebruik van witte fosfor.¹⁸³ Het gebruik van witte fosfor in bevolkte gebieden is in strijd met het internationale humanitaire recht en veroorzaakt ernstige en langdurige verwondingen bij burgers, zo stellen onder meer HRW en AI.¹⁸⁴ Onderstaande kaart illustreert de

¹⁸⁰ The National Council for Scientific Research, UNDP Lebanon, 10/12/2024, [url](#)

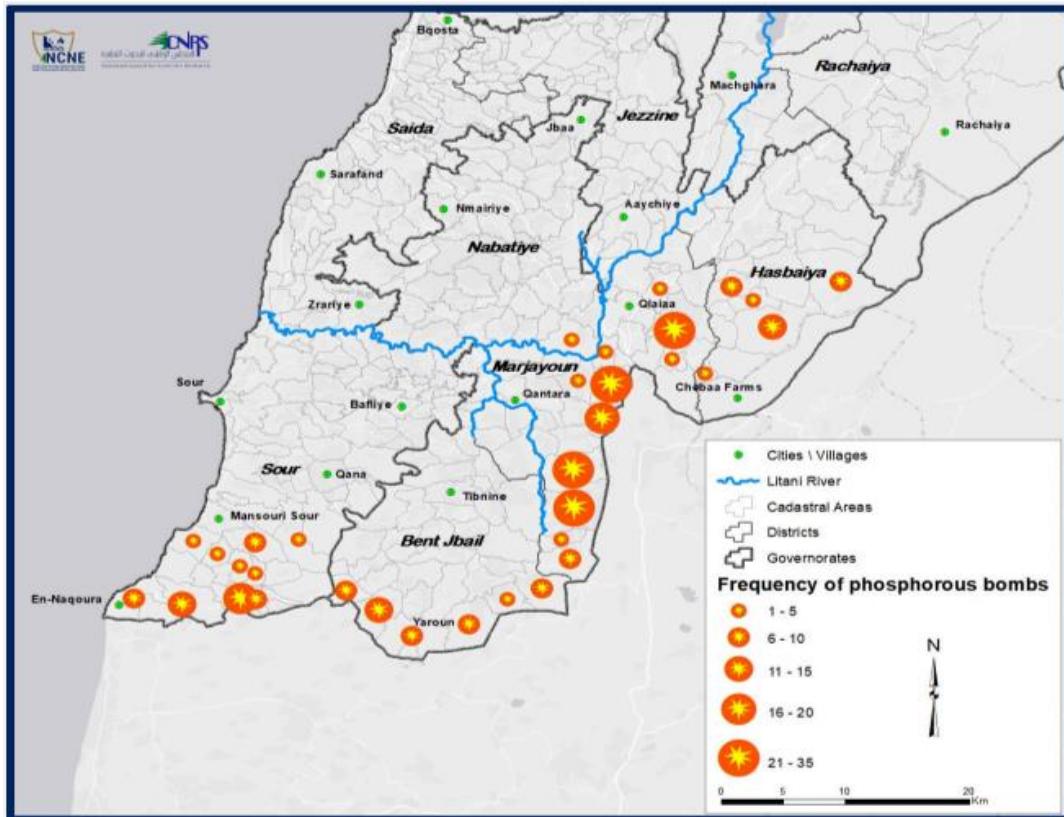
¹⁸¹ UNSC, 12/07/2024, [url](#); The Tahrir Institute for Middle East Policy (Kassem S.), 24/01/2024, [url](#)

¹⁸² HRW, 16/01/2025, [url](#)

¹⁸³ HRW, 05/06/2024, [url](#)

¹⁸⁴ HRW, 16/01/2025, [url](#); HRW, 05/06/2024, [url](#); HRW, 12/10/2023, [url](#); AI, 31/10/2023, [url](#)

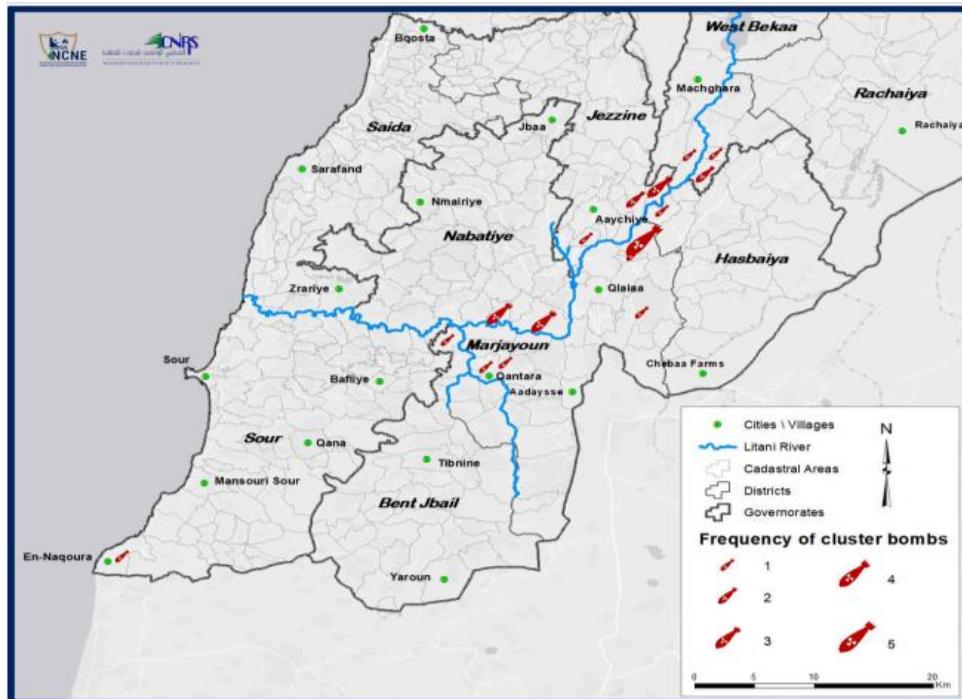
frequentie van de Israëlische aanvallen met fosforbommen op Libanese dorpen en steden van het begin van de vijandelijkheden tot het bestand:

Kaart 1: Aanvallen met fosforbommen 08/10/2023 – 27/11/2024¹⁸⁵

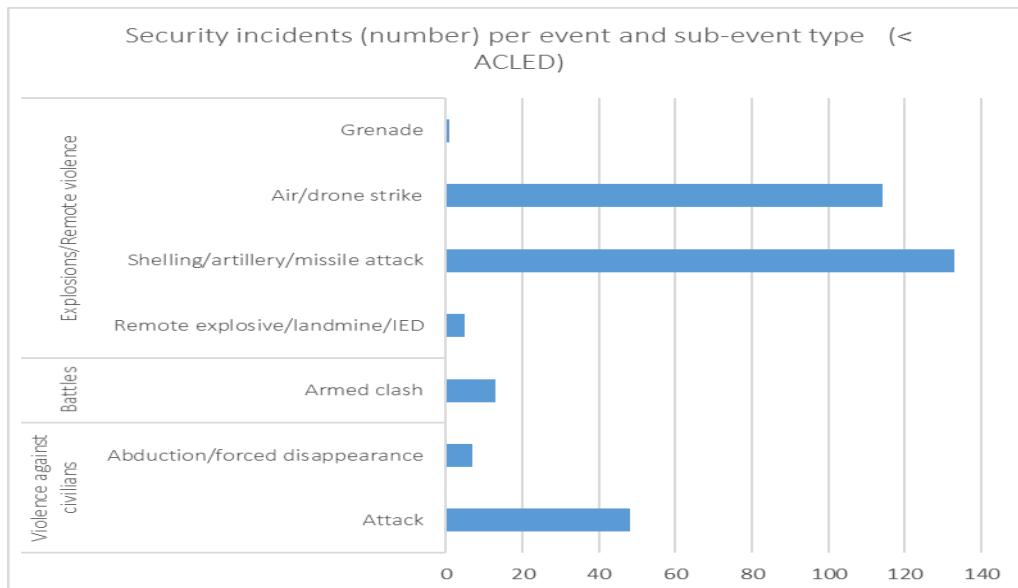
Volgende kaart geeft de frequentie van Israëlische luchtaanvallen met internationaal verboden clusterbommen weer:

¹⁸⁵ The National Council for Scientific Research, UNDP Lebanon, 10/12/2024, [url](#)

Kaart 2: Aanvallen met clusterbommen 08/10/2023 – 27/11/2024¹⁸⁶

Voor januari en februari 2025 geven ACLED-gegevens volgend beeld (grafiek 8), met een relatief groter aantal aanvallen tegen burgers ten opzichte van de rest van de verslagperiode (zie grafiek 7):

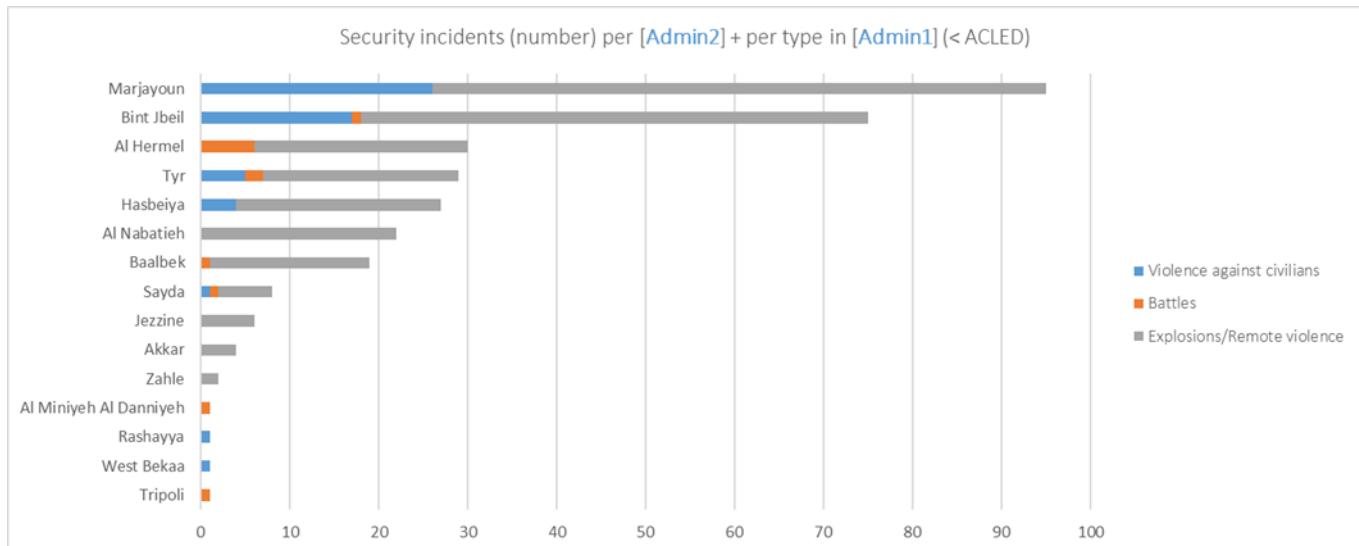

Grafiek 8: Veiligheidsincidenten volgens subtype. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari - februari 2025¹⁸⁷

¹⁸⁶ The National Council for Scientific Research, UNDP Lebanon, 10/12/2024, [url](#)

¹⁸⁷ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

Het geweld tegen burgers vond voornamelijk plaats in de zuidelijke districten Marjayoun, Bint Jbeil, Tyr en Hasbeiya (gouvernementen Nabatieh en Zuid):

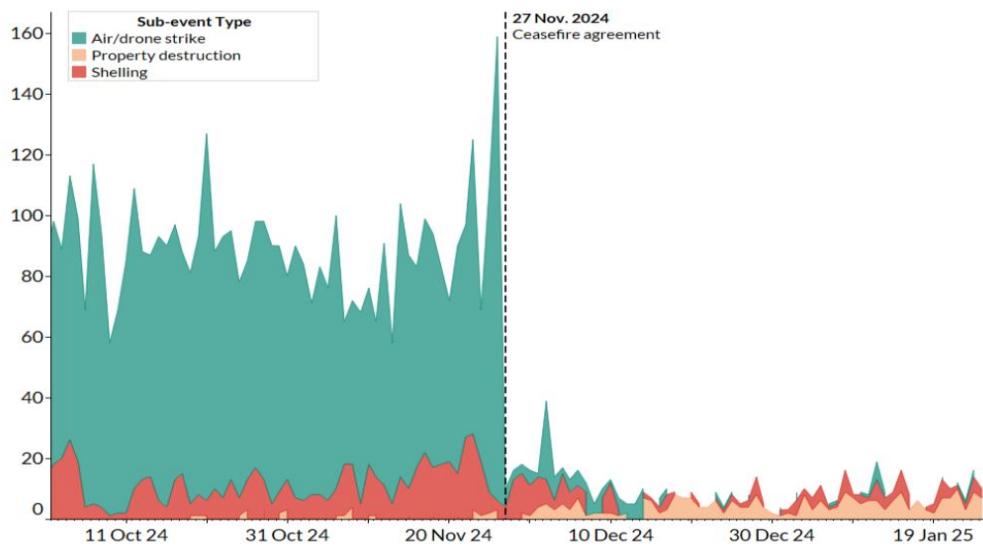

Grafiek 9: Veiligheidsincidenten volgens type op districtsniveau. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari - februari 2025¹⁸⁸

Daar waar de Israëlische luchtaanvallen na het bestand significant daalden, ging het IDF over tot het vernietigen van infrastructuur en eigendommen, aldus ACLED.¹⁸⁹

Daily airstrike, shelling, and property destruction events by the IDF in Lebanon

1 October 2024 - 25 January 2025

Grafiek 10: Daily airstrike, shelling, and property destruction events by the IDF in Lebanon¹⁹⁰

¹⁸⁸ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

¹⁸⁹ ACLED, 29/01/2025, [url](#)

¹⁹⁰ ACLED, 29/01/2025, [url](#)

In de aanloop naar de terugtrekking van de troepen op 18 februari 2025 voerde het Israëlische leger vernielingsoperaties en beschietingen uit in verschillende grensdorpen. Volgens lokale bronnen vernietigde het Israëlische leger telkens tientallen woningen en openbare infrastructuur voordat het zich uit de dorpen terugtrok. Daarnaast voerden Israëlische gevechtsvliegtuigen luchtaanvallen uit op meerdere locaties in de gouvernementen al-Nabatieh, Zuid en Baalbek.¹⁹¹

¹⁹¹ OCHA, 24/02/2025, [url](#)

5. Geografische verdeling

5.1. Zuid-Libanon

5.1.1. Achtergrond

Met Zuid-Libanon wordt over het algemeen gedoeld op de regio ten zuiden van de rivier Litani tot aan de Israëlische grens.¹⁹² Deze overwegend sjiiatische regio, een Hezbollah-bastion, waar ook de interim-vredesmacht United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) opereert, is een militaire zone. VN-Resolutie 1701, die een einde stelde aan de oorlog in 2006 tussen Hezbollah en Israël, voorziet in de ontplooiing van een vredesmacht, naast een even groot aantal Libanese troepen. De huidige troepenmacht bedraagt ongeveer 10.500 manschappen.¹⁹³ UNIFIL heeft in het kader van Resolutie 1701 geen mandaat om geweld te gebruiken bij het uitoefenen van diens opdracht.¹⁹⁴ Sinds september 2007 voert UNIFIL gezamenlijke patrouilles en operaties uit met het Libanese leger en bemannen ze een aantal gezamenlijke controleposten.¹⁹⁵

Na de oorlog in 2006 en tot 8 oktober 2023 (zie [5.5.2.](#)) genoot Zuid-Libanon van de langste periode van rust sinds een halve eeuw.¹⁹⁶ Het gerapporteerde geweld was er over het algemeen ook lager dan in de zes overige Libanese gouvernementen.¹⁹⁷ Na de nagenoeg volledige terugtrekking van het IDF en de ontplooiing van Libanese manschappen en UNIFIL-troepen langs de Blauwe Linie begin oktober 2006 onthielden beide partijen zich volgens de VN-Veiligheidsraad van grote militaire offensieven, enkele gewapende incidenten uitgezonderd.¹⁹⁸ Ondertussen boekten beide partijen weinig vooruitgang in kwesties die vitaal zijn voor het bereiken van een permanente wapenstilstand.¹⁹⁹

Israëlische luchtaanvallen op Hezbollah-doelwitten beperkten zich voor oktober 2023 voornamelijk tot het Syrische grondgebied.²⁰⁰ Daar viel het Israëlische leger tientallen keren wapenopslagplaatsen en -konvoien aan waarbij het naar eigen zeggen wapentransfers van Iran naar Hezbollah wil verhinderen.²⁰¹

Op 11 oktober 2022 bereikten Libanon en Israël een historisch akkoord over de afbakening van de betwiste maritieme grens.²⁰² De door de VS bemiddelde overeenkomst maakt een einde aan dit langdurig grensgeschil en stelt beide landen in staat aardgasvelden in zee te exploreren.²⁰³ Na dit akkoord daalden de spanningen langs de Blauwe Linie even, maar namen ze ook snel weer toe.²⁰⁴

¹⁹² Zie kaart in bijlage 4

¹⁹³ UNIFIL, s.d., [url](#); Security Council, 13/11/2024, [url](#)

¹⁹⁴ UNSC, 11/8/2006, [url](#)

¹⁹⁵ UNSC, 10/03/2023, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#); UNSC, 27/06/2008, [url](#)

¹⁹⁶ UNSC, 10/03/2023, [url](#); ICG (Wimmen H.), 09/10/2019, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H., Levitt M.), 04/10/2018, [url](#); The Christian Science Monitor (Blanford N.), 22/03/2018, [url](#)

¹⁹⁷ OCHA, 10/2018, [url](#)

¹⁹⁸ UNSC, 20/10/2020, [url](#); UNSC, 14/07/2020, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#); UNSC, 15/11/2018, [url](#); UNSC, 08/03/2018, [url](#); UNSC, 16/11/2017, [url](#)

¹⁹⁹ UNSC, 08/03/2024, [url](#); UNSC, 16/11/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); UNSC, 11/10/2022, [url](#); UNSC, 22/04/2022, [url](#)

²⁰⁰ UNSC, 20/10/2020, [url](#); Middle East Institute (Blanford N.), 11/2017, [url](#); Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), 21/09/2017, [url](#); Al-Monitor (Hashem A.), 12/10/2017, [url](#)

²⁰¹ Al Monitor, 21/08/2022, [url](#); UNSC, 13/07/2021, [url](#); Al-Monitor (Alami M.), 03/03/2018, [url](#)

²⁰² HRW, 12/01/2023, [url](#); UNSC, 15/11/2022, [url](#); Al-Arabiya, 27/10/2022, [url](#)

²⁰³ Al Jazeera, 27/10/2022, [url](#)

²⁰⁴ UNSC, 10/03/2023, [url](#)

Daags na de aanval van Hamas op Israël op 7 oktober 2023 viel Hezbollah een Israëlische stelling in de Shabaa Farms aan. In de eerste paar weken breidden de wederzijdse aanvallen zich uit naar een bredere - maar nog steeds beperkte - strook land van ongeveer vijf kilometer diep langs beide zijden van de grens. Hoewel de gevechten grotendeels beperkt bleven tot het grensgebied en voornamelijk militaire doelwitten aan beide zijden troffen, escaleerden de vijandelijkheden geleidelijk. Zowel de territoriale reikwijdte als de intensiteit van de vijandelijkheden namen toe.²⁰⁵ Na de afkondiging van een humanitaire pauze in Gaza op 24 november 2023, was er een significante afname van het geweld aan de Libanees-Israëlische grens. Hoewel gewapende groepen in Libanon officieel geen deel uitmaakten van deze pauze, leidde dit tijdens de laatste week van november 2023 tot een tijdelijke stopzetting van het dagelijkse grensgeweld.²⁰⁶ Na de beëindiging van de humanitaire pauze op 1 december 2023 hervatten Hezbollah en Israël de aanvallen. Sindsdien nam het gebruik van geavanceerde wapens langs de Libanees-Israëlische grens toe en waren woonwijken in Zuid-Libanon in toenemende mate het doelwit met een steeds grotere impact op burgers.²⁰⁷

In Zuid-Libanon (alsook in de zuidelijke buitenwijken van Beiroet en de Bekavallei) vallen soms nog slachtoffers ten gevolge van mijnen en andere niet-geëxplodeerde materialen.²⁰⁸ In 2022 vielen er in totaal negentien slachtoffers, zo stelt Landmine and Cluster Monitor. Twaalf werden gedood door antipersoonsmijnen, vijf door restanten van clusterbommen, één door *explosive remnants of war* (ERW) en één door een antitankmijn. De meeste slachtoffers (14) vielen bij het verzamelen van hout, landbouwwerkzaamheden, het weiden van dieren maar ook spelende kinderen kwamen om (5).²⁰⁹ Voor 2023 zijn de cijfers nog niet beschikbaar.²¹⁰ Sinds oktober 2023 staakten internationale en nationale ontmijningseenheden en -organisaties de ontmijning in Libanon en creëerde het grensgeweld nieuwe mijnvelden.²¹¹

5.1.2. Grensgeweld in 2024

In januari 2024 escaleerde het geweld verder met gerichte Israëlische aanvallen op gewapende groepen buiten de gebruikelijke zones.²¹² Op 8 januari 2024 doodde een Israëlische aanval in Majdal Selm (district Bint Jbeil) de commandant Wissam Tawil van Hezbollahs elite-eenheid, de zogenaamde Radwan strijdkrachten. Deze bevelhebber speelde een belangrijke rol bij de militaire operaties in Zuid-Libanon.²¹³

In de loop van 2024 bleef het *tit-for-tat*-conflict tussen Israël en Hezbollah verder escaleren. Waar de partijen langs weerszijden van de grens hun bombardementen aanvankelijk beperkten tot kleine gebieden, waarvan sommige onbewoond, sloegen ze nu allebei steeds dieper toe. Israël trof herhaaldelijk gebieden zo ver noordelijk als Baalbek, Hermel en Jazzin in de Bekavallei, alsook de districten Saida en Nabatieh.²¹⁴ Vóór september 2024 bleven de zwaarste bombardementen geconcentreerd in gebieden binnen twaalf kilometer van de grens, terwijl gerichte Israëlische

²⁰⁵ ICG, 29/12/2023, [url](#)

²⁰⁶ OCHA, 02/12/2023, [url](#)

²⁰⁷ OCHA, 21/12/2023, [url](#); OCHA, 13/12/2023, [url](#)

²⁰⁸ Naharnet, 08/05/2017, [url](#); UNSC, 11/07/2017, [url](#); UNSC, 16/11/2017, [url](#); UNSC, 08/03/2018, [url](#); UNSC, 13/07/2021, [url](#)

²⁰⁹ Landmine and Cluster Monitor, laatste update 15/09/2023, [url](#)

²¹⁰ Landmine and Cluster Monitor, laatste update 15/09/2023, [url](#)

²¹¹ UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#)

²¹² OCHA, 15/01/2024, [url](#)

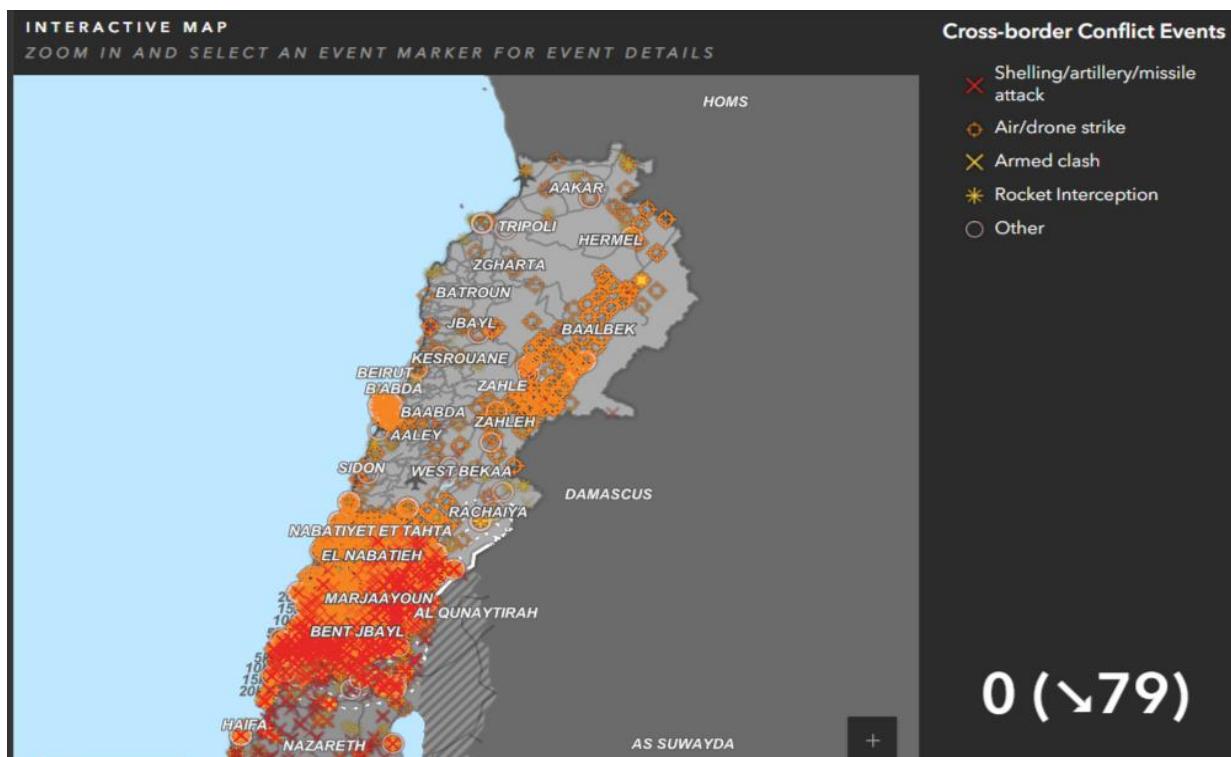
²¹³ Al-Monitor (Lucente A.), [url](#); L'Orient-Le Jour, 08/01/2024, [url](#)

²¹⁴ ICG, 23/05/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#)

luchtaanvallen zich tot ver in het land (tot 100 kilometer) uitstrekken.²¹⁵ Bij deescalatie van het conflict in het najaar van 2024 strekten de aanvallen zich uit boven heel Libanon.²¹⁶

Ahmad Sharawi, onderzoeker voor The Washington Institute for Near East Policy, biedt een overzicht van de locatie van de Israëlische aanvallen op Libanon in 2024.²¹⁷ Het Beirut Urban Lab, een interdisciplinair onderzoekscentrum aan de American University of Beirut (AUB), verschaft eveneens een actueel interactief dashboard met een overzicht van de exacte locatie en afstand van de grens van de aanvallen.²¹⁸ Deze en andere bronnen tonen dat de meest getroffen districten in 2024 Bint Jbeil, Marjayoun en Hasbaya in het gouvernement Nabatieh en het district Tyre (Sour in het Arabisch) in het gouvernement Zuid zijn.²¹⁹

Onderstaande snapshot van het interactieve dashboard van AUB geeft het aantal grensoverschredende geweldsincidenten weer voor 2024.

Kaart 3: Incidenten grensgeweld 01/01/2024 – 31/12/2024²²⁰

Kaart 4 toont eveneens een snapshot van het interactieve dashboard van AUB. De kaart toont de gewapende gevechten in 2024.

²¹⁵ OCHA, 31/07/2024, [url](#)

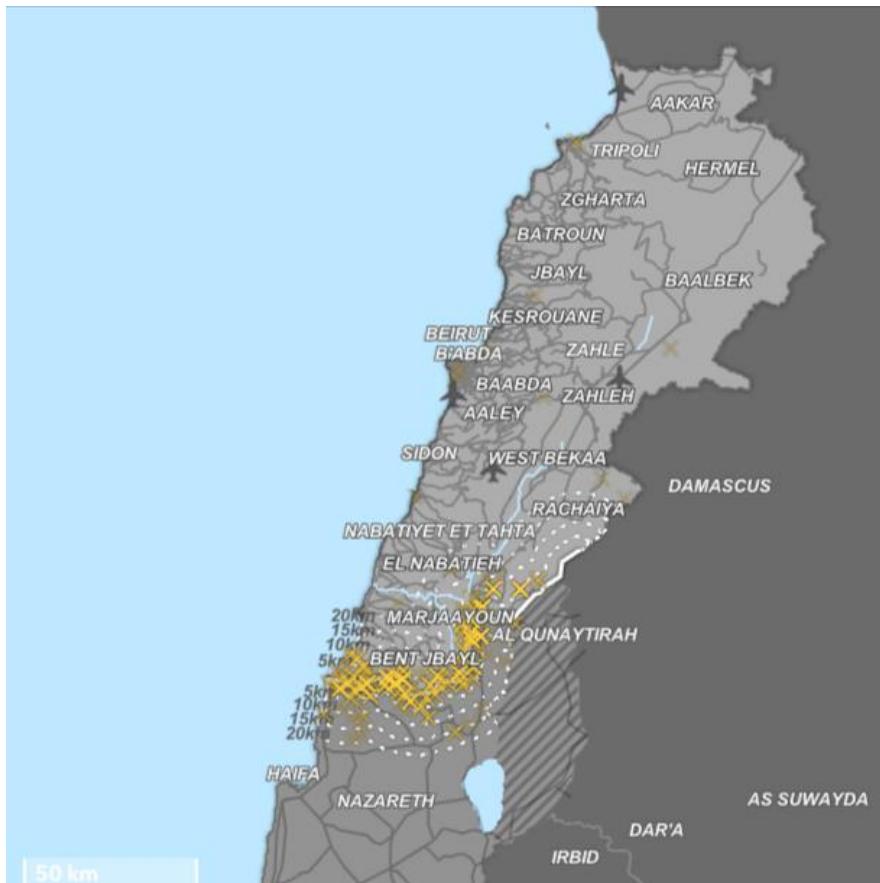
²¹⁶ Naharnet, 04/01/2025, [url](#); HRW, 16/01/2025, [url](#)

²¹⁷ Sharawi A., s.d., [url](#); The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H., Sharawi A.), s.d., [url](#)

²¹⁸ AUB, laatste update 30/08/2024, [url](#)

²¹⁹ ACAPS, 09/07/2024, [url](#); ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

²²⁰ AUB, laatste update: 06/01/2025, [url](#)

Kaart 4: Gewapende gevechten 01/01/2024 – 31/12/2024²²¹

Tenslotte biedt ook de Live Universal Awareness Map (Liveuamap) actuele overzichtskaarten van de aard en locatie van het geweld per gekozen tijdssperiode.²²²

Onderstaand diagram geeft de in 2024 meest getroffen districten door *explosions/remote violence, battles en violence against civilians* weer op basis van de data van ACLED. De zuidelijke districten Tyre, Marjayoun en Bint Jbeil zijn duidelijk het zwaarst getroffen:

²²¹ AUB, laatste update: 21/01/2025, [url](#)

²²² Het focust hierbij op Hezbollah enerzijds en Israël-Palestina anderzijds. Liveuamap, *Hezbollah*, s.d. [url](#); Liveuamap, *Israel-Palestine*, s.d., [url](#)

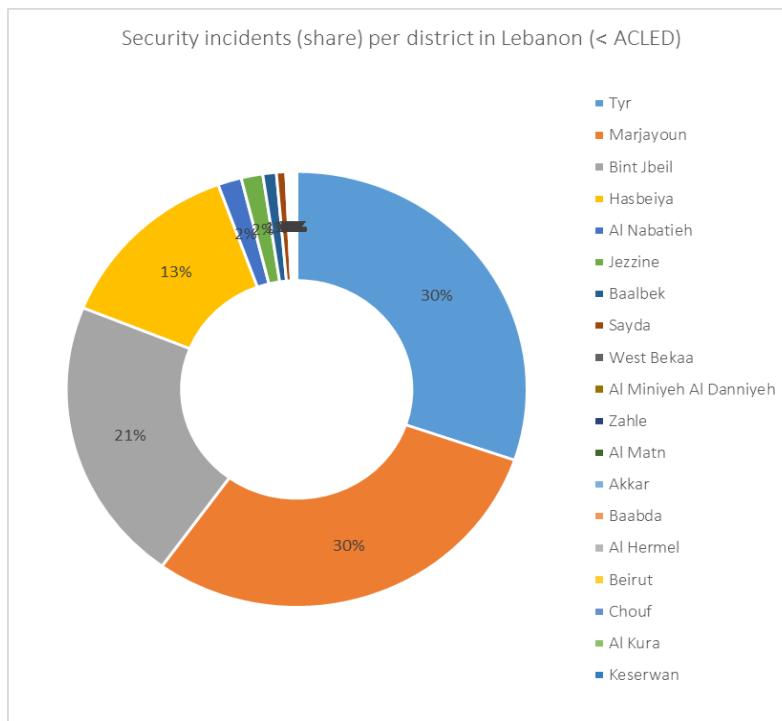

Diagram 1: Veiligheidsincidenten per district. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor 2024²²³

SARI Global, dat voor haar analyse onder meer gebruik maakt van ACLED-gegevens, registreert tussen 1 oktober 2024 en 12 november 2024 meer dan 2.000 luchtaanvallen in de gouvernementen Zuid en al-Nabatieh. In deze gouvernementen is het district Tyre het zwaarst getroffen door Israëlische luchtaanvallen, goed voor 33 % van alle aanvallen, gevolgd door Bint Jbeil met 23 %, Nabatieh met 19 %, Marjayoun met 9 %, Saida met 8 % en Jezzine met 3 %. De spreiding van luchtaanvallen vertoont een sterke correlatie met de patronen van *internally displaced persons* (IDP's). Volgens gegevens van IOM van 18 november 2024 was 54 % van de IDP's afkomstig uit deze zuidelijke districten, waarvan 23 % uit Tyre, 18 % uit Nabatieh en 13 % uit Bint Jbeil, wat wijst op de onevenredige impact van de luchtaanvallen op deze zuidelijke regio's.²²⁴

5.1.3 Huidige situatie

De krant Asharq al-Awsat schrijft op 24 januari 2025 dat het Libanese leger sinds het staakt-het-vuren op 27 november 2024 500 missies uitvoerde om vermoedelijke Hezbollah-locaties te inspecteren, infrastructuur te ontmantelen en wapens in beslag te nemen. De krant citeert een bron die toezicht houdt op de uitvoering van de overeenkomst en meldt dat Hezbollah volledig meewerkt aan de beslissingen van de Libanese autoriteiten.²²⁵ Hezbollah voerde in deze periode slechts één militaire operatie uit. Op 2 december 2024 vuurde de sjiiatische beweging mortiergranaat af op de site van Roueissat al-Alam, gelegen in de heuvels van Kfarchouba, een onbewoond en betwist gebied tussen

²²³ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

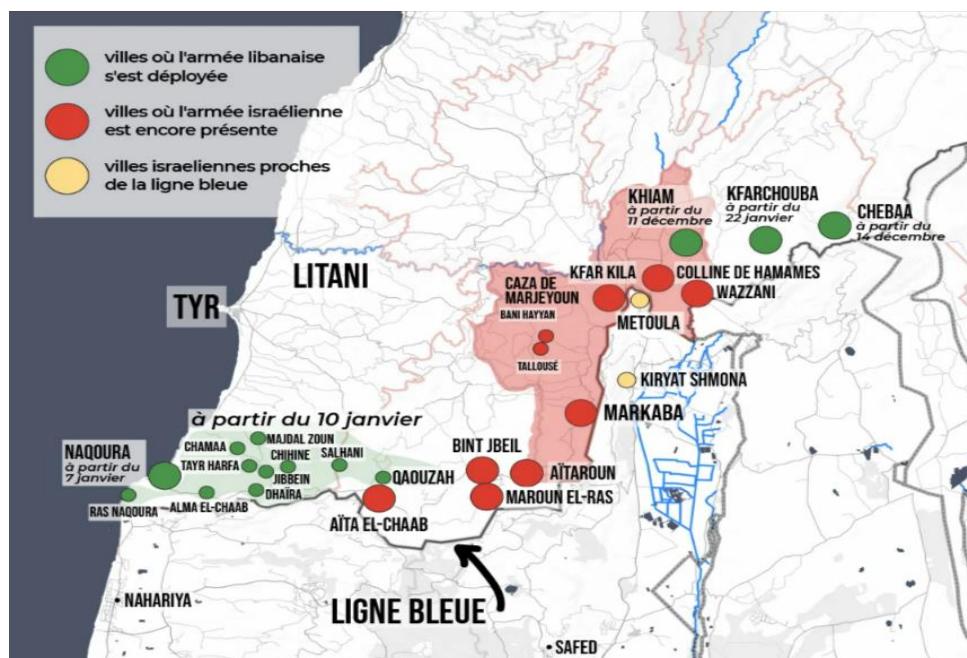
²²⁴ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

²²⁵ AI-Monitor (Bassist R.), 24/01/2025, [url](#)

Libanon, Syrië en Israël. Hezbollah verklaarde dat het ging om een eerste defensieve reactie als waarschuwing tegen de volgens de partij herhaalde schendingen van het staakt-het-vuren.²²⁶

Ondanks beschuldigingen van beide partijen over honderden schendingen van de wapenstilstand, voorspellen analisten dat het staakt-het-vuren waarschijnlijk zal standhouden. De wapenstilstilstandsovereenkomst is volgens onder meer Firas Maksad, senior fellow bij het Middle East Institute in Washington tamelijk vaag en open voor interpretatie. Die flexibiliteit, voegde hij eraan toe, kan de overeenkomst een grotere kans geven om stand te houden bij veranderende omstandigheden, zoals de val van de Syrische leider Bashar al-Assad, slechts enkele dagen na het ingaan van de wapenstilstilstand. De overeenkomst stelt dat zowel Hezbollah als Israël offensieve militaire acties zullen staken, maar dat zij mogen handelen uit zelfverdediging. Wat precies onder zelfverdediging valt, is echter niet geheel duidelijk. De sleutelvraag is niet of de overeenkomst standhoudt, maar welke versie ervan zal worden geïmplementeerd, stelt Maksad. Het machtsverschil suggereert dat Israël mogelijk meer vrijheid van handelen wil waarborgen, aldus Maksad.²²⁷

Het Israëlische leger begon begin januari 2025 met de evacuatie van zijn posities in het westelijke deel van Zuid-Libanon maar bleef de hele maand januari aanwezig op meer dan de helft van de Blauwe Linie. In ongeveer 70 dorpen of steden langs de grens stelde het een no-gozone in voor Libanese burgers. Israëlische troepen bleven aanwezig in het district Marjayoun, het grootste district van Zuid-Libanon, waar zij sinds half december 2024 hun militaire operaties opvoerden. Daarnaast bleef het gestationeerd in de belangrijkste dorpen van het district Bint Jbeil.²²⁸ Eind januari 2025 publiceert l'Orient-Le Jour volgende kaart:

Kaart 5: Stand van zaken Libanon eind januari 2025²²⁹

²²⁶ L'Orient-Le Jour, 25/01/2025, [url](#)

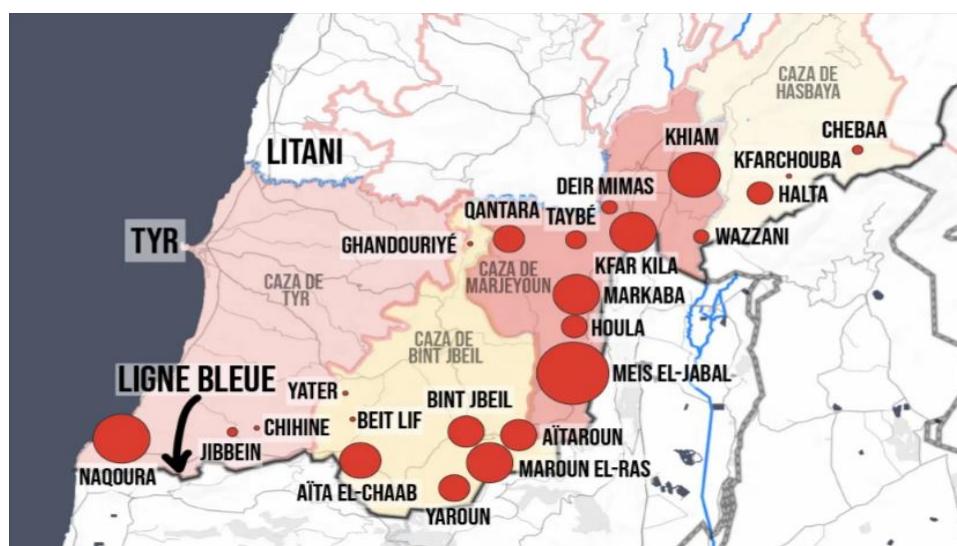
²²⁷ Middle East Institute (Maksad F.), 04/01/2025, [url](#)

²²⁸ L'Orient-Le Jour, 25/01/2025, [url](#)

²²⁹ L'Orient-Le Jour, 25/01/2025, [url](#)

Tussen 26 en 30 januari 2025 kwamen minstens 26 mensen om en raakten er meer dan 200 gewond bij confrontaties met het Israëlische leger in de door Israël bezette zuidelijke Libanese dorpen. Alleen al op 26 januari 2025 vielen 24 doden volgens het Libanese Ministerie van Volksgezondheid.²³⁰ Volgens een verklaring van het Libanese leger was een van de doden een Libanese soldaat.²³¹ Israëlische luchtaanvallen, geweervuur en de vernietiging van huizen en infrastructuur in grensgebieden gingen door.²³² Het officiële Libanese persbureau NNA meldde op 27 januari 2025 dat Israëlische troepen het vuur openden op mensen bij de ingang van het zuidelijke Libanese dorp Adasseh, waarbij één persoon werd gedood en vier anderen gewond raakten. Een andere dode viel in Bani Hayan. NNA rapporteerde ook andere incidenten waarbij burgers onder vuur werden genomen in Dharya, Mais al-Jabal, Maroun al-Ras, Aita al-Shaab, Yaroun, Burj al-Moulouk, Houla en Markaba. Het Libanese ministerie van Volksgezondheid schat dat zeventien mensen hierbij gewond raakten. Ook humanitaire hulpverleners werden getroffen, waarbij een reddingsteam van de civiele bescherming op 29 januari 2025 in Taybeh, gouvernement al-Nabatieh, naar verluidt werd aangevallen door een Israëlische drone.²³³

De krant L'Orient-Le Jour publiceert op 25 januari 2025 volgende kaart die de Israëlische activiteit in Zuid-Libanon weergeeft.

Kaart 6: Dagelijkse manoeuvres van het Israëlische leger in Zuid-Libanon in januari 2025²³⁴

De eerste drie maanden na het bestand houdt het fragiele staakt-het-vuren tussen Israël en Hezbollah stand, hoewel de afspraken in het bestand niet vóór de afgesproken deadline werden nageleefd. Van 14 tot 20 februari 2025 registreerde OCHA dertien Israëlische luchtaanvallen. Tussen 21 en 27 februari 2025, na het verstrijken op 18 februari 2025 van de verlengde deadline van het bestand, vonden volgens de gegevens van ACLED 21 Israëlische luchtaanvallen plaats. Van 28 februari tot 6 maart 2025 waren dat er 5 in Zuid-Libanon en de Beka.²³⁵ De luchtaanvallen viseerden verschillende locaties in Libanon, waaronder de gouvernementen Akkar, Baalbek-Hermel, Beka, Nabatieh en Zuid, en maakten meerdere slachtoffers en veroorzaakten schade aan woonhuizen en een school in Wadi Khaled (gouvernement Akkar). Op 23 februari 2025 alleen vonden vijftien luchtaanvallen plaats.²³⁶

²³⁰ OCHA, 30/01/2025, [url](#)

²³¹ Al-Monitor (Carroll R.), 27/01/2025, [url](#)

²³² OCHA, 30/01/2025, [url](#)

²³³ OCHA, 30/01/2025, [url](#)

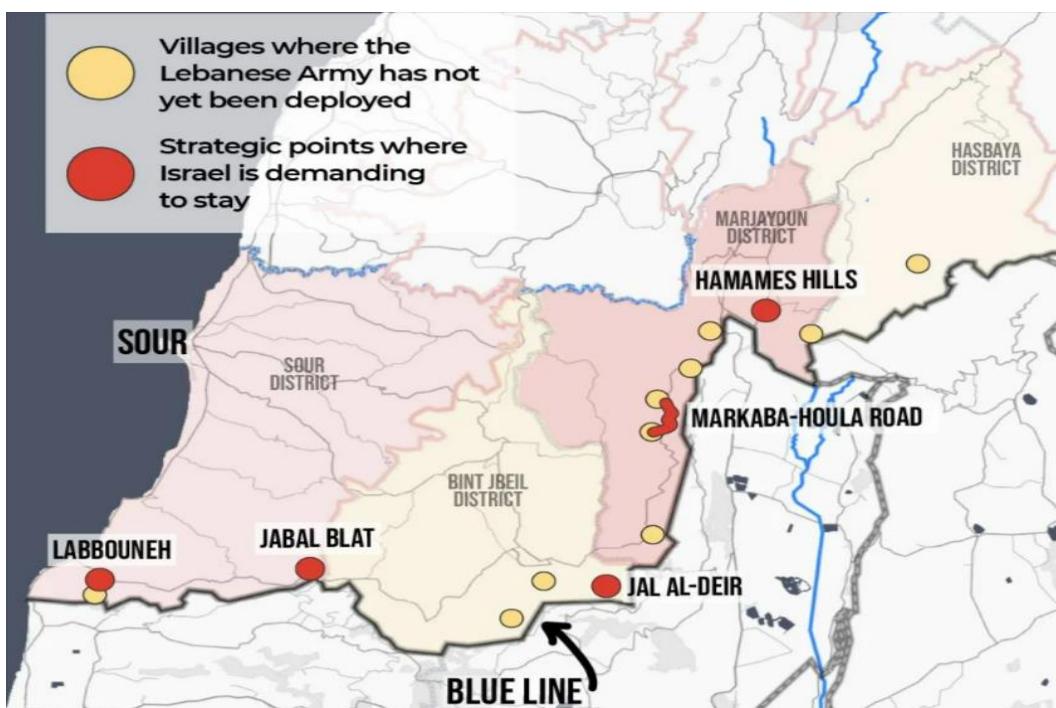
²³⁴ L'Orient-Le Jour, 25/01/2025, [url](#)

²³⁵ OCHA, 28/02/2025, [url](#)

²³⁶ OCHA, 27/02/2025, [url](#)

Tussen 7 en 13 maart 2025 is er een forse toename van lucht- en droneaanvallen, die vijftien locaties troffen in de gouvernementen Zuid, Nabatieh en Beka.²³⁷ Op 7 maart 2025 voerde het Israëlische leger in een half uur minstens twintig luchtaanvallen uit in Zuid-Libanon, een van de zwaarste bombardementen sinds de wapenstilstandsovereenkomst van november 2024. Een dag later doodde een Israëlische aanval op Khirbet Selem in het district Bint Jbeil een burger en verwondde er een andere, aldus het Libanese ministerie van Volksgezondheid.²³⁸ Ook artilleriebeschietingen hielden onverminderd aan in het zuiden, met een bijzonder hoge intensiteit in Kfar Kila. Daar kwam op 9 maart 2025 een soldaat van het Libanese leger om het leven en raakten twee anderen gewond.²³⁹ Op 22 maart 2025 voerde het IDF uitgebreide luchtaanvallen uit op het zuiden van Libanon, nadat drie raketten die vanuit Libanees grondgebied waren gelanceerd, boven Metulla in het noorden van Israël werden onderschept. Ten tijde van het schrijven was er nog geen verantwoordelijkheid opgeëist.²⁴⁰

Ondanks de aangekondigde terugtrekking uit Zuid-Libanon op 18 februari 2025, blijft het Israëlische leger aanwezig op vijf strategische locaties langs de grens.²⁴¹ Het argumenteert dat deze posities essentieel zijn om de veiligheid van de noordelijke Israëlische gemeenschappen te waarborgen. Onderstaande kaart geeft deze vijf posities weer, die zich in bergachtig terrein aan de rand van de Blauwe Linie bevinden:

Kaart 7: Strategische posities Israël²⁴²

In de weken na het verstrijken van de uitgestelde deadline intensificeerden de Israëlische strijdkrachten hun operaties in het grensgebied. Volgens ACLED vonden er meer dan 260 gevallen van vernietiging

²³⁷ OCHA, 17/03/2025, [url](#)

²³⁸ OCHA, 17/03/2025, [url](#)

²³⁹ OCHA, 17/03/2025, [url](#)

²⁴⁰ UNSC, 25/04/2025, [url](#)

²⁴¹ OCHA, 27/02/2025, [url](#)

²⁴² L'Orient-Le Jour, 18/02/2025, [url](#)

van eigendommen plaats, meer dan zeven keer zoveel als in de twee maanden ervoor. De Israëlische troepen opereerden in bijna 50 verschillende locaties en vernielden woningen, wegen en andere civiele infrastructuur. Israël stelt dat deze acties nodig zijn om militaire installaties en wapendepots van Hezbollah te ontmantelen. Ondertussen heeft het Libanese leger troepen ontplooid op 35 locaties in het zuiden, volgend op de Israëlische terugtrekking. Volgens berichten zou de Israëlische regering goedkeuring zoeken van de regering Trump om de vijf buitenposten in Zuid-Libanon te behouden. Dit zou moeten dienen als een bufferzone om een terugkeer van Hezbollah naar het gebied te voorkomen.²⁴³

Het Israëlische leger blijft hiermee aanwezig in een geschatte oppervlakte van dertien vierkante kilometer in het zuiden. Deze militaire aanwezigheid verhindert de terugkeer van de Libanese bevolking en vergroot de onzekerheid voor inwoners in de nabijgelegen dorpen, zo stelt OCHA.²⁴⁴ Volgens mediaberichten handhaaft het IDF twee zogenaamde bufferzones langs de Blauwe Linie in Libanon, waarbinnen het geen Libanese aanwezigheid toestaat.²⁴⁵

Hoewel waarnemers waarschuwen voor de gevolgen van Israëls aanhoudende aanwezigheid in Zuid-Libanon, lijkt Hezbollah voorlopig geen directe confrontatie te zoeken. De sjiiatische militie heeft zich in december 2024 en januari 2025 grotendeels onthouden van aanvallen op Israël en richt zich momenteel op de heropbouw van haar militaire capaciteiten. Toch blijft het risico op nieuwe geweldsuitbarstingen bestaan. Hoe langer Israël zijn terugtrekking uitstelt, hoe groter de kans op een heropflakkering van het conflict, zo stelt onder meer een rapport van ACLED.²⁴⁶

5.2. Bekavallei, Baalbek-Hermel en Akkar

5.2.1. Israëlische luchtaanvallen

Tijdens de verslagperiode werd de Bekavallei verschillende keren het doelwit van Israëlische luchtaanvallen. De oostelijke Beka geldt als het hart van de landbouw in Libanon. De aanvallen hebben er de landbouwactiviteiten belemmerd.²⁴⁷

Op 26 februari 2024 richtten Israëlische luchtaanvallen zich voor het eerst op de stad Baalbek, ongeveer 75 kilometer van de grens.²⁴⁸

Op 26 september 2024 verklaarde de Israëlische luchtmacht infrastructuur langs de grens tussen Syrië en Libanon getroffen te hebben die Hezbollah gebruikte om wapens van Syrië naar Hezbollah in Libanon te smokkelen.²⁴⁹

Op 4 oktober 2024 bombardeerde Israël de belangrijkste grensovergang Masnāa tussen Libanon en Syrië. Het beweert dat Hezbollah gebruik maakte van deze civiele grensovergang om wapens te smokkelen.²⁵⁰ UNHCR meldde na de aanval de sluiting van de grensovergang, die de belangrijkste

²⁴³ ACLED, 29/01/2025, [url](#)

²⁴⁴ OCHA, 17/03/2025, [url](#)

²⁴⁵ OCHA, 28/02/2025, [url](#); UNSC, 25/04/2025, [url](#)

²⁴⁶ ACLED, 29/01/2025, [url](#)

²⁴⁷ The Tahrir Institute (Yaghi Z.), 17/07/2024, [url](#)

²⁴⁸ OCHA, 07/03/2024, [url](#); ICG, 02/2024, [url](#)

²⁴⁹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

²⁵⁰ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

route was voor burgers die uit Libanon naar Syrië vluchten.²⁵¹ Deze luchtaanvallen bemoeilijkten volgens HRW het vluchten van burgers en verstoorden humanitaire operaties.²⁵²

Na het bestand vonden in sterk verminderde mate maar nog steeds Israëlische luchtaanvallen plaats op de gouvernementen Beka en Baalbek-Hermel.²⁵³

5.2.2. Crimineel geweld in de regio Baalbek-Hermel en Akkar

De Bekavallei bestaat uit de gouvernementen Baalbek-Hermel en Beka. Baalbek-Hermel is overwegend sjiiatisch en een Hezbollah-bolwerk. In de verschillende regio's van de Bekavallei wonen diverse gemeenschappen.²⁵⁴

Na de militaire operatie Dawn of the Outskirts (Dawn of the Jurds, Fajr al-Jurud) op 19 augustus 2017 ter verdrijving van IS en HTS in de omtrek van Ras Baalbek en Qaa bemant het leger (en Hezbollah) controleposten langs nagenoeg de volledige Syrisch-Libanezen grens.²⁵⁵ De grensregio's in de Bekavallei en Akkar blijven economisch gemarginaliseerd, wat de regio afhankelijk maakt van onder andere smokkel (van onder meer wapens, drugs, burgers en strijders).²⁵⁶ Sinds 2019 voerde het Libanese leger verschillende operaties tegen smokkel uit aan de noordelijke en oostelijke grens. De voorbije jaren sloten veiligheidstroepen kleine illegale grensovergangen, richtten ze controleposten op en arresteerden ze verschillende smokkelaars.²⁵⁷

In regio's als Baalbek-Hermel en Akkar, die systematisch door de overheid zijn verwaarloosd, is het veiligheidsvacuüm groot, zo stelt onder meer het Center for Operational Analysis and Research (COAR).²⁵⁸

Gewapende clanmilities die betrokken zijn bij drugshandel en geldvervalsing beheersen van oudsher de economisch achtergestelde gebieden in Libanon. De toegenomen smokkelactiviteiten hebben oude lokale geschillen, zoals de toegang tot land, nieuw leven ingeblazen.²⁵⁹ Ten gevolge van het zwakke staatsgezag, illegaal wapenbezit, de militiecultuur en het uitblijven van ontwikkelingsprojecten in de Bekavallei is het crimineel geweld er hoog.²⁶⁰

In deze regio's geldt een leiderschapsstructuur die bekend staat als *woujah*, waarbij een aantal families of clans functioneren als criminale organisaties met een afgebakend lidmaatschap en territoriale invloed. Sommige van deze families hebben banden met criminale groepen in Syrië.²⁶¹ Vooral de regio Baalbek-Hermel vormt een machtsbasis voor criminelen en voortvluchtigen die er bescherming krijgen van een militie of dominante clan of familie.²⁶² Het is een Hezbollah-zone die grotendeels aan het

²⁵¹ HRW, 07/10/2024, [url](#)

²⁵² HRW, 16/01/2025, [url](#)

²⁵³ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

²⁵⁴ OCHA, 09/2018, [url](#)

²⁵⁵ IRB, 08/09/2022, [url](#); CSIS (Nerguzian A.), 04/10/2017, [url](#); UNSC, 08/03/2018, [url](#); UNSC, 18/11/2019, [url](#); UNSC, 17/07/2019, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#)

²⁵⁶ UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#); European University Institute (Mouawad J.), 03/2018, [url](#)

²⁵⁷ UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); OLJ, 01/07/2024, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); UNSC, 16/11/2021, [url](#); UNSC, 13/07/2021, [url](#); UNSC, 22/04/2021, [url](#); UNSC, 20/10/2020, [url](#)

²⁵⁸ COAR, 14/01/2022, [url](#); ACLED, 29/07/2022, [url](#)

²⁵⁹ ACLED, *Lebanon Mid-Year Update*, s.d., [url](#)

²⁶⁰ Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy, 06/03/2017, [url](#); Salloukh B.F., 03/2017, [url](#); UNDP, 03/2017, [url](#)

²⁶¹ Global Organized Crime Index, s.d., [url](#)

²⁶² Asharq Al-Awsat, 03/10/2018, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#)

staatsgezag ontsnapt.²⁶³ Er opereren verschillende families, clans en bendes met criminale inslag die territoriale controle uitoefenen over cannabisboerderijen en betrokken zijn bij geweld dat verband houdt met hun criminale activiteiten.²⁶⁴ Sinds midden 2020 botsen gewapende leden van rivaliserende sjiiitische clans met elkaar voor de controle over de productie en de smokkel van drugs en/of uit wraak. Hezbollah en Amal, die de regio controleren, trachten over het algemeen niet betrokken te geraken in deze conflicten om niet in aanvaring te komen met hun aanhangers.²⁶⁵

In de loop van de voorbije jaren vielen eveneens verschillende doden tijdens militaire raids in de regio Baalbek-Hermel.²⁶⁶ Onder de slachtoffers bevinden zich soldaten alsook geviseerde criminelen. Dit gebeurde ook in 2023 en 2024.²⁶⁷

Op 20 januari 2025 braken er gevechten uit tussen het Libanese leger en gewapende Syriërs nabij het dorp al-Qasr in Baalbek-Hermel aan de grens met Syrië in de strijd tegen de Captagon-handel. Volgens de lokale televisiezender Lebanese Broadcasting Corporation International (LBCI) ontstond er een conflict tussen Libanese en Syrische smokkelaars nadat gewapende mannen vanaf de Syrische zijde een vrachtwagenchauffeur hadden ontvoerd die smokkelwaar vervoerde. Beide partijen openden het vuur, wat het leger ertoe bracht in te grijpen.²⁶⁸

Sinds het begin van de Syrische burgeroorlog zijn er ontvoeringen in de Bekavallei, meestal van criminale maar soms ook van sektarische inslag.²⁶⁹ Met bijna honderd geregistreerde gevallen verdubbelde het aantal ontvoeringen in 2023 bijna ten opzichte van 2022.²⁷⁰ In 2024 zette deze praktijk zich verder met acht (gerapporteerde) ontvoeringen en 83 slachtoffers in de eerste drie maanden alleen.²⁷¹ Hiervan zijn in de eerste plaats kwetsbare Syrische vluchtelingen maar ook Libanezen en andere buitenlanders het slachtoffer.²⁷²

Ook in Akkar is het niveau van crimineel geweld hoog. Het gouvernement Akkar vormt een van de meest achtergestelde plattelandsregio's in Libanon, met een armoedecijfer van 70 % volgens de cijfers van de Wereldbank.²⁷³ Het is overwegend soennitisch gebied met ook christelijke, alawitische en sjiiitische gemeenschappen.²⁷⁴

5.2.3. Grensgeweld tussen lokale gewapende groepen en het Syrische leger

De nieuwe Syrische autoriteiten lanceerden in februari 2025 een veiligheidsoperatie in de provincie Homs, die grenst aan Libanon, met als doel smokkelroutes (drugs en wapens) tussen beide landen af

²⁶³ Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); Asharq Al-Awsat, 29/09/2018, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#)

²⁶⁴ Global Organized Crime Index, s.d., [url](#); OSAC, 16/08/2023, [url](#); ACLED, *Lebanon Mid-Year Update*, s.d., [url](#)

²⁶⁵ ICG, 28/10/2021, [url](#)

²⁶⁶ ACLED, 03/06/2022, [url](#); UNSC, 14/07/2020, [url](#); UNSC, 17/07/2019, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#); UNSC, 20/10/2020, [url](#); CSKC, 30/11/2018, [url](#); CSKC, 02/2019, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#); UNSC, 14/03/2019, [url](#); Arab News, 28/09/2020, [url](#); Xinhua Net, 27/09/2020, [url](#); ACLED, 26/09/2020, [url](#)

²⁶⁷ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#); Al-Arabiya, 16/02/2023, [url](#); Al-Monitor, 17/02/2023, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#)

²⁶⁸ Al-Monitor (Farhat B.), 19/01/2025, [url](#)

²⁶⁹ OSAC, 16/08/2023, [url](#); OSAC, 21/01/2022, [url](#); Asharq Al-Awsat, 22/09/2019, [url](#); Enab Baladi, 17/09/2019, [url](#); Asharq Al-Awsat, 29/09/2018, [url](#); CSKC, 31/01/2018, [url](#); CSKC, s.d., [url](#); OSAC, 27/03/2018, [url](#); HRW, 02/05/2013, [url](#); ICG, 22/11/2012, [url](#); UNDP, 03/2017, [url](#); Naharnet, 28/04/2017, [url](#); CSKC, 01/01/2018, [url](#); The Syrian Observer, 23/02/2018, [url](#); Naharnet, 19/08/2020, [url](#); Lebanese army, 14/06/2020, [url](#)

²⁷⁰ The New Arab (Pernot P.), 12/09/2023, [url](#)

²⁷¹ Asharq Al-Awsat (Astih P.), 13/04/2024, [url](#); SOHR, 20/04/2024, [url](#)

²⁷² SOHR, 19/09/2024, [url](#); The New Arab (Pernot P.), 12/09/2023, [url](#); SOHR, 20/04/2024, [url](#)

²⁷³ World Bank, 23/05/2024, [url](#)

²⁷⁴ OCHA, 10/2018, [url](#)

te sluiten. Volgens Damascus steunt Hezbollah smokkelaars en zou de beweging betrokken zijn bij aanvallen op Syrische eenheden.²⁷⁵

De grensregio werd in februari en maart 2025 steeds onrustiger, met een toename van gevechten tussen het Syrische leger en gewapende Libanese clans die loyaal zijn aan het regime van de afgezette Syrische president Bashar al-Assad.²⁷⁶ Tussen 6 en 11 februari 2025 braken gevechten uit tussen Libanese tribale sjiiatische groepen, die bekend staan als aanhangers van Hezbollah, en de Syrian Armed Forces in het district Hermel. Daarbij vielen meerdere doden. Het Libanese leger versterkte zijn troepen in de regio. Op 17 maart 2025 braken in Hermel opnieuw hevige confrontaties uit tussen tribale sjiiatische clans en leden van het Syrische leger. De twee dagen durende gevechten maakten aan Libanese kant minstens 7 doden, terwijl 52 anderen gewond raakten volgens het Libanese ministerie van Volksgezondheid.²⁷⁷ Door de escalerende spanningen riep de Federatie van Gemeenten van Hermel scholen in de regio op om op 18 maart 2025 de deuren te sluiten. De confrontaties veroorzaakten ook schade aan woningen en publieke infrastructuur, waaronder het gebouw van de middelbare school in Lebbaya.²⁷⁸ Syrië wijst Hezbollah aan als verantwoordelijke voor de gevechten. De gevechten volgden op schermutselingen op 16 maart 2025 waarbij drie Syrische soldaten omkwamen. Volgens Damascus werden de soldaten gevangengenomen en vervolgens in Libanon geëxecuteerd. Syrische staatsmedia melden dat het Syrische leger "verzamelpunten van Hezbollah" langs de grens beschoot als vergelding voor de dood van de Syrische soldaten. Hezbollah ontneemt elke betrokkenheid bij de gevangenneming en executie van de soldaten en bij het daaropvolgend geweld. Welke Libanese groepen precies deelnemen aan de gevechten, blijft voorlopig onduidelijk. Volgens Libanese media waren de clans ook betrokken bij de gevangenneming van de Syrische soldaten.²⁷⁹

5.3. Tripoli

Tripoli is de hoofdstad van het gouvernement Noord en de op één na grootste stad van het land. De stad gaat gebukt onder verwaarlozing door de overheid. De soennitische meerderheid voelt er zich achtergesteld.²⁸⁰ Naarmate de inwoners in toenemende armoede verzeilden, gingen demonstraties in Tripoli sinds 2020 steeds meer gepaard met geweld.²⁸¹ De Libanese ordediensten reageerden in 2020 en 2021 met geweld tegen betogers, waarbij gewonden en een vijftal doden vielen.²⁸²

In maart 2014 bracht het leger een militair veiligheidsplan voor Tripoli in uitvoering. Het leger ontplooidde er massaal om een einde te stellen aan de periodieke confrontaties tussen soennitische milities uit de stadswijk Bab al-Tabbaneh, gesteund door Saoedi-Arabië, en alawitische strijders uit de aangrenzende stadswijk Jabal Mohsen, die banden hebben met Hezbollah en de voormalige regerende klasse in Syrië. Aangezien de gevechten plaatsvonden in woonwijken, bevonden zich onder de slachtoffers relatief veel burgers.²⁸³ In de stad zelf werden controleposten en *blast walls* (scherfmuren)

²⁷⁵ L'Orient-Le Jour, 18/03/2025, [url](#)

²⁷⁶ Al Jazeera, 17/03/2025, [url](#)

²⁷⁷ Al Jazeera, 17/03/2025, [url](#)

²⁷⁸ L'Orient-Le Jour, 18/03/2025, [url](#)

²⁷⁹ Al Jazeera, 17/03/2025, [url](#)

²⁸⁰ Carnegie Middle East Center, 27/03/2018, [url](#); COAR, 14/01/2022, [url](#);

²⁸¹ COAR, 11/2021, [url](#)

²⁸² HRW, 13/01/2022, [url](#); HRW, 30/03/2021, [url](#)

²⁸³ UNSC, 16/11/2021, [url](#)

²⁸² Explosive Weapons Monitor, 07/2021, [url](#); Xinhua, 17/07/2021, [url](#); ACLED, 27/10/2020, [url](#); Al Jazeera (Azhari T.), 26/10/2019, [url](#); Middle East Eye, 15/12/2019, [url](#); HRW, 20/12/2019, [url](#); Middle East Eye, 18/02/2020, [url](#); UNSC, 20/12/2020, [url](#); HRW, 29/04/2020, [url](#); AP (Hatoum B.), 28/04/2020, [url](#); UNSC, 14/07/2020, [url](#)

²⁸³ Al-Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), 12/12/2013, [url](#)

opgezet.²⁸⁴ Er vonden sindsdien geen grote confrontaties meer plaats en ook tijdens de verslagperiode hield het staakt-het-vuren stand. Nadat begin maart 2025 meer dan 10.000 in hoofdzaak Alawieten uit de kuststreek van Syrië naar het Noorden van Libanon vluchtten na een uitbraak van geweld tussen Assad-getrouwden en regeringstroepen in Syrië, brak hevige onrust uit in beide wijken. Dit gebeurde nadat een Alawiet uit Jabal Mohsen een volgens lokale media Syrische minderjarige uit Idlib neerstak. Schoten weerklonken in de wijken Qoubbeh en Jabal Mohsen, waarop het Libanese leger zich massaal ontplooide om de situatie onder controle te krijgen. Vooral in Bakkar, Jabal Mohsen en langs de Syriëstraat, die Bab al-Tabbaneh van Jabal Mohsen scheidt, was de militaire aanwezigheid sterk. De inzet van het leger bracht de situatie opnieuw tot rust.²⁸⁵

Verder bleef het tijdens de verslagperiode overwegend kalm in Tripoli.²⁸⁶

5.4. Beiroet

5.4.1. Sociale onrust en sektarische spanningen

Demonstraties in Beiroet leidden sinds eind 2019 tot confrontaties met de veiligheidsdiensten.²⁸⁷ Hierbij vielen honderden gewonden.²⁸⁸ Ook was de voorbije vijf jaar sprake van sociale onrust en sektarisch geweld in Beiroet.²⁸⁹

Bij de explosie op 4 augustus 2020 raakte 40 % van Beiroet zwaar beschadigd.²⁹⁰ Meer dan 40.000 gebouwen (200.000 wooneenheden) liepen schade op of zijn vernield.²⁹¹ Ongeveer 300.000 personen raakten ontheemd.²⁹² Er heerst wijdverspreide woede onder de vele christelijke families van de slachtoffers van de havenontploffing over de tegenwerking door Hezbollah van het gerechtelijk onderzoek.²⁹³ Op 14 oktober 2021 werden Hezbollah- en Amal-aanhangers die een protestmars hielden naar het justitiepaleis beschoten in de christelijke wijk Tayouneh. De demonstranten eisten het ontslag van de onderzoeksrechter met betrekking tot de havenexplosie.²⁹⁴ Dit leidde tot een urenlang vuurgevecht met automatische vuurwapens en raketgranaten waarbij zeven doden, allen sjiieten, en meer dan 30 gewonden vielen.²⁹⁵ Het Libanese leger greep in en raakte slaags met beide partijen, waarbij negentien personen werden gearresteerd, onder wie twee Syriërs.²⁹⁶ Dit betrof, volgens onder meer het International Rescue Committee (IRC), het zwaarste sektarische geweld in Beiroet sinds 2008.²⁹⁷

²⁸⁴ The Wall Street Journal (Trofimov Y.), 22/10/2014, [url](#); Wood J., 06/04/2015, [url](#)

²⁸⁵ LBC Group, 09/03/2025, [url](#); L'Orient-Le Jour (Hamadi G.), 28/02/2025, [url](#)

²⁸⁶ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

²⁸⁷ ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); ACLED, 05/01/2020, [url](#); AP, 19/01/2020, [url](#); HRW, 17/01/2020, [url](#)

²⁸⁸ IRC, 2022, [url](#); UNSC, 20/12/2020, [url](#); AI, 11/08/2020, [url](#); ACAPS, 25/08/2020, [url](#); HRW, 26/08/2020, [url](#); ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); AP, 19/01/2020, [url](#); ICG (Wimmen H.), 22/01/2020, [url](#); Reuters, 19/01/2020, [url](#); OHCHR, 21/01/2020, [url](#); AI, 23/01/2020, [url](#); OHCHR, 21/01/2020, [url](#); UNSC, 28/02/2020, [url](#)

²⁸⁹ ACLED, 13/06/2020, [url](#); UNSC, 20/12/2020, [url](#)

²⁹⁰ Al Arabiya, 22/08/2020, [url](#)

²⁹¹ ACAPS, 22/09/2020, [url](#); OCHA, 25/08/2020, [url](#)

²⁹² OCHA, 28/08/2020, [url](#); ACAPS, 25/08/2020, [url](#); UNDP, 16/09/2020, [url](#); Center for Disaster Philanthropy, 10/09/2020, [url](#)

²⁹³ Insecurity Insight, 15/01/2021, [url](#)

²⁹⁴ CRS, 08/11/2021, [url](#)

²⁹⁵ KAS (Bauer M.), 18/10/2021, [url](#); Carnegie Middle East Centre (Young M.), 15/10/2021, [url](#); Insecurity Insight, 15/01/2021, [url](#); CRS, 08/11/2021, [url](#); ICG, 28/10/2021, [url](#); UNSC, 16/11/2021, [url](#)

²⁹⁶ Al Monitor, 26/10/2021, [url](#); ACLED, 15/10/2021, [url](#)

²⁹⁷ IRC, 2022, [url](#); CRS, 08/11/2021, [url](#)

Tijdens de verslagperiode vonden er geïsoleerde incidenten van geweld plaats. Op 7 april 2024 werd een kaderlid van de christelijke Lebanese Forces ontvoerd in het district Jbeil ten noorden van Beiroet. Het Libanese leger arresteerde een aantal leden van een Syrische bende, verdacht van de ontvoering.²⁹⁸

5.4.2 Israëlische aanvallen

Ook Beiroet werd door het IDF aangevallen. Op 30 september 2024, bij de eerste luchtaanval op het centrum van Beiroet sinds 2006, doodde het IDF drie leden van het Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP). Op 1 oktober 2024 verklaarde het IDF dat het Al-Faqar Hanawi, commandant van de Imam Hussein-divisie van de Islamitische Revolutionaire Garde, had gedood bij een luchtaanval in Beiroet.²⁹⁹ Aanvallen op het centrum van Beiroet, waaronder op de Islamic Health Authority in Bashurah op 3 oktober 2024 en in Nuwayri en Ra's al-Nab' op 10 oktober 2024, leidden tot tientallen doden en honderden gewonden.³⁰⁰ Op 23 november 2024 verwoestte een luchtaanval een woongebouw in Basta al-Fawqa (centrum Beiroet). Hierbij kwamen 29 mensen en raakten 67 anderen gewond, volgens het ministerie van Volksgezondheid.³⁰¹

5.4.3. De zuidelijke buitenwijken (Dahiyya)

Dahiyya is een regio van 28 vierkante kilometer met een half miljoen inwoners. Ze omvat de vijf hoofddistricten Ghobeiry, Haret Hraik, Burj al-Barajneh, Hay al-Sellem en Ouzai (zie kaart in bijlage 2). Het omvat eveneens delen van de gemeenten Chiayah, Hadath en Choueifat. De Dahiyya bestaan uit tientallen wijken. Sinds de oorlog van juli 2006 heeft Hezbollah er haar controle en macht op een ongeziene manier weten uit te breiden, zonder enige interventie of tegenwerking vanwege de officiële Libanese autoriteiten. De door Hezbollah bestuurde politie en veiligheidsorganisatie ontsnappen er volledig aan het Libanese staatsgezag, zo toont onderzoek aan.³⁰² Als gevolg van de aanslagen in 2014 nam Hezbollah extra veiligheidsmaatregelen en vormde Dahiyya, dat reeds beschouwd werd als een staat-in-de-staat, om tot een sterk bewaakte Hezbollah-vesting. Gewapende patrouilles maken deel uit van het dagelijks leven, zeker tijdens politieke en religieuze evenementen.³⁰³

Na een zware aanslag in november 2015 in Dahiyya vonden er geen terroristische aanslagen meer plaats in Beiroet. Hezbollah verstrengde na deze aanslag zichtbaar de veiligheidsmaatregelen in Dahiyya, bemande er controleposten en sloot een aantal toegangswegen met muren af.³⁰⁴ Hezbollah controleert de toegang tot deze buurten nog steeds.³⁰⁵ De voorbije jaren was het crimineel- en benedegeweld ten gevolge van de afwezigheid van de staat, het bestaan van een militiecultuur en het uitblijven van ontwikkelingsprojecten ook in de zuidelijke buitenwijken hoog.³⁰⁶

Op 2 januari 2024 doodde een Israëlische droneaanval in Dahiyya de nummer twee van de politieke vleugel van Hamas, Saleh al-Arouri (zie 3.4.), samen met zes andere kopstukken van Hamas en Jamaa Islamiya.³⁰⁷ Op 30 juli 2024, bij een tweede Israëlische luchtaanval, ditmaal op een woongebouw in

²⁹⁸ Al-Monitor (Farhat B.), 12/04/2024, [url](#)

²⁹⁹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³⁰⁰ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³⁰¹ OCHA, 25/11/2024, [url](#)

³⁰² IRB, 06/11/2018, [url](#); Calabrese E. C., 2016, p. 280; USDOS, 20/04/2018, [url](#)

³⁰³ IRB, 06/11/2018, [url](#); Al-Monitor, 26/08/2013 [url](#); Naharnet, 21/08/2013, [url](#)

³⁰⁴ Salloukh B.F., 03/2017, [url](#); Now Media (Blanford N.), 07/07/2016, [url](#)

³⁰⁵ USDOS, 12/05/2021, [url](#)

³⁰⁶ The Daily Star, 31/03/2015, [url](#); The Washington Institute for Near East Policy, 06/03/2017, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#)

³⁰⁷ OCHA, 03/01/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour (Haddad J.), 15/01/2024, [url](#)

Haret Hreik in Dahiyya, lieten de militaire topcommandant van Hezbollah, Fuad Shukr, en vijf burgers het leven en raakten 74 anderen gewond (zie [5.1.2](#)).³⁰⁸

Op 20 september 2024 doodde een Israëlische luchtaanval de Hezbollah-commandant Ibrahim Aqil in Dahiyya. Volgens het ministerie van Volksgezondheid veroorzaakte deze aanval, waarbij twee woongebouwen instortten, 55 doden en meer dan 66 gewonden.³⁰⁹

De bombardementen waarbij Hassan Nasrallah op 27 september 2024 om het leven kwam, verwoestten minstens vier woongebouwen in Dahiyya, met ten minste 38 doden, waaronder de Iraanse commandant Abbas Nilforoushan van de Islamitische Revolutionaire Garde, en maakten tientallen gewonden of vermisten.³¹⁰

Op 28 september 2024 verklaarde het IDF Hezbollah-raketopslagfaciliteiten onder zes woongebouwen in Dahiyya te hebben aangevallen. Later die dag doodde een luchtaanval in Dahiyya het plaatsvervangend hoofd van de uitvoerende raad van Hezbollah, Nabil Qaouk.³¹¹

Op 3 oktober 2024 viel het IDF het vermeende centraal inlichtingenhoofdkwartier van Hezbollah aan in Dahiyya, waarbij Hashem Safieddine, hoofd van de uitvoerende raad van Hezbollah, werd gedood.³¹²

Haret Hreik is het zwaarst getroffen gemeentelijk gebied, met 128 verwoeste gebouwen, gevolgd door Hadath (67 gebouwen) en Ghobeiry (62 gebouwen). Onderstaande kaart, uitgegeven door Beirut Urban Lab, een interdisciplinair onderzoekscentrum gevestigd aan de American University of Beirut (AUB), geeft een beeld van de geografische spreiding van de (aangekondigde) aanvallen tijdens de oorlog. Aangekondigde aanvallen gaan gepaard met extra onaangekondigde aanvallen die niet op onderstaande kaart staan aangegeven.

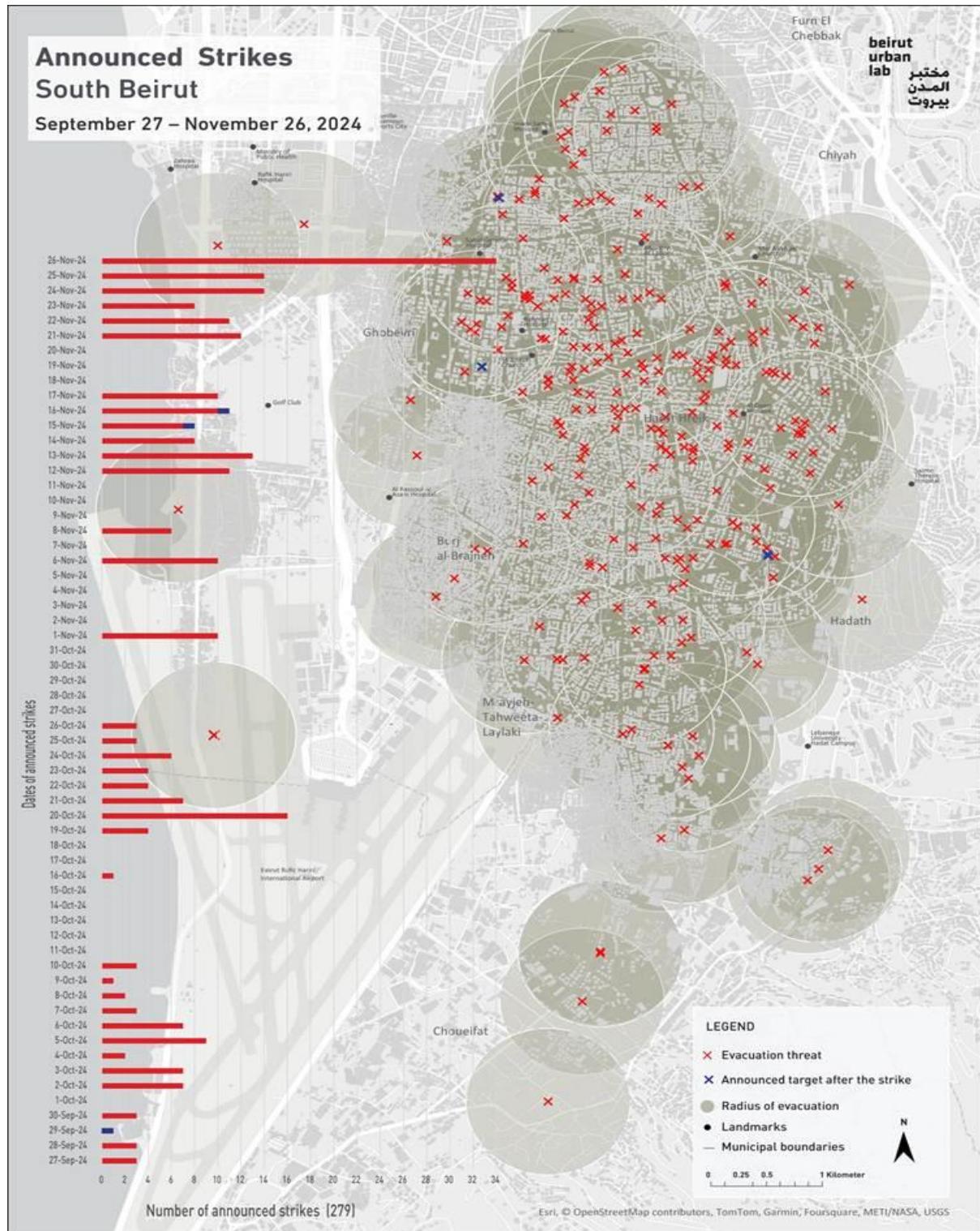
³⁰⁸ OCHA, 13/08/2024, [url](#)

³⁰⁹ OCHA, 25/09/2024, [url](#)

³¹⁰ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³¹¹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³¹² Naharnet, 04/01/2025, [url](#)

Kaart 8: Aangekondigde aanvallen Zuid Beiroet³¹³³¹³ Beirut Urban Lab, s.d., [url](#)

5.5. Palestijnse vluchtelingenkampen

5.5.1. Algemeen

De twaalf Palestijnse vluchtelingenkampen en hun omgeving zijn zones die aan het centrale gezag van de Libanese autoriteiten ontsnappen. De Libanese ordediensten staan enkel in voor de externe veiligheid van de kampen maar moeien zich niet met de interne veiligheid.³¹⁴ In de praktijk laten zij de ordehandhaving in de kampen over aan de Palestijnse instanties, zoals de Palestinian National Security Forces (Palestinian National Security Forces, PNSF, al-amn al-watani). Dit is de verenigde gewapende structuur van de Palestine Liberation Organization (PLO).³¹⁵ Veiligheid is enkel gegarandeerd indien er tussen de verschillende politieke fracties binnen een kamp een consensus bestaat. Indien deze consensus verbroken wordt, kunnen er gevechten ontstaan tussen verschillende fracties.³¹⁶

De voorbije vijf jaren was de veiligheidssituatie in de meeste kampen over het algemeen relatief kalm, met sporadisch gewapende incidenten. Dit is voor een stuk te danken aan de samenwerking tussen de Palestijnse groeperingen en de Libanese veiligheidsdiensten.³¹⁷ Het geweld in de kampen betreft periodieke geweldsincidenten, zo blijkt uit analyse van de geraadpleegde bronnen.³¹⁸

In 2023 laaide geweld op in Ayn al-Helwe (zie [5.6.2.2.](#)) maar in de overige vluchtelingenkampen bleef de veiligheidssituatie stabiel met uitzondering van enkele geïsoleerde gewapende incidenten in de kampen Beddawi en Mieh Mieh.³¹⁹ Ook in 2024 bleef de situatie in de Palestijnse vluchtelingenkampen overwegend kalm maar erg fragiel.³²⁰

In Zuid-Libanon bevinden zich zes Palestijnse vluchtelingenkampen: de kampen Mieh Mieh en Ayn al Helwe in het district Saida, en Burj al-Shimali, al-Buss, en Rashidiah in het district Tyre.³²¹ Uit deze kampen kwam in het najaar van 2024, evenals uit de rest van Zuid-Libanon, een vluchtelingenbeweging op gang ten gevolge van de intensivering van de Israëlische luchtaanvallen.³²²

Op 30 september 2024 verklaarde Hamas dat het IDF een van diens leiders in Libanon, Fatah Sherif Abu al-Amin, samen met zijn familie had gedood in het kamp al-Buss in Tyre. Sinds maart 2024 was het slachtoffer ontheven van zijn functie bij het UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), terwijl er een onderzoek liep naar mogelijke banden met Hamas.³²³ Op 21 november 2024 trof een Israëlische luchtaanval een gebouw in het kamp al-Buss. UNRWA meldde drie dodelijke slachtoffers (waaronder één Palestijnse vluchteling) en meerdere gewonden.³²⁴

³¹⁴ CRS (Humud C.E.), 19/06/2018, [url](#); UNRWA, 10/2017, [url](#); The Daily Star, 06/03/2018, [url](#); USDOS, 20/04/2018, [url](#); Danish Immigration Service, 10/2014, [url](#)

³¹⁵ Sogge E.L., 17/06/2021; Geneva Call, 28/10/2014, [url](#)

³¹⁶ UNRWA, 10/2017, [url](#); Danish Immigration Service, 10/2014, [url](#)

³¹⁷ UNSC, 21/05/2018, [url](#); UNSC, 08/03/2018, [url](#); UNSC, 18/11/2019, [url](#); CSKC, 04/03/2018, [url](#); Al-Bawaba, 25/03/2018, [url](#); Al Masdar News (Aboufadel L.), 08/03/2018, [url](#); CSKC, 17/03/2018, [url](#); UNSC, 08/03/2018, [url](#); CSKC, s.d., [url](#)

³¹⁸ UNRWA, 02/2023, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#)

³¹⁹ UNSC, 10/03/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#)

³²⁰ UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#)

³²¹ ACAPS, 09/07/2024, [url](#)

³²² L'Orient Today (Haddad E.), 05/10/2024, [url](#)

³²³ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³²⁴ UNRWA, 02/12/2024, [url](#)

Op 5 oktober 2024 voerden de Israëlische strijdkrachten hun tot dan toe meest noordelijke luchtaanval uit, waarbij een commandant van de Izz al-Din al-Qassam Brigades van Hamas en zijn familie omkwamen in het kamp Beddawi nabij Tripoli.³²⁵

Zware bombardementen op de zuidelijke voorsteden van Beiroet in oktober 2024 leidden tot een uittocht uit de nabijgelegen vluchtelingenkampen Sabra en Shatila.³²⁶

Op 31 oktober 2024 vaardigde het IDF voor het eerst een evacuatiebevel uit voor een Palestijns vluchtelingenkamp, met name Rashidiah.³²⁷ Op 26 november 2024 viseerde een Israëlische luchtaanval een gebouw in het kamp Rashidiah en maakte meerdere dodelijke slachtoffers onder Palestijnse vluchtelingen.³²⁸ Ook de inwoners van het kamp Bourj al-Barajneh dienden massaal te vluchten bij de zware bombardementen op Dahiyya.³²⁹

Volgens UNRWA raakten in totaal ongeveer 30.000 Palestijnse vluchtelingen ontheemd door de Israëlische luchtaanvallen.³³⁰ UNRWA-scholen deden dienst als opvangcentra.³³¹ Alle ontheemde families hebben na het staakt-het-vuren de opvangcentra van UNRWA verlaten. Deze doen nu opnieuw dienst als school.³³²

Bij de vieringen in de Palestijnse vluchtelingenkampen van het bestand in Gaza midden januari 2025 vielen verscheidene gewonden.³³³

Naast sporadische gewelddadige incidenten hebben de Palestijnse vluchtelingenkampen te maken met een verhoogd niveau van kleine criminaliteit, deels als gevolg van de verslechterende economische omstandigheden.³³⁴ De economische crisis treft Palestijnse vluchtelingen als kwetsbare groep extra hard, zo stellen onder meer HRW en UNRWA.³³⁵ 93 % leeft in armoede.³³⁶ Roofovervallen op straat en aanhoudende diefstal van voorwerpen zoals elektriciteitskabels, gasflessen, wifirouters en voertuigen hebben geleid tot een wijdverbreid gevoel van onveiligheid onder de Palestijnse vluchtelingen. Voorts dragen ook de verkoop en het gebruik van drugs bij tot gevoelens van onveiligheid in de kampen.³³⁷

³²⁵ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³²⁶ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

³²⁷ L'Orient Today, 31/10/2024, [url](#)

³²⁸ UNRWA, 02/12/2024, [url](#)

³²⁹ L'Orient Today (Haddad E.), 05/10/2024, [url](#)

³³⁰ UNRWA, 09/12/2024, [url](#)

³³¹ UNRWA, 09/12/2024, [url](#)

³³² UNRWA (@UNRWA), 09/12/2024, [url](#)

³³³ L'Orient-Le Jour, 16/01/2025, [url](#)

³³⁴ UNRWA, 02/2023, [url](#)

³³⁵ UNRWA, 09/12/2024, [url](#); UNRWA, 19/01/2023, [url](#); UNRWA, 21/10/2022, [url](#); HRW, 12/01/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 26/10/2022, [url](#)

³³⁶ UNSC, 10/03/2023, [url](#); UNRWA, 19/01/2023, [url](#); UNRWA, 21/10/2022, [url](#)

³³⁷ UNRWA, 02/2023, [url](#); Now Lebanon (Rando V.), 21/06/2024, [url](#)

5.5.2. Ayn al-Helwe

5.5.2.1. Context

Ayn al-Helwe is het grootste en dichtstbevolkte vluchtelingenkamp van Libanon. Bronnen schatten het totale bevolkingsaantal in het kamp op ongeveer 100.000.³³⁸ De oppervlakte van het kamp bedraagt slechts anderhalve vierkante kilometer.³³⁹ Ayn al-Helwe kampt bijgevolg, volgens onder meer UNRWA en de Palestijnse ngo Anera, met ernstige overbevolking. Dit zet de infrastructuur onder druk en verhoogt de sociale spanningen.³⁴⁰

Waarnemers beschouwen Ayn al-Helwe als het kamp waar het meeste geweld voorkomt. In tegenstelling tot andere kampen is het volledig omringd door controleposten van het leger. Het is het enige kamp dat een breed spectrum aan jihadistische groeperingen herbergt en het is het meest geopolitiseerde en gemilitariseerde kamp in het land.³⁴¹ Daarnaast staat Ayn al-Helwe al jaren bekend als een veilige haven voor gezochte personen en een no-gozone voor het Libanese leger en de veiligheidsdiensten.³⁴² Wapens zijn er wijdverspreid.³⁴³ Waarnemers getuigen van een onoverzichtelijk machtsevenwicht. Zowel de PLO, de pro-Syrische Tahaluf (Alliance of Palestinian Forces) als jihadistische fracties zijn vertegenwoordigd en strijden om de macht, wat regelmatig in gevechten ontaardt.³⁴⁴

Daar waar islamistische bewegingen aanvankelijk vooral gehuisvest waren in de rand van het kamp (al-Tawari of de wijk Taamir), verspreidden deze groepen zich langzamerhand over andere delen van het kamp.³⁴⁵ Het stijgende armoedeniveau (mede door toename van de Palestijnse vluchtelingen uit Syrië), het hoge werkloosheidspercentage en de uitzichtloosheid dreven jongeren naar het jihadisme.³⁴⁶ Na de jihadisering van de opstand in Syrië vonden in Ayn al-Helwe hevigere gewapende gevechten plaats tussen jihadgroepen en Fatah.³⁴⁷ Een van de extremistische groepen die zich tijdens de oorlog in Syrië in het kamp ontlokte is Shabab al-Muslim, bestaande uit jihadisten uit verschillende strekkingen zoals Jund ash-Sham, de groep van Bilal Badr en Fatah al-Islam, waarvan enkele leden verdacht worden van aanslagen in Libanon.³⁴⁸ In totaal vielen van november 2016 tot november 2017 bij gevechten tussen Fatah en extremistische groeperingen minstens vijftig doden bij geweld in het kamp. Aangezien de gewapende confrontaties plaatsvonden in drukbevolkte wijken bevonden zich onder de slachtoffers verscheidene burgers.³⁴⁹

³³⁸ Al Jazeera, 01/10/2025, [url](#); OCHA, 07/12/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), /08/04/2017, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#)

³³⁹ Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), 25/05/2016, [url](#); OCHA, 07/12/2017, [url](#); Middle East Eye Net, 01/03/2016, [url](#); Arab News (Moukalled D.), 04/03/2017, [url](#)

³⁴⁰ UNRWA, 27/11/2018, [url](#); Anera, s.d., [url](#)

³⁴¹ The Daily Star, 06/03/2018, [url](#); Middle East Eye Net, 01/03/2016, [url](#); Now Media (Blanford N.), 07/07/2016, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#); CSKC, 02/2018, [url](#)

³⁴² The Daily Star (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#)

³⁴³ CSKC, 02/2018, [url](#); Al-Monitor Lebanon Pulse (Abu Amer A.), 04/11/2015, [url](#)

³⁴⁴ OCHA, 07/12/2017, [url](#); ICG, 19/02/2009, [url](#)

³⁴⁵ Khoury I., 10/11/2023, [url](#); The Wall Street Journal (Abi-Habib M.), 20/11/2013, [url](#)

³⁴⁶ Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#); Al Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), 20/11/2013, [url](#)

³⁴⁷ Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), 25/05/2016, [url](#)

³⁴⁸ Khoury I., 10/11/2023, [url](#); The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); AFP (Abou Rahal L.), 07/04/2015, [url](#)

³⁴⁹ UNSC, 11/07/2017, [url](#); UNSC, 16/11/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 20/11/2017, [url](#); ICG, 04/2017, [url](#); Counter Punch (Lamb F.), 14/04/2017, [url](#); UNSC, 28/04/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 08/05/2017, [url](#); UNSC, 08/03/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 25/03/2017, [url](#); Arab News (Moukalled D.), 04/03/2017, [url](#); Asharq al-Awsat (Astih P.), 06/03/2017, [url](#); The Daily Star (Zaatari M.), 25/03/2017, [url](#)

Naast deze extremistische groeperingen bevinden zich in het kamp ook de oude gevestigde salafistische bewegingen die een bemiddelingsrol hebben opgenomen tussen de bovengenoemde groepen en Fatah, zo stelt onder meer het onderzoekscentrum Civil Society Knowledge Centre (CSKC).³⁵⁰ Volgens Mohamed Zaatari, expert voor het voormalige The Daily Star, verwerpen Usbat al-Ansar en de beweging Islamic Jihad in het kamp de *takfiri*-ideologie³⁵¹ van Shabab al-Muslim en andere groeperingen.³⁵² De voorbije jaren ontstond in deze context een betere samenwerking tussen de gevestigde islamistische groeperingen (zoals Usbat al-Ansar, Hamas en Ansar Allah) en het leger. De drie grote politieke machtsblokken in het kamp (Fatah, het pro-Syrische en het islamistische blok) leveren inspanningen om de vrede en stabiliteit te bewaren, zo stelt onder meer het CSKC.³⁵³ De verschillende gevestigde groeperingen werken aan het sluiten van de rangen en het oplossen van interne conflicten tussen en binnen groeperingen. Hiertoe werken ze, zo stelt ook de VN-Veiligheidsraad vast, samen met de Libanese autoriteiten om de stabiliteit in het kamp te bevorderen.³⁵⁴

In het najaar van 2018 pakte het Libanese leger een aantal van de meest gezochte verdachten en criminelen op. Hierbij ging het uitzonderlijk en kortstondig het kamp binnen in een snelle operatie, geholpen door inwoners van het kamp of door de Palestinian Joint Security Force, PJSF). Deze veiligheidsmacht is samengesteld uit de belangrijkste erkende facties in het kamp (waaronder Hamas, Usbat al-Ansar en al-Haraka al-Islamiyya al-Mujahida) en staat onder leiding van Fatah.³⁵⁵ Een aantal anderen gaven zichzelf in de loop van 2018 over na een akkoord tussen de Libanese en Palestijnse autoriteiten dat bepaalt dat ze een milde straf krijgen.³⁵⁶

In het eerste trimester van 2023 vonden acht ernstige gewapende incidenten plaats in Ayn al-Helwe.³⁵⁷ Begin maart 2023 vormden een aantal hiervan de voorbode van twee golven van geweld in respectievelijk augustus en september 2023.³⁵⁸ Nadat een persoonlijk geschil escaleerde, vielen op 1 maart 2023 bij gewapende gevechten tussen Fatah en islamistische groepen in het kamp één dode en zeven gewonden.³⁵⁹ Het dodelijke slachtoffer was een lid van Fatah, die een zone gecontroleerd door de islamistische groepering Usbat al-Ansar was binnengedrongen.³⁶⁰

Op 29 juli 2023 brak geweld uit in het kamp nadat een lid van Fatah een islamistische strijder³⁶¹, lid van al-Shabab al-Muslim (onder leiding van Haitham al-Shaabi)³⁶² en gezocht door de Libanese autoriteiten, had beschoten om de dood van zijn broer op 1 maart 2023 te wreken. De islamistische strijder raakte gewond maar overleefde de aanval. Een van zijn metgezellen liet wel het leven en drie anderen raakten gewond.³⁶³ Ter vergelding vielen gewapende strijdsters het hoofdkwartier van Fatah in

³⁵⁰ Al-Monitor (Alami M.), 13/04/2017, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#)

³⁵¹ Ideologie waarin moslims andere moslims beschuldigen van apostasie. Zie CRS (Blanchard C.), 28/01/2009, [url](#)

³⁵² The Daily Star (Zaatari M.), 19/03/2014, [url](#)

³⁵³ Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), 25/05/2016, [url](#); CSKC, 10/2015, [url](#); Now Media (Blanford N.), 07/07/2016, [url](#)

³⁵⁴ TDS (Zaatari M.), 01/05/2019, [url](#); Al Bawaba, 11/10/2018, [url](#); TDS (Zaatari M.), 31/12/2018, [url](#); The National, 20/09/2018, [url](#); Naharnet, 18/09/2018, [url](#); UNSC, 15/10/2018, [url](#); TDS, 11/10/2018, [url](#); UNSC, 08/03/2017, [url](#); UNSC, 15/10/2018, [url](#); UNSC, 15/11/2018, [url](#); UNSC, 24/06/2016, [url](#)

³⁵⁵ Al Bawaba, 11/10/2018, [url](#); The National, 20/09/2018, [url](#); Naharnet, 18/09/2018, [url](#); UNSC, 15/10/2018, [url](#); The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#)

³⁵⁶ The Jamestown Foundation (Sehmer A.), 15/01/2018, [url](#)

³⁵⁷ UNRWA, 08/2023, [url](#)

³⁵⁸ L'Orient-Le Jour, 18/03/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 09/03/2023, [url](#)

³⁵⁹ UNSC, 13/07/2023, [url](#)

³⁶⁰ Al-Monitor (Lucente A.), 02/03/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 03/03/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 02/03/2023, [url](#)

³⁶¹ The New Arab (Sabaghi D.), 08/08/2023, [url](#)

³⁶² The New Arab, 30/09/2023, [url](#)

³⁶³ Al-Monitor (Farhat B.), 31/07/2023, [url](#); The New Arab (Sabaghi D.), 08/08/2023, [url](#)

het kamp aan en stichtten er brand.³⁶⁴ Op 30 juli 2023 vochten islamistische facties, gestationeerd in de wijken Safsaf en Tawari, tegen leden van Fatah, gestationeerd in de wijk Baraksat in het noorden van het kamp.³⁶⁵ Die dag werden Abu Ashraf Al-Armushi, hoofd van de PNSF in de regio Saida, en vier van zijn lijfwachten gedood in een hinderlaag, vermoedelijk van strijders behorend tot al-Shabab al-Muslim.³⁶⁶ De dood van al-Armushi leidde diezelfde dag nog tot een escalatie van geweld in het kamp.³⁶⁷ Beide partijen beschoten elkaar met zware wapens, raketgranaten en handgranaten in de smalle straatjes.³⁶⁸ De meeste bewoners van de wijk Taamir, vlakbij de ingang van het kamp, voornamelijk Libanezen, ontvluchtten hun wijk.³⁶⁹ Ook op 1 en 2 augustus 2023 braken zware gevechten uit met raketgranaten en zware wapens.³⁷⁰

Na bemiddeling door de Libanese regering raakten de strijdende partijen het op 3 augustus 2023 eens over een bestand.³⁷¹ Bij de gevechten begin augustus 2023 vielen in totaal dertien doden, waaronder één burger die niet betrokken was bij het geweld.³⁷² ACLED beschouwt het als het meest dodelijke geweld in het kamp sinds 2017.³⁷³ Tientallen raakten gewond. Een 4.000-tal personen dienden hun huizen te verlaten.³⁷⁴

Op 18 augustus 2023 schorste UNRWA haar diensten op nadat gewapende strijders haar scholen hadden ingenomen.³⁷⁵ Op de schoolterreinen, die zich in het epicentrum van de gevechten hadden bevonden, lagen voorts ook blindgangers.³⁷⁶

Na een maand wapenstilstand braken begin september 2023 opnieuw confrontaties uit. Bij deze gevechtsronde, van 7 tot en met 14 september 2023, waren Fatah en de islamistische groeperingen Jund ash-Sham en al-Shabab al-Muslim betrokken, en dit in de wijken Ras al-Ahmar, al-Tiri, Hattin en Jabal al-Halib, Baraksat en Safsaf. Er vonden eveneens gevechten plaats in de wijken Taamir, Tawari en Bustan.³⁷⁷ Op 7 september 2023 openden islamisten het vuur op Fatah-doelwitten.³⁷⁸ Strijders bezetten acht scholen van UNRWA, terwijl beide partijen zich die dag eigenlijk zouden terugtrekken uit hun posities in de scholen van UNRWA.³⁷⁹ Volgens Sobhi Abu Arab, hoofd van de PNSF in Libanon, braken de gevechten dan ook uit om de evacuatie van gewapende strijders uit de scholen van UNRWA te voorkomen.³⁸⁰ Op 9 september 2023 verhevigden de gevechten, waarbij volgens de Libanese krant l'Orient-Le Jour vier doden vielen.³⁸¹ Op 10 september 2023 verklaarde het Libanese leger dat drie vanuit het kamp afgevuurde raketten waren ingeslagen op twee militaire basissen in de omgeving van

³⁶⁴ Al-Monitor (Farhat B.), 31/07/2023, [url](#)

³⁶⁵ L'Orient-Le Jour, 30/07/2023, [url](#)

³⁶⁶ Palestine Chronicle (Baroud R.), 14/09/2023, [url](#); Al-Monitor (Farhat B.), 31/07/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 25/09/2023, [url](#); Al Jazeera, 18/08/2023, [url](#)

³⁶⁷ L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 25/09/2023, [url](#)

³⁶⁸ Al-Monitor (Farhat B.), 31/07/2023, [url](#)

³⁶⁹ L'Orient-Le Jour, 01/08/2023, [url](#)

³⁷⁰ L'Orient-Le Jour, 03/08/2023, [url](#); UNRWA, OCHA, 02/08/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 01/08/2023, [url](#)

³⁷¹ Al-Monitor (Lucente A.), 08/09/2023, [url](#); UNRWA, 08/2023, [url](#)

³⁷² UNSC, 16/11/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNRWA, 08/2023, [url](#); Al-Monitor (Lucente A.), 08/09/2023, [url](#)

³⁷³ ACLED, 09/2023, [url](#); UNRWA, OCHA, 02/08/2023, [url](#)

³⁷⁴ UNRWA, 08/2023, [url](#); Al-Monitor (Lucente A.), 08/09/2023, [url](#)

³⁷⁵ UNSC, 12/10/2023, [url](#); Al-Monitor (Farhat B.), 18/08/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 18/08/2023, [url](#); UNRWA, 08/2023, [url](#)

³⁷⁶ UNRWA, 08/2023, [url](#)

³⁷⁷ L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 11/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 10/09/2023, [url](#)

³⁷⁸ L'Orient-Le Jour, 08/09/2023, [url](#)

³⁷⁹ Al-Monitor (Lucente A.), 08/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 08/09/2023, [url](#)

³⁸⁰ L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 07/09/2023, [url](#)

³⁸¹ UNRWA, OCHA, 10/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 09/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Antonios Z.), 08/09/2023, [url](#); Al-Monitor (Farhat B.), 11/09/2023, [url](#)

het kamp en dat daarbij vijf soldaten gewond raakten.³⁸² Daarnaast raakten ook drie burgers gewond door raketfragmenten en liet een burger het leven bij het geweld in het kamp.³⁸³ Op 12 en 13 september 2023 braken er opnieuw hevige gevechten uit.³⁸⁴ Deze troffen verschillende wijken in het kamp, waaronder Hattin, Baraksat, Tawari, Taamir, Safsaf, Ras al-Ahmar, Tiri en Jabal Halib. Daarnaast werden ook gevechten gerapporteerd in de sector Saffouri, waar eerder nog geen hevige confrontaties hadden plaatsgevonden. Opnieuw was er in deze gebieden sprake van machinegeweren en zware wapens, waaronder voor het eerst lichtkogels.³⁸⁵ Volgens de media kwamen er die dag zeven gewapende personen om tijdens gevechten.³⁸⁶ Al Jazeera meldt dat de strijdende partijen verschillende zware wapens en raketgranaten gebruikten.³⁸⁷

Na gesprekken van parlementsvoorzitter Nabih Berry met kopstukken van Hamas en Fatah trad op 14 september 2023 een staakt-het-vuren in werking.³⁸⁸ Hamas heeft elke rol in de gevechten ontkend, maar waarnemers in Libanon menen dat de islamistische groepen discrete hulp ontvingen van Hezbollah en Hamas. Hamas heeft ook haar invloed in het kamp versterkt door op te treden als bemiddelaar. Hamas en Hezbollah zijn zich er ongetwijfeld van bewust dat dit een verzwakking van Fatah inhoudt, zo stelt onder meer een analist van The New Arab.³⁸⁹

Tijdens de tweede gevechtsronde, van 7 tot 14 september 2023, zouden ten minste achttien mensen zijn gedood, honderden verwond en duizenden ontheemd, zo stellen de gezamenlijke analyses van UNRWA en OCHA.³⁹⁰ De infrastructuur in de noordelijke, centrale en zuidelijke sectoren van het kamp en in aangrenzende gebieden liep volgens de VN-organisaties ernstige schade op.³⁹¹ De belangrijkste frontlinies bevonden zich tussen de wijken Hattin en Ras al-Ahmar en tussen de wijken Safsaf en Baraksat.³⁹² Nu er op meerdere fronten gevochten werd, raakten de meeste buurten in het kamp getroffen en was de impact meer wijdverspreid dan de gevechten in juli en augustus 2023, die zich voornamelijk concentreerden in de noordelijke sector van het kamp.³⁹³ Volgens onder meer HRW vielen bij de twee golven van geweld in totaal 30 doden en honderden gewonden. Meer dan 4.000 personen raakten ontheemd.³⁹⁴

Het bestand van 14 september 2023 bestaat uit vier fases: het zwijgen van de wapens; de terugtrekking van de strijders uit de scholen; de overdracht van negen personen aan de Libanese overheid en de ontplooiing van een gezamenlijke veiligheidsmacht, bestaande uit leden van alle facties, om de stabiliteit in het kamp te handhaven.³⁹⁵ Tijdens de weken volgend op het bestand bleven de spanningen hoog, vonden kleine schendingen plaats maar leefden de betrokken partijen de wapenstilstand grotendeels na.³⁹⁶ Op 20 september 2023 werd er geschoten in het kamp, waarbij een

³⁸² Al-Monitor (Farhat B.), 11/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 10/09/2023, [url](#); UNRWA, OCHA, 12/09/2023, [url](#)

³⁸³ L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 10/09/2023, [url](#)

³⁸⁴ Palestine Chronicle (Baroud R.), 14/09/2023, [url](#); UNRWA, OCHA, 15/09/2023, [url](#); Al-Monitor (Farhat B.), 13/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 12/09/2023, [url](#)

³⁸⁵ UNRWA, OCHA, 15/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 14/09/2023, [url](#)

³⁸⁶ UNRWA, OCHA, 15/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 14/09/2023, [url](#)

³⁸⁷ Palestine Chronicle (Baroud R.), 14/09/2023, [url](#)

³⁸⁸ L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 15/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 15/09/2023, [url](#)

³⁸⁹ L'Orient-Le-Jour (Young M.), 10/10/2023, [url](#); The New Arab (Sabaghi D.), 08/08/2023, [url](#)

³⁹⁰ The New Arab, 30/09/2023, [url](#); UNRWA/OCHA, 15/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 14/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 15/09/2023, [url](#)

³⁹¹ UNRWA, OCHA, 14/09/2023, [url](#)

³⁹² L'Orient-Le-Jour (Alameddine L.), 27/09/2023, [url](#)

³⁹³ UNRWA, OCHA, 12/09/2023, [url](#)

³⁹⁴ HRW, 29/09/2023, [url](#); The New Arab, 30/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 29/09/2023, [url](#)

³⁹⁵ L'Orient-Le Jour (Hijazi S.), 15/09/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour (Montasser A.), 15/09/2023, [url](#)

³⁹⁶ UNRWA, OCHA, 22/09/2023, [url](#)

strijder het leven liet.³⁹⁷ Vanaf 25 september 2023 ontplooide de PJSF zich met 45 soldaten op verschillende strategische locaties in het kamp om te waken over het staakt-het-vuren.³⁹⁸ De PJSF nam posities in bij het punt al-Buraq, dat de wijk Safsaf (gecontroleerd door extremistische groepen) scheidt van de wijk Baraksat (gecontroleerd door Fatah), en bij de grens tussen al-Tiri (Fatah) en het door extremisten gecontroleerde al-Ras al-Ahmar.³⁹⁹ De troepenmacht patrouilleert sindsdien in de twee kritieke gebieden van het kamp, de wijken Hattin - Ras al-Ahmar en Safsaf - Baraksat, waar het hevigst is gevochten.⁴⁰⁰

Vanwege de ernstige schade die de acht scholen van UNRWA opliepen tijdens de gevechten en het gebruik van drie UNRWA-scholen in Saida voor de huisvesting van ontheemde gezinnen, werd het begin van het schooljaar in 2023 in de scholen van UNRWA in de volledige regio Saida, normaal begin oktober, uitgesteld voor meer dan 11.000 Palestijnse vluchtelingenkinderen.⁴⁰¹

Met het uitbreken van de oorlog tussen Israël en Hamas op 7 oktober 2023 verdween de interne strijd in het kamp naar de achtergrond hoewel aan beide zijden te horen valt dat ze na een bestand in de Gaza-oorlog de strijd zullen hervatten.⁴⁰² Met alle ogen op Gaza viel ook de berichtgeving in de pers en door UNRWA omtrent de situatie in het kamp stil. Wel bericht L'Orient-Le Jour over een dode en drie gewonden bij een schietpartij tijdens een demonstratie in solidariteit met Gaza op 9 oktober 2023. Een van de slachtoffers was een lid van Fatah. Het is niet duidelijk wie het vuur opende.⁴⁰³ Op 26 oktober 2023 werd de broer van een gezocht lid van al-Shabab al-Muslim in de wijk Safsaf doodgeschoten tijdens een vuurgevecht, waarbij ook een lid van Fatah gewond raakte.⁴⁰⁴

5.5.2.2. Actuele situatie

Het staakt-het-vuren hield in de loop van 2023, in 2024 en tijdens de eerste maanden van 2025 stand hoewel de onderliggende spanningen aanhielden.⁴⁰⁵

Eind januari/begin februari 2024 openden vier UNRWA-scholen (Fallujah, Hattin and Qobieh en Mar Ben Amer) opnieuw de deuren.⁴⁰⁶ In en rond de vier andere UNRWA-scholen (Bissan, Samoa, Naqura en Safed) aan de noordelijke ingang van het kamp is nog steeds sprake van een voortdurende aanwezigheid van gewapende strijders waardoor deze gesloten blijven.⁴⁰⁷

Op 24 juni 2024 werd een lid van de PNSF neergeschoten met een machinegeweer in de wijk Ras al-Ahmar. Hij was de schoonzoon van de in juli 2023 door islamistische groeperingen vermoorde Abu Ashraf al-Armushi. Op de moord volgde geweervuur en een granaatexplosie door familieleden. Losse kogels kwamen terecht in de nabijgelegen wijk Mar Elias in Haret Saida. Het incident veroorzaakte verhoogde spanningen en als reactie daarop ondernam het veiligheidscomité van het kamp pogingen om de communicatie tussen de betrokken partijen op gang te brengen.⁴⁰⁸

³⁹⁷ UNRWA, OCHA, 22/09/2023, [url](#)

³⁹⁸ Arab News (Houssari N.), 25/09/2023, [url](#); UNRWA, OCHA, 29/09/2023, [url](#)

³⁹⁹ Arab News (Houssari N.), 25/09/2023, [url](#)

⁴⁰⁰ The New Arab, 25/09/2023, [url](#)

⁴⁰¹ UNRWA, OCHA, 06/10/2023, [url](#); The New Humanitarian (Davis H., al-Hreich H.), 25/10/2023, [url](#)

⁴⁰² Arab Reform Initiative (Kortam M.), 17/01/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour (Jalkh J.), 09/10/2023, [url](#); The New Humanitarian (Davis H., al-Hreich H.), 25/10/2023, [url](#)

⁴⁰³ L'Orient-Le Jour, 10/10/2023, [url](#)

⁴⁰⁴ L'Orient-Le-Jour, 26/10/2023, [url](#); L'Orient-Le Jour, 26/10/2023, [url](#)

⁴⁰⁵ UNRWA, OCHA, 06/10/2023, [url](#)

⁴⁰⁶ L'Orient-Le Jour, 29/01/2024, [url](#)

⁴⁰⁷ UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#)

⁴⁰⁸ L'Orient Today, 25/06/2024, [url](#)

Op 1 oktober 2024 vielen drie doden bij een eerste aanval van het IDF op Ayn al-Helwe.⁴⁰⁹ Het betrof een drone-aanval uitgevoerd op het huis van Munir al-Maqdah, de leider van de al-Aqsa Martelarenbrigades, de gewapende tak van de Palestijnse Fatah-beweging. Bij de aanval kwamen minstens vijf mensen om het leven, waaronder al-Maqdah's zoon, en raakten meerdere anderen gewond.⁴¹⁰

Op 9 november 2024 stegen de spanningen in het kamp na een moordpoging op een lid van de radicale groep rond de extremist Bilal Badr in de wijk Safsaf. Deze raakte hierbij gewond. Raketvuur veroorzaakte paniek in het kamp. Islamistische groepen vuurden vervolgens kogels af richting de wijk Bustan en de straat Fouqani.⁴¹¹

Op 2 december 2024 kwamen in de wijk Baraksat drie personen om het leven, waaronder een officier van Fatah, bij vuurgevechten tussen twee families. De PNSF kwam tussen en maakte een einde aan de gevechten.⁴¹²

Op 7 januari 2025 raakte een lid van Fatah zwaargewond bij een vuurgevecht in het kamp waardoor spanningen ontstonden.⁴¹³ Op 21 januari 2025 ontaardde een conflict tussen twee families in vuurgevechten waarbij een dode (een omstaander) en twee gewonden vielen.⁴¹⁴

5.5.3. Nahr al-Bared

Libanese veiligheidsdiensten houden zich zoals eerder vermeld afzijdig van militair ingrijpen binnen de kampen, met weliswaar een belangrijke uitzondering in 2007. Toen kwam het leger, in weerwil van het akkoord van Caïro van 1969, in actie tegen de islamistische beweging Fatah al-Islam in het Palestijns vluchtelingenkamp Nahr al-Bared. Hierover bestond een politieke consensus en de PLO stemde hiermee in. Van 20 mei tot 2 september 2007 werd in het kamp een conflict uitgevochten tussen het Libanese leger en de gewapende islamistische groepering Fatah al-Islam. Het waren de hevigste binnenlandse gevechten sinds het einde van de burgeroorlog in 1990. Het oude kampdeel werd bijna volledig vernield.⁴¹⁵

De reconstructie van het kamp verliep traag en kreeg onvoldoende financiële steun.⁴¹⁶ Veel families leven in erbarmelijke huisvestingsomstandigheden.⁴¹⁷ Ongeveer 80 % van de ontheemde kamppopulatie kon inmiddels terugkeren.⁴¹⁸ De rest leeft nog steeds in tijdelijke onderkomens in de buitenwijken van het kamp of in het naburige kamp Beddawi.⁴¹⁹ Het leger is nu officieel bevoegd voor de veiligheid en het verhinderen van de invoer van wapens in het kamp en controleert de bewegingen in en uit het kamp.⁴²⁰ Wel is Nahr al-Bared volgens het CSKC het enige kamp waar geen officiële Palestijnse militaire aanwezigheid is. De grond werd gevuld met beton om te verhinderen dat ondergrondse tunnels zouden gebouwd worden. De straten werden breed genoeg heraangelegd opdat

⁴⁰⁹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

⁴¹⁰ L'Orient-Le Jour, 01/10/2024, [url](#)

⁴¹¹ L'Orient-Le Jour, 09/11/2024, [url](#)

⁴¹² L'Orient-Le Jour, 02/12/2024, [url](#)

⁴¹³ L'Orient-Le Jour, 07/01/2025, [url](#)

⁴¹⁴ L'Orient-Le Jour, 21/01/2025, [url](#)

⁴¹⁵ ICG, 01/03/2023, [url](#)

⁴¹⁶ CMI (Knudsen A.J.), 2018, [url](#)

⁴¹⁷ Jafra Foundation, 2024, [url](#)

⁴¹⁸ The International Journal of Transitional Justice (Sobout A.), 11/12/2024, [url](#)

⁴¹⁹ UNSC, 05/11/2014, [url](#); CMI (Knudsen A.J.), 2018, [url](#)

⁴²⁰ USDOS, 20/04/2018, [url](#); PHRO, 2011, [url](#); European Commission High Representative of the European Union for Foreign Affairs and Security Policy, 20/03/2013, [url](#)

er tanks zouden kunnen passeren om straatgevechten te verhinderen.⁴²¹ Er zijn geen wapens en milities zichtbaar.⁴²² De voorbije jaren bleef de veiligheidssituatie in het kamp stabiel.⁴²³

Op 8 juli 2024 viel het Libanese leger Nahr al-Bared binnen om gezochte personen aan te houden. Volgens Palestijnse facties ontstond er een vuurgevecht met bendes. Het leger sloot de ingangen van het kamp af. Twee mannen gaven zich over aan het leger nadat Palestijnse partijen overleg pleegden met onder meer de families van verdachten. Volgens het leger waren de twee mannen al gezocht voor andere misdrijven, waaronder schietincidenten.⁴²⁴

⁴²¹ The New Arab (De Stone R.), 11/06/2019, [url](#); Al Jazeera, 04/02/2017, [url](#)

⁴²² CSKC, 10/2015, [url](#)

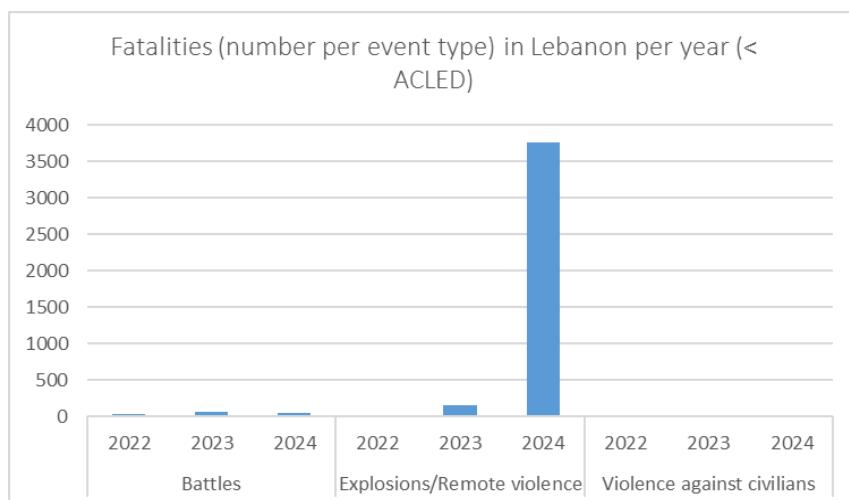
⁴²³ TDS, s.d., [url](#)

⁴²⁴ L'Orient-Le Jour, 10/07/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour, 10/07/2024, [url](#)

6. Doelwitten van het geweld

Tussen oktober 2023 en december 2024 doodden Israëlische aanvallen volgens HRW meer dan 4.000 personen in Libanon, waarvan 240 kinderen, 700 vrouwen en 220 gezondheids- en reddingswerkers.⁴²⁵ Het ministerie van Volksgezondheid registreerde het hoogste aantal dodelijke slachtoffers in oktober 2024 met 1.352 doden, gevolgd door september 2024 met 1.063 doden en november 2024 met 1.002 doden. De gouvernementen Zuid en al-Nabatieh telden de hoogste aantallen slachtoffers.⁴²⁶

In 2024 ligt het totaal aantal door ACLED geregistreerde doden hoger dan in voorgaande jaren, omwille van de escalatie van de Israëlische luchtaanvallen (*explosions / remote violence*).

Grafiek 11: Slachtoffers per jaar. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari 2022 – december 2024⁴²⁷

ACLED noteert gewelddaden waarbij burgers *the main or only target* zijn onder de noemer *civilian targeting*. Naast alle incidenten binnen de categorie *violence against civilians* bevat de cluster *civilian targeting* ook gewelddaden geregistreerd als *explosions/remote violence*. ACLED definieert burgers als ongewapende slachtoffers van geweld. In die zin beschouwt ACLED veiligheidspersoneel in burger, dus ongewapend, als burgers wanneer ze het doelwit zijn van geweld.⁴²⁸

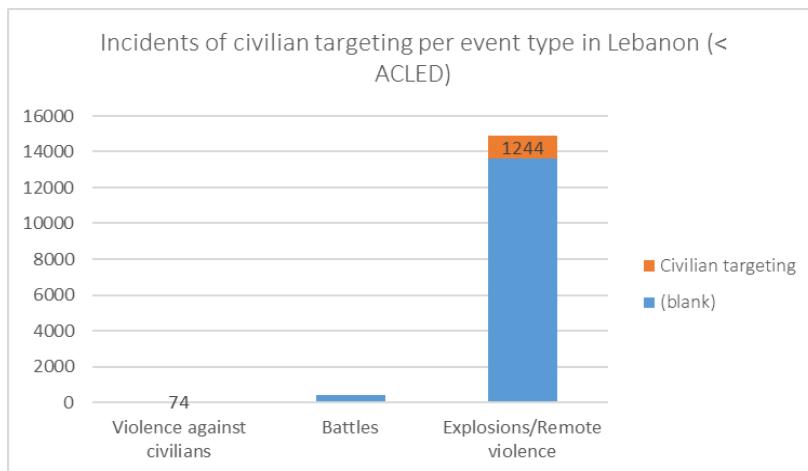
Onderstaande grafiek geeft een beeld van de incidenten binnen de categorie *civilian targeting* in 2024. Het betreft 74 incidenten gecategoriseerd als *violence against civilians* en 1.244 als *explosions/remote violence*.

⁴²⁵ HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁴²⁶ OCHA, 19/01/2025, [url](#)

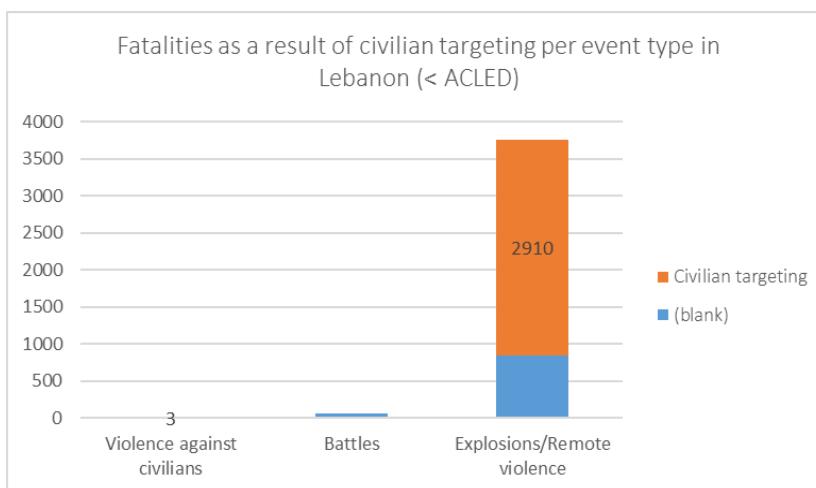
⁴²⁷ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

⁴²⁸ ACLED, 06/2023, pp. 22, 23, 29, [url](#)

Grafiek 12: Incidenten *civilian targeting* in 2024. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari – december 2024⁴²⁹

Daar waar het aantal incidenten gericht tegen burgers relatief beperkt is, is het aandeel doden ten gevolge van *civilian targeting* proportioneel wel hoog. ACLED noteert voor 2024 naar schatting 3.813 dodelijke slachtoffers (ten opzichte van 238 in 2023) bij incidenten van het type *battles*, *explosions/remote violence* en *violence against civilians*. Hiervan zijn er ongeveer 2.913 ten gevolge van *civilian targeting* (ten opzichte van 52 in 2023).⁴³⁰

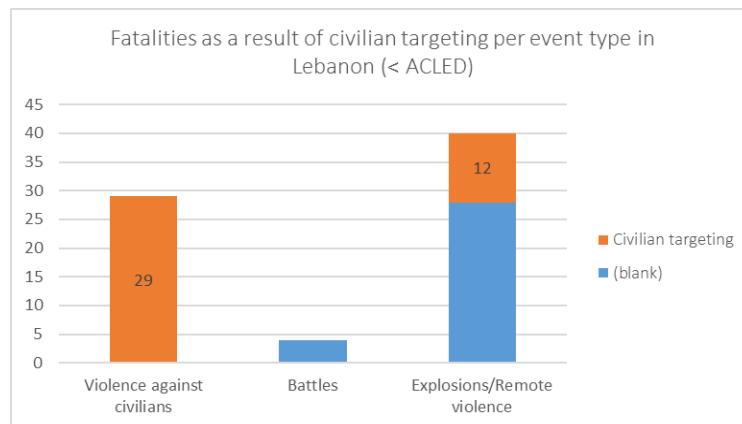
Grafiek 13: Doden door *civilian targeting* 2024. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari – december 2024⁴³¹

Voor januari en februari 2025 stelt ACLED aanzienlijk minder doden vast dan het maandelijks gemiddelde in 2024. In de eerste twee maanden van 2025 is er een proportioneel hoger aandeel dodelijke slachtoffers ten gevolge van *violence against civilians*.

⁴²⁹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

⁴³⁰ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

⁴³¹ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#)

Grafiek 14: Doden door *civilian targeting* januari en februari 2025. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari - februari 2025⁴³²

De dodelijke slachtoffers in 2025 vielen hoofdzakelijk in de zuidelijke gouvernementen Nabatieh en Zuid alsook in het gouvernement Baalbek-Hermel:

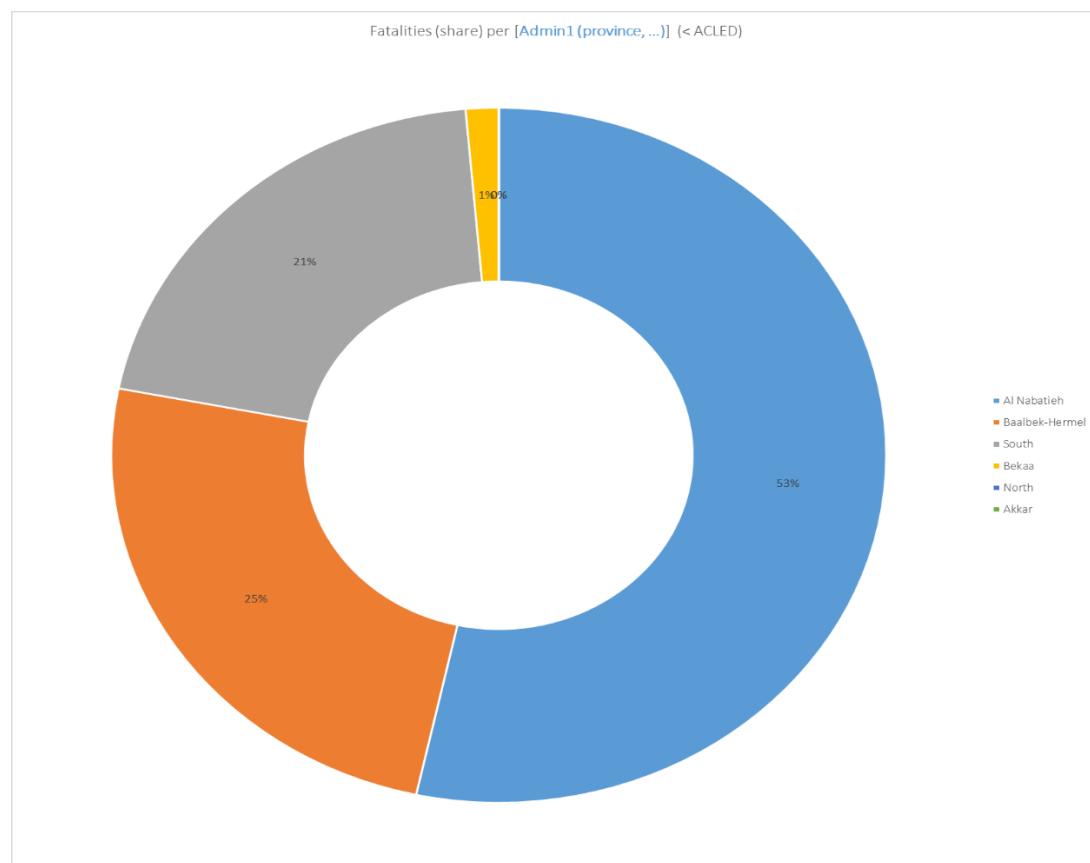

Diagram 2: Doden per provincie in januari en februari 2025. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari - februari 2025⁴³³

⁴³² ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

⁴³³ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

Het veelal aan smokkel gerelateerde geweld in Baalbek-Hermel (zie [5.2.2](#) en [5.2.3](#)) tussen clanmilities onderling, gewapende bendes en het leger, en in het eerste trimester van 2025 ook tussen de sjijitische milities en het Syrische leger viseert over het algemeen weinig burgers:

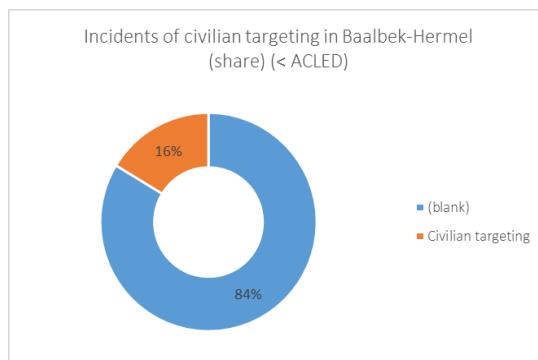

Diagram 3: Aandeel *civilian targeting* ten opzichte van totaal aantal veiligheidsincidenten in Baalbek-Hermel.
Diagram opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari – februari 2025⁴³⁴

Het geweld tegen burgers (*civilian targeting*) in Baalbek-Hermel in januari en februari 2025 betrof volgens ACLED in hoofdzaak luchtaanvallen door het IDF (27 incidenten) en, in mindere mate, aanvallen van het Syrische leger (17 incidenten).⁴³⁵ Bij dit geweld tegen burgers (*civilian targeting*) vielen 4 dodelijke slachtoffers (van de in totaal 18), drie door het IDF, één door het Syrische leger. Ter vergelijking, in al-Nabatieh waren 69 (van de in totaal 150) dodelijke slachtoffers in diezelfde periode het gevolg van *civilian targeting*.⁴³⁶

Het geweld tegen burgers (*civilian targeting*) tijdens de verslagperiode van januari 2024 tot en met februari 2025 werd in hoofdzaak gepleegd door het IDF:

⁴³⁴ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

⁴³⁵ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

⁴³⁶ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

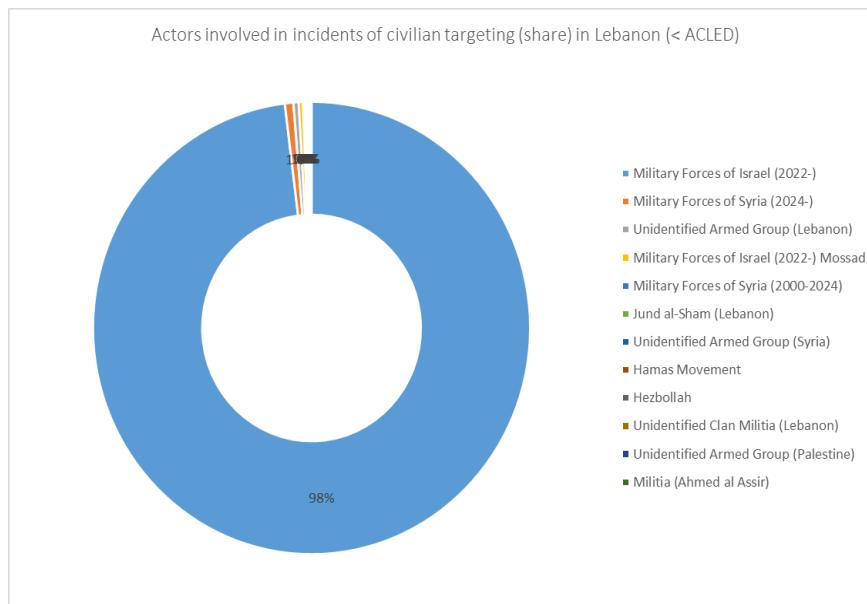

Diagram 4: Actoren betrokken bij *civilian targeting*. Diagram opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data voor de periode januari 2024 – februari 2025⁴³⁷

Op 28 september 2024 meldde Hezbollah dat 502 van zijn leden waren omgekomen sinds 8 oktober 2023. Daarna staakte de organisatie het publiceren van overlijdensberichten. Andere niet-statale gewapende groepen in Libanon bevestigden minstens 89 dodelijke slachtoffers onder hun leden.⁴³⁸ Ook de Amal-beweging, de Syrische Socialistische Nationale Partij en de al-Quds Brigades van de Palestijnse Islamitische Jihad (PIJ) bevestigden slachtoffers onder hun strijders.⁴³⁹

Israël voerde in september 2024 een reeks gerichte moorden uit, waaronder de zogenaamde pager-aanvallen, evenals luchtaanvallen waarbij de leiding van de Radwan Brigade en Hezbollah's secretaris-generaal, Hassan Nasrallah, omkwamen. Sindsdien heeft Israël Hezbollah-functionarissen en -commandanten in heel Libanon geviseerd. Als voorbeeld staan hieronder een aantal door SARI Global opgetekende gerichte aanvallen door de Israëlische luchtmacht:

- 3 oktober 2024: Een luchtaanval doodt Hashem Safieddine, de opvolger van de overleden secretaris-generaal Hassan Nasrallah, in een ondergrondse bunker in Dahiyya.
- 10 oktober 2024: Luchtaanvallen doden Ahmad Mustafa al-Hajj Ali, een Hezbollah-commandant in Houla, en Mohamad Ali Hamdan, commandant van antitankeenheden in Mais al-Jabal.
- 14 oktober 2024: Een luchtaanval op een huis in het dorp Aitou (district Zgharta) doodt Ahmad Fakih, een Hezbollah-functionaris verantwoordelijk voor het verdelen van geld en hulp aan IDP's. Bij de aanval komen meer dan 18 burgers om.
- 19 oktober 2024: Een luchtaanval op de snelweg in Jounieh treft het voertuig van Rida Abbas Awada, een commandant in Hezbollah's inlichtingenapparaat. Hij en zijn vrouw komen om.

⁴³⁷ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#)

⁴³⁸ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

⁴³⁹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

- 10 november 2024: Een luchtaanval op een huis in Aalmat (Jbeil), doodt Ahmad Amhaz, een Hezbollah-lid van onbekende rang, terwijl hij herstellende was van gevechtsverwondingen. Meer dan 24 burgers in het huis komen eveneens om.
- 17 november 2024: Een luchtaanval op het hoofdkwartier van de Libanese Baath-partij in Beiroet doodt Mohamad Afif, Hezbollah's persverantwoordelijke⁴⁴⁰

Deze acties weerspiegelen Israëls doel om de leiding van Hezbollah te elimineren, de commandostructuur te verstoren en chaos binnen de organisatie te veroorzaken. Deze aanvallen in woonwijken of op wegen brachten een groot aantal burgerslachtoffers met zich mee.⁴⁴¹

SARI Global vermeldt ook voorbeelden van gerichte aanvallen op kaderleden van andere groeperingen. Enkele voorbeelden daarvan:

- 30 september 2024: Een luchtaanval in de wijk Cola in Beiroet doodt PLFP-leiders Imad Audi, Mohammad Abdel Aal, Abdel Rahmad Abdel Aal en een niet-geïdentificeerde vierde persoon.
- 30 september 2024: Een luchtaanval op het Palestijnse vluchtelingenkamp al Buss in Tyre doodt Hamas-commandant Sharif Abu al-Amin, samen met zijn vrouw en twee kinderen.
- 1 oktober 2024: Een luchtaanval treft het huis van Fatah-leider Munir al-Maqdah in het kamp Ayn al-Helwe.⁴⁴²

SARI Global vat de grootschalige evacuatiebevelen voor hele steden en dorpen in Libanon op als een tactiek om massale verplaatsing te weeg te brengen, wat lokale gemeenschappen destabiliseert en humanitaire hulpverlening overbelast. Veel van deze evacuatiebevelen zijn herhaaldelijk uitgevaardigd en kwamen vaak niet overeen met de feitelijke locaties van luchtaanvallen, wat hun geloofwaardigheid en praktische nut ondermijnde.⁴⁴³ Een rapport van AI wijst erop dat de opgegeven evacuatieperiode vaak onnauwkeurig was en weinig tijd bood, en dat het IDF kaarten toonde die kleiner waren dan de aangegeven straal van 500 meter.⁴⁴⁴

Het Israëlische leger heeft herhaaldelijk medische hulpverleners en zorginstellingen in Libanon angevallen. In januari 2025 rapporteerde de Wereldgezondheidsorganisatie (World Health Organization, WHO) 140 incidenten van geweld tegen zorgfaciliteiten en -personeel, resulterend in 233 doden en 206 gewonden.⁴⁴⁵ Luchtaanvallen op het Rode Kruis illustreren dat Israël zich niet alleen richtte op Hezbollah-gelieerde organisaties zoals de Islamic Health Society, maar ook op andere gezondheidswerkers zonder bekende banden met groepen die vijandig tegenover Israël staan.⁴⁴⁶ HRW documenteerde drie aanvallen waarbij Israëlische troepen onrechtmatig medische hulpverleners, transportmiddelen en faciliteiten aanvielen en waarbij sprake lijkt te zijn van oorlogsmisdaden. Hieronder vielen paramedici in een medisch centrum in Beiroet op 3 oktober 2024 en een ambulance en een ziekenhuis in Zuid-Libanon op 4 oktober, waarbij 14 paramedici omkwamen.⁴⁴⁷

Vanaf 1 oktober 2024 werden ook de posities van UNIFIL, waaronder het hoofdkwartier in Naqura, herhaaldelijk en rechtstreeks onder vuur genomen en raakten verschillende militairen gewond.⁴⁴⁸ Dit belemmerde de bewegingsvrijheid van de missie en verzwakte de mogelijkheden voor monitoring en rapportage aanzienlijk, zo stellen HRW en de VN-Veiligheidsraad. Gedurende deze periode vonden er

⁴⁴⁰ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

⁴⁴¹ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

⁴⁴² SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

⁴⁴³ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

⁴⁴⁴ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

⁴⁴⁵ OCHA, 25/11/2024, [url](#)

⁴⁴⁶ SARI Global, 30/11/2024, [url](#)

⁴⁴⁷ HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁴⁴⁸ UNSC, 13/11/2024, [url](#); HRW, 11/10/2024, [url](#)

geen tripartiete bijeenkomsten plaats. VN-vredeshandhavers verbleven gedurende lange periodes in schuilplaatsen om de veiligheid van hun personeel te waarborgen.⁴⁴⁹

Sinds de inwerkingtreding van het staakt-het-vuren op 27 november 2024 doodden Israëlische aanvallen minstens 59 burgers, waarvan negen vrouwen en tien kinderen, volgens het Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR).⁴⁵⁰ In februari 2025 waren dat er een veertiental.⁴⁵¹ OHCHR stelt dat het gebruik van dodelijk geweld tegen burgers die naar hun huizen terugkeren een schending van het internationaal recht vormt.⁴⁵² Na de uitgestelde deadline van het bestand op 18 februari 2025 viel in maart 2025 nog één burgerslachtoffer.⁴⁵³

Daarnaast was er in 2024 en begin 2025 opnieuw sprake van crimineel geweld waarbij doden en gewonden vielen, in hoofdzaak criminelen en militairen.⁴⁵⁴ Persoonlijke geschillen en vetes over drugsmokkel veroorzaken clangeweld. Het meeste (clan)geweld noteert ACLED in het gouvernement Baalbek-Hermel, een bolwerk van Hezbollah waar verschillende sjiitische clans wonen.⁴⁵⁵

In maart 2025 vielen doden bij gevechten tussen gewapende sjiitische groepen en het Syrische leger in de noordoostelijke grensstreek.⁴⁵⁶

De afgelopen jaren vonden er in Libanon zeer weinig terroristische aanslagen plaats die burgerslachtoffers maakten.⁴⁵⁷ De Global Terrorism Index voor het jaar 2024, uitgaand van het Institute for Economics and Peace (IEP), rangschikt Libanon op de 56ste plaats wereldwijd binnen de categorie laag risico.⁴⁵⁸ Net zoals in voorgaande jaren vonden er in 2023 en 2024 nog steeds arrestaties plaats van extremisten en terreurverdachten. De veiligheidsdiensten wisten aanslagen te verijdelen.⁴⁵⁹

Het geweld in het vluchtelingenkamp Ayn al-Helwe komt over het algemeen voort uit gewapende treffens tussen rivaliserende groepen onderling. Aangezien de schietincidenten plaatsvinden in dichtbevolkte wijken, bevinden zich onder de slachtoffers soms burgers. Het is niet altijd duidelijk in hoeverre de gerapporteerde doden en gewonden burgers zijn. In 2024 was er sprake van een tiental doden, waarvan naar schatting meer dan de helft burgers, bij geïsoleerde incidenten van geweld.⁴⁶⁰ Begin 2025 vielen een viertal doden bij vuurgevechten, waarvan minstens één burgerdode.⁴⁶¹

⁴⁴⁹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

⁴⁵⁰ OCHA, 28/02/2025, [url](#)

⁴⁵¹ OCHA, 27/02/2025, [url](#); OCHA, 24/02/2025, [url](#); OCHA, 18/02/2025, [url](#) OCHA, 08/02/2025, [url](#)

⁴⁵² OCHA, 30/01/2025, [url](#)

⁴⁵³ OCHA, 28/02/2025, [url](#); OCHA, 27/02/2025, [url](#)

⁴⁵⁴ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#); UNSC, 15/11/2022, [url](#); UNSC, 22/04/2022, [url](#); UNSC, 11/10/2022, [url](#)

⁴⁵⁵ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#); ACLED, 31/12/2022, [url](#)

⁴⁵⁶ Al Jazeera, 17/03/2025, [url](#); L'Orient-Le Jour, 18/03/2025, [url](#)

⁴⁵⁷ AOAV, 2021, [url](#)

⁴⁵⁸ IEP, s.d., [url](#)

⁴⁵⁹ UNSC, 09/10/2024, [url](#); UNSC, 18/04/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#); USDOS, 30/11/2023, [url](#); UNSC, 16/11/2023, [url](#); UNSC, 13/07/2023, [url](#); UNSC, 12/10/2023, [url](#); UNSC, 10/03/2023, [url](#)

⁴⁶⁰ L'Orient Today, 25/06/2024, [url](#); L'Orient Today, 25/06/2024, [url](#); UNSC, 13/11/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour, 01/10/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour, 09/11/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour, 02/12/2024, [url](#); L'Orient-Le Jour, 07/01/2025, [url](#); L'Orient-Le Jour, 21/01/2025, [url](#)

⁴⁶¹ L'Orient-Le Jour, 07/01/2025, [url](#); L'Orient-Le Jour, 21/01/2025, [url](#)

7. Verplaatsingen van de bevolking

Meer dan 953.697 IDP's hebben na het bestand in november 2024 de terugkeer naar hun oorspronkelijke woongebied aangevat. Ondanks het staakt-het-vuren verblijven nog altijd meer dan 95.834 personen buiten hun oorspronkelijke woonplaatsen in Libanon.⁴⁶² Hiervan zijn er 1.991 geregistreerd in 22 collectieve locaties, voornamelijk scholen of andere openbare of particuliere ruimtes.⁴⁶³ Ongeveer 96 % van de overgebleven IDP's komt uit slechts vijf districten: 47 % uit het district Bint Jbeil, 19 % uit Tyre, 11 % uit Marjayoun, 8 % uit Nabatieh en 7 % uit Baabda (voornamelijk de zuidelijke buitenwijken van Beiroet).⁴⁶⁴

De aanhoudende militaire activiteiten en de grootschalige vernietiging van huizen, infrastructuur en essentiële diensten – zowel tijdens het conflict als na het einde van de gevechten – blijven de veilige terugkeer van ontheemde personen belemmeren. Deze uitdagingen beperken ook de toegang tot humanitaire hulp, herstelwerkzaamheden en beschermingsdiensten, waardoor getroffen bevolkingsgroepen langdurig kwetsbaar blijven, zo stelt OCHA.⁴⁶⁵

Een rapport van REACH wijst uit dat terugkerende huishoudens te maken krijgen met talrijke uitdagingen, zoals acute waterschaarste, inconsistent elektriciteitsvoorziening en grootschalige schade aan de infrastructuur. Het rapport identificeert dringende behoeften op het gebied van voedselzekerheid, onderwijs, mentale gezondheidszorg en het herstel van water- en sanitaire systemen. Toegang tot essentiële diensten, zoals gezondheidszorg en onderdak, is erg beperkt.⁴⁶⁶

Er is aanhoudend grensverkeer tussen Syrië en Libanon via officiële en niet-officiële grensovergangen. Volgens UNHCR zijn drie officiële grensovergangen tussen Libanon en Syrië open, waarbij Masnaa in Beka de enige is die openstaat voor voertuigverkeer. Dagelijks vinden er bewegingen plaats, met naar schatting 1.000 tot 1.500 grensovergangen per dag bij de officiële grensposten, voornamelijk via Masnaa.⁴⁶⁷

⁴⁶² IOM, 20/03/2025, [url](#); OCHA, 28/02/2025, [url](#)

⁴⁶³ IOM, 20/03/2025, [url](#); OCHA, 28/02/2025, [url](#)

⁴⁶⁴ IOM, 20/03/2025, [url](#)

⁴⁶⁵ OCHA, 28/02/2025, [url](#)

⁴⁶⁶ REACH, 09/12/2024, [url](#); OCHA, 19/12/2024, [url](#)

⁴⁶⁷ OCHA, 11/01/2025, [url](#)

8. Impact van het conflict op het dagelijkse leven

Personen die tijdens het conflict in de 12 kilometerzone langs de grens bleven, kampen met ernstige tekorten aan voedsel, medicijnen en medische apparatuur.⁴⁶⁸ De meest getroffen woongebieden in deze regio zijn Alma al-Sha'b, Habis, Ayn al-Arab, Ayta al-Sha'b, Mallul, Aytarun, Dayr Amis, Hanin, Jubbayn, Marun al-Ra's, Marwahin, Naqura, Ramiyah, Sarda, Yarin, Yarun (Sector West UNIFIL-gebied) en Abbasivah, Bastrah, Blida, Hula, Kafr Kila, Kafr Shuba, Majidiyah, Markaba, Mais al-Jabal, Muhaybib, Rabb al-Thalathin, Wadi Khansha and Udaysah (Sector Oost).⁴⁶⁹ Door de veiligheidssituatie was slechts een beperkt aantal basisdiensten toegankelijk in de gebieden die het zwaarst getroffen werden door de vijandelijkheden.⁴⁷⁰

Van 23 september 2024 tot eind november 2024 werden scholen en onderwijsinstellingen in Libanon gesloten, waarbij meer dan 1.000 scholen en openbare gebouwen werden omgevormd tot noodopvangcentra voor ontheemden.⁴⁷¹ Ondanks inspanningen om het onderwijs na het bestand te hervatten, blijft Libanon kampen met een ernstige onderwijscrisis. Volgens UNICEF gaat een op de drie kinderen niet naar school.⁴⁷²

De WHO heeft haar ernstige bezorgdheid geuit over de impact van het conflict op het gezondheidssysteem van Libanon. Er vielen veel doden onder gezondheidswerkers en 10 % van de ziekenhuizen in het land is niet langer volledig operationeel.⁴⁷³ In de getroffen gebieden in Zuid-Libanon blijven drie ziekenhuizen en 26 eerstelijnsgezondheidscentra gesloten. Tijdens de gevechten werden 98 eerstelijnsgezondheidscentra volledig verwoest, terwijl 51 andere gedeeltelijke schade opliepen.⁴⁷⁴

Sinds 8 oktober 2023 is de landbouwsector in Zuid-Libanon grotendeels verwoest. Landbouw is een belangrijke economische sector, die goed is voor 80 % van het bruto binnenlands product (bbp) in de regio Zuid-Libanon, volgens een UNDP-rapport van december 2023.⁴⁷⁵ Het Tahrir Institute for Middle East Policy merkt op dat Israël opzettelijk leek te mikken op vegetatiegebieden zonder militaire doelwitten met als oogmerk het veroorzaken van ernstige milieu- en economische schade.⁴⁷⁶ Het gebruik van witte fosfor creëerde zware milieuschade.⁴⁷⁷ De Wereldbank schat de landbouwverliezen en -schade op ongeveer 1,2 miljard dollar.⁴⁷⁸

De Israëlische aanvallen hebben residentiële gebieden en civiele infrastructuur in Zuid-Libanon zwaar getroffen en maakten vele wijken en dorpen onbewoonbaar.⁴⁷⁹ Volgens OCHA zijn de gouvernementen Zuid en al-Nabatieh het zwaarst getroffen, met in totaal 18.507 volledig of gedeeltelijk vernielde gebouwen. Dit komt neer op ongeveer 7,7 % van alle gebouwen die zich voor het conflict in deze gebieden bevonden. Het district Marjaayoun werd het hardst geraakt, met meer dan 27 % verwoeste gebouwen. In Bint Jbeil liep bijna 15 % van de gebouwen schade op. Ook de gouvernementen Beka

⁴⁶⁸ OCHA, 03/04/2024, [url](#)

⁴⁶⁹ ACAPS, 09/07/2024, [url](#); UNSC, 12/07/2024, [url](#); UNSC, 08/03/2024, [url](#)

⁴⁷⁰ OCHA, 26/01/2024, [url](#); OCHA, 27/12/2023, [url](#); ACAPS, 09/07/2024, [url](#)

⁴⁷¹ UNSC, 13/11/2024, [url](#); UNRWA, 09/12/2024, [url](#)

⁴⁷² OCHA, 30/01/2025, [url](#)

⁴⁷³ OCHA, 25/11/2024, [url](#)

⁴⁷⁴ OCHA, 08/02/2025, [url](#)

⁴⁷⁵ The Tahrir Institute (Yaghi Z.), 17/07/2024, [url](#); UNDP, 20/12/2023, [url](#)

⁴⁷⁶ The Tahrir Institute for Middle East Policy (Kassem S.), 24/01/2024, [url](#)

⁴⁷⁷ The Policy Initiative (Zoughaib S.), 02/12/2024, [url](#)

⁴⁷⁸ HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁴⁷⁹ UNSC, 13/11/2024, [url](#)

en Baalbek-Hermel werden getroffen, met respectievelijk 464 en 566 beschadigde of vernietigde gebouwen.⁴⁸⁰

Volgens de *World Bank Interim Damage and Loss Assessment* van november 2024 zijn minstens 100.000 huizen gedeeltelijk of volledig verwoest.⁴⁸¹ De Wereldbank schat de schade aan de infrastructuur als gevolg van het conflict op 3,4 miljard dollar. Daarnaast worden de economische verliezen als gevolg van het conflict geschat op 5,1 miljard dollar, waarbij ongeveer 166.000 personen hun baan verloren.⁴⁸²

Na het bestand blijven volgens OCHA de complexe humanitaire behoeften aanhouden. Personen die terugkeren naar hun oorspronkelijke gebieden, degenen die niet kunnen terugkeren, en andere gemeenschappen die door de vijandelijkheden zijn getroffen, staan voor talrijke uitdagingen. Zij kampen met grootschalige verwoesting van woningen en essentiële infrastructuur, verstoring van basisvoorzieningen, risico's door explosieve oorlogsresten, beperkte bestaansmiddelen en uitgeputte overlevingsstrategieën. Vooral personen die gedurende de escalatie van de vijandelijkheden in de conflictgebieden zijn gebleven en zij die in moeilijk bereikbare gebieden wonen, verkeren in erbarmelijke omstandigheden vanwege de langdurige beperkingen in basisdiensten.⁴⁸³

⁴⁸⁰ OCHA, 08/02/2025, [url](#)

⁴⁸¹ HRW, 16/01/2025, [url](#)

⁴⁸² OCHA, 28/11/2024, [url](#)

⁴⁸³ OCHA, 02/01/2025, [url](#)

Bijlagen

Bijlage 1 : Kaarten Libanon

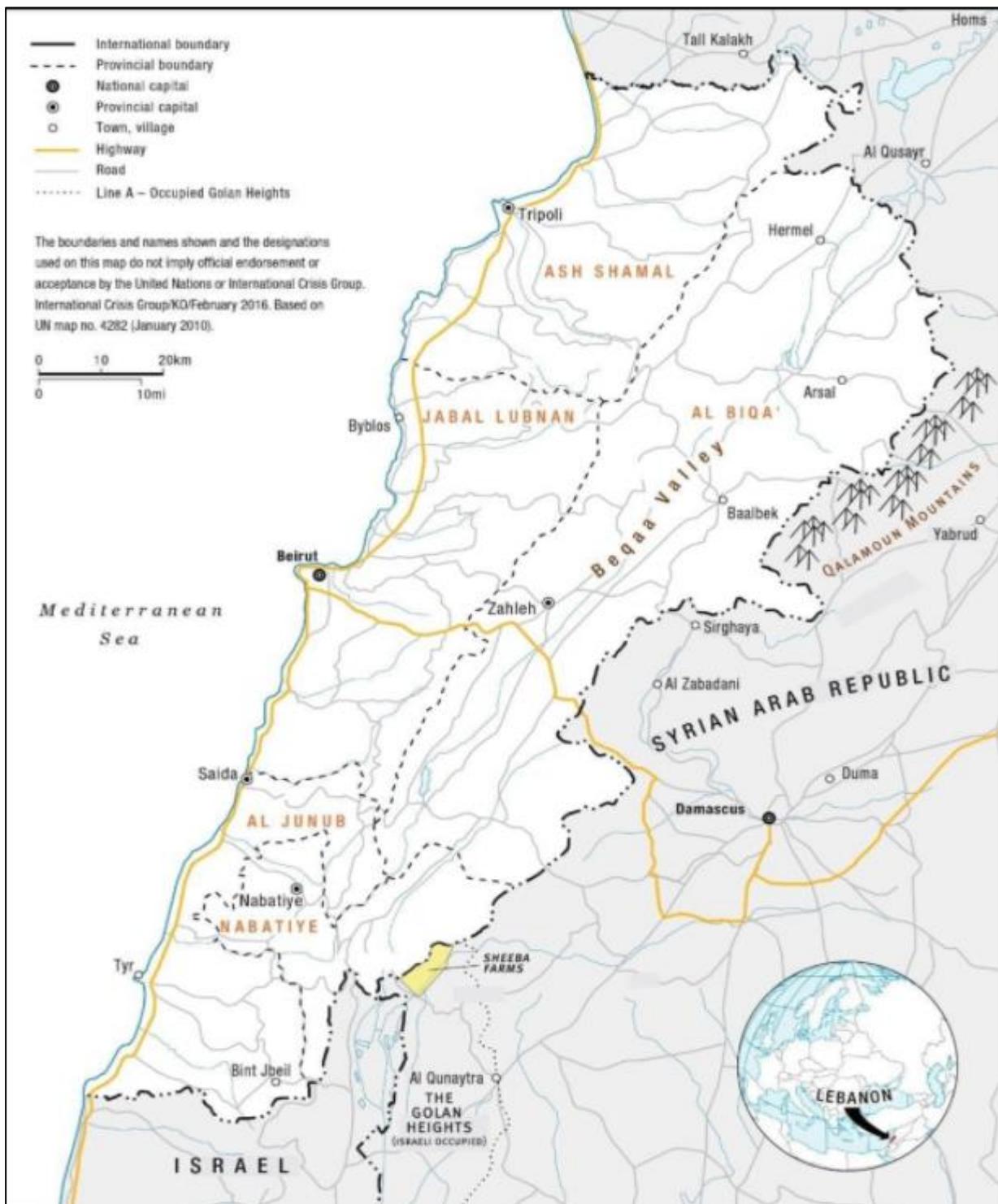

Kaart: Libanon⁴⁸⁴

⁴⁸⁴ CRS, 11/01/2023, [url](#)

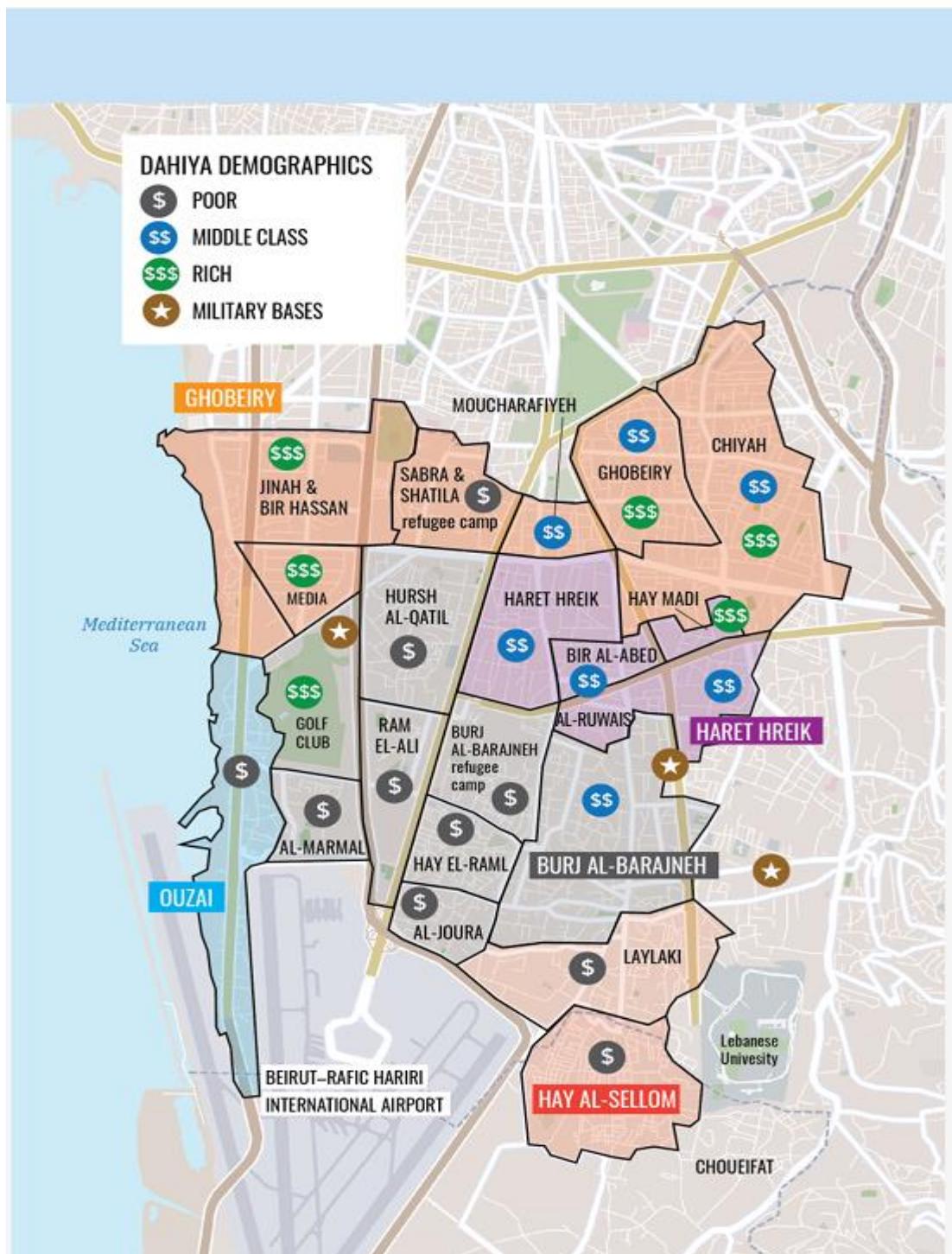
Kaart: Libanon - gouvernementen en districten⁴⁸⁵

⁴⁸⁵ Worldatlas, s.d., [url](#)

Kaart: Libanon⁴⁸⁶

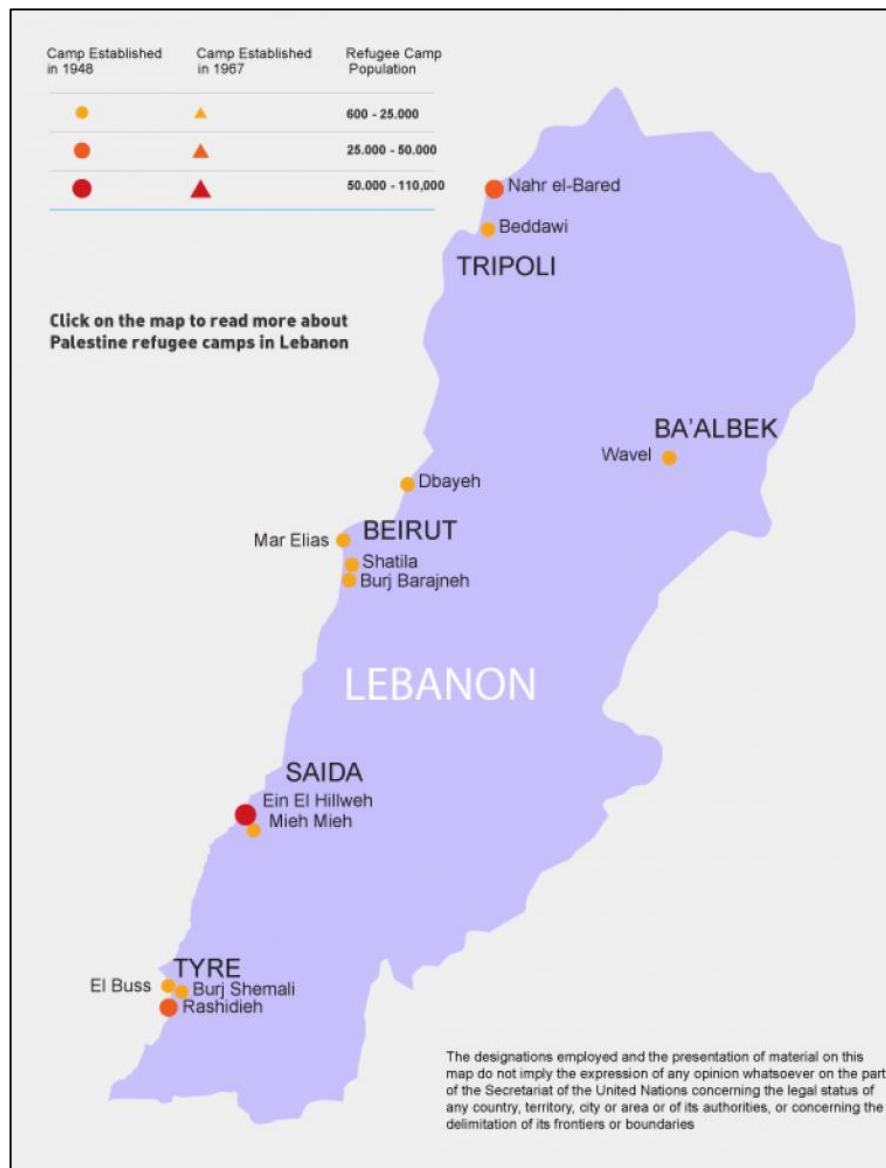
⁴⁸⁶ ICG, 08/06/2020, [url](#)

Bijlage 2: Kaart zuidelijke buitenwijken van Beiroet (Dahiyya)

Kaart: Dahiyya⁴⁸⁷

⁴⁸⁷ The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), 03/2022, [url](#)

Bijlage 3 : Kaart Palestijnse vluchtelingenkampen

Kaart: Palestijnse vluchtelingenkampen⁴⁸⁸

⁴⁸⁸ UNRWA, *Where we work*, s.d., [url](#)

Bijlage 3 : Wijken van Ayn al-Helwe

Kaart: De wijken van Ayn al-Helwe⁴⁸⁹

⁴⁸⁹ Sogge E. L., 17/06/2021

Bibliografie

Geschreven en audiovisuele bronnen

- Action on Armed Violence (AOAV), *A Decade Of Explosive Violence Harm*, 2021,
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A-Decade-of-Explosive-Violence-Harm.pdf> [geraadpleegd op 09/02/2022]
- Agence France Press (AFP) (Abou Rahal L.), *Destitute Ain el-Hilweh camp becomes Jihadist Refuge*, 07/04/2015,
<http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2015/Apr-06/293461-ain-al-hilweh-camp-becomes-jihadi-refuge.ashx> [geraadpleegd op 08/05/2015]
- Al Jazeera (Azhari T.), *Shots fired in Lebanon's Tripoli as army clashes with protesters*, 26/10/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/10/shots-fired-lebanons-tripoli-army-clashes-protesters-191026162304116.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Al Jazeera (Blanford N.), *Lebanon army holds the line as ISIL inches closer to border towns*, 05/02/2015,
<http://america.aljazeera.com/articles/2015/2/5/isil-inches-war-closer-to-lebanons-border.html> [geraadpleegd op 01/06/2018]
- Al Jazeera (Najjar F.), *Hezbollah a 'major architect' of Lebanon's new government*, 22/01/2020,
<https://www.aljazeera.com/news/2020/01/hezbollah-major-architect-lebanons-government-200122143439455.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]
- Al Jazeera, *Israel, Lebanon sign US-brokered maritime border deal*, 27/10/2022,
<https://www.aljazeera.com/news/2022/10/27/israel-lebanon-sign-us-brokered-maritime-border-deal>
[geraadpleegd op 27/04/2023]
- Al Jazeera, *Lebanon sentences Ahmed al-Assir to death*, 28/09/2017,
<http://www.aljazeera.com/news/2017/09/lebanon-sentences-ahmed-al-assir-death-170928203554043.html>
[geraadpleegd op 05/02/2020]
- Al Jazeera, *UN struggles to rebuild Palestinian refugee camp*, 04/02/2017,
<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/12/struggles-rebuild-palestinian-refugee-camp-161231140142502.html> [geraadpleegd op 27/02/2017]
- Al Jazeera, *UN suspends services at Palestinian refugee camp in Lebanon after clashes*, 18/08/2023,
<https://www.aljazeera.com/news/2023/8/18/un-suspends-services-in-ein-el-Helweh-in-lebanon-after-fatal-clashes> [geraadpleegd op 09/01/2024]
- Al Jazeera, *At least seven killed in spiralling clashes on Syria-Lebanon border*, 17/03/2025,
<https://www.aljazeera.com/news/2025/3/17/syria-points-finger-at-hezbollah-as-fighting-erupts-on-border-with-lebanon> [geraadpleegd op 18/03/2025]
- Al Jazeera, *Lebanon's new government wins confidence vote in parliament*, 26/02/2025,
<https://www.aljazeera.com/news/2025/2/26/lebanons-new-government-wins-confidence-vote-in-parliament>
[geraadpleegd op 27/03/2025]
- Al-Arabiya (Issa T.M.), *Lebanon records major spike in murders and suicides in 2022: Data*, 18/08/2022,
<https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2022/08/18/Lebanon-records-major-spike-in-murders-and-suicides-in-2022-Data> [geraadpleegd op 13/03/2023]
- Al-Arabiya, *Lebanon demolishes Syrian refugee shelters as ultimatum expires*, 01/07/2019,
<https://englishbeta.alarabiya.net/en/News/middle-east/2019/07/01/Lebanon-demolishes-Syrian-refugee-shelters-as-ultimatum-expires> [geraadpleegd op 17/12/2020]
- Al-Arabiya, *Lebanon explosion: Nearly 40 pct of Beirut severely damaged, new assessment shows*, 22/08/2020,
<https://english.alarabiya.net/en/News/middle-east/2020/08/22/Lebanon-explosion-Nearly-40-pct-of-Beirut-severely-damaged-new-assessment-shows> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Al-Arabiya, *Lebanon's Hezbollah ends 'exceptional' mobilization against Israel*, 27/10/2022,
<https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2022/10/27/Lebanon-s-Hezbollah-ends-exceptional-mobilization-against-Israel> [geraadpleegd op 14/03/2023]

Al-Arabiya, *Six killed in Lebanon army raid on drug smugglers*, 16/02/2023,
<https://english.alarabiya.net/News/middle-east/2023/02/16/Six-killed-in-Lebanon-army-raid-on-drug-smugglers> [geraadpleegd op 14/03/2023]

Al-Bawaba, *Lebanese security capture 'most wanted' suspect in Ain al-Hilweh*, 11/10/2018,
<https://www.albawaba.com/editorchoice/lebanese-security-capture-most-wanted-suspect-ain-al-hilweh-1198282> [geraadpleegd op 17/01/2019]

Al-Bawaba, *Man Arrested After Stealing Officer's Gun and Assaulting Security Personnel in Lebanon*, 25/03/2018,
<https://www.albawaba.com/editorchoice/man-arrested-after-stealing-officers-gun-and-assaulting-security-personnel-lebanon-1107> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Al-Masdar News, *Lebanese security forces bust ISIS sleeper cell near Syrian border*, 09/01/2019,
www.almasdarnews.com/article/lebanese-security-forces-bust-isis-sleeper-cell-near-syrian-border/ [geraadpleegd op 27/03/2019]

Al-Mayadeen, *Lebanese Resistance Brigades conducts operations to observe July war*, 15/07/2024,
<https://english.almayadeen.net/news/politics/lebanese-resistance-brigades-conducts-operations-to-observe> [geraadpleegd op 21/01/2025]

Al-Monitor (Alami M.), *Mideast braces for war: Israel vs. Iran-backed Hezbollah*, 03/03/2018, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2018/03/lebanon-syria-israel-iran-war-weapons-war-achievements.html> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Al-Monitor (Alami M.), *Who is behind new round of violence in Lebanon refugee camp?*, 13/04/2017,
<http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/04/lebanon-ain-al-hilweh-palestinian-camp-jihadist-nucleus.html> [geraadpleegd op 13/04/2017]

Al-Monitor (Bassist R.), *Israel delays Lebanon withdrawal deadline: What we know*, 24/01/2025, <https://www.al-monitor.com/originals/2025/01/israel-delays-lebanon-withdrawal-deadline-what-we-know> [geraadpleegd op 30/01/2025]

Al-Monitor (Carroll R.), *Lebanon says 26 killed as Israeli forces fire on residents returning to south*, 27/01/2025,
<https://www.al-monitor.com/originals/2025/01/lebanon-says-26-killed-israeli-forces-fire-residents-returning-south> [geraadpleegd op 30/01/2025]

Al-Monitor (Davis H.), *Lebanon's Army suffers with currency collapse, as desertions mount*, 25/02/2023,
<https://www.al-monitor.com/originals/2023/02/lebanons-army-suffers-currency-collapse-desertions-mount> [geraadpleegd op 13/03/2023]

Al-Monitor (Farhat B.), *Gaza Palestinian factions hold drills amid infighting in Lebanon's refugee camp*,
13/09/2023, <https://www.al-monitor.com/originals/2023/09/gaza-palestinian-factions-hold-drills-amid-infighting-lebanons-refugee-camp> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Al-Monitor (Farhat B.), *Hezbollah chief says 'inevitable' response to Lebanon blasts coming*, 19/09/2024,
<https://www.al-monitor.com/originals/2024/09/hezbollah-chief-says-inevitable-response-lebanon-blasts-coming> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Al-Monitor (Farhat B.), *Sectarian tension, anti-Syria sentiment haunts Lebanon as it buries Sleiman*,
12/04/2024, <https://www.al-monitor.com/originals/2024/04/sectarian-tension-anti-syria-sentiment-haunts-lebanon-it-buries-sleiman> [geraadpleegd op 04/07/2024]

Al-Monitor (Farhat B.), *UNRWA suspends services in Lebanese camp following deadly violence*, 18/08/2023,
<https://www.al-monitor.com/originals/2023/08/unrwa-suspends-services-lebanese-camp-following-deadly-violence> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Al-Monitor (Farhat B.), *What's behind Palestinian violence in Lebanon's Ain al-Helweh refugee camp?*,
31/07/2023, <https://www.al-monitor.com/originals/2023/07/whats-behind-palestinian-violence-lebanons-ain-al-Helweh-refugee-camp> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Al-Monitor (Farhat B.), *Lebanon army, Syrian traffickers clash as anti-smuggling efforts ramp up*, 19/01/2025, <https://www.al-monitor.com/originals/2025/01/lebanon-army-syrian-traffickers-clash-anti-smuggling-efforts-ramp> [geraadpleegd op 23/01/2025]

Al-Monitor (Hashem A.), *Israel, Hezbollah exchange threats of imminent war*, 12/10/2017, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/10/lebanon-hezbollah-israel-war-syria.html> [geraadpleegd op 08/11/2017]

Al-Monitor (Lucente A.), *Clashes in Lebanon's Palestinian refugee camp as security void looms*, 02/03/2023, <https://www.al-monitor.com/originals/2023/03/clashes-lebanons-palestinian-refugee-camp-security-void-looms> [geraadpleegd op 20/03/2023]

Al-Monitor (Lucente A.), *Who are the Hezbollah fighters killed by Israel in 2024?*, 09/01/2024, <https://www.al-monitor.com/originals/2024/01/who-are-hezbollah-fighters-killed-israel-2024> [geraadpleegd op 11/01/2024]

Al-Monitor (Lucente A.), *With 20 wounded, Ain al-Hilweh clashes fuel Palestinian rivalries in Lebanon*, 08/09/2023, <https://www.al-monitor.com/originals/2023/09/20-wounded-ain-al-Hilweh-clashes-fuel-palestinian-rivalries-lebanon> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Al-Monitor (Lucente A.), *World Bank official: Lebanon, Yemen, Syria most food-insecure in region*, 29/06/2022, <https://www.al-monitor.com/originals/2022/06/world-bank-official-lebanon-yemen-syria-most-food-insecure-region> [geraadpleegd op 13/03/2023]

Al-Monitor (Rizk A.), *Why Lebanon could be spared from recent terrorism bloodshed*, 16/01/2017, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2017/01/lebanon-terrorist-threat-syria-neighboring-countries.html> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Al-Monitor (Sabaghi D.), *Do Lebanon's US Embassy attack, border clashes signal rise in extremism?*, 16/04/2024, <https://www.al-monitor.com/originals/2024/06/do-lebanon-us-embassy-attack-border-clashes-signal-rise-extremism> [geraadpleegd op 04/07/2024]

Al-Monitor Lebanon Pulse (Abu Amer A.), *Palestinian refugee camp in Lebanon becomes battlefield for Fatah-Islamist conflict*, 04/11/2015, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2015/09/lebanon-ain-hilweh-camp-palestinian-refugees-tension-clashes.html> [geraadpleegd op 14/12/2015]

Al-Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), *Lebanon's Tripoli microcosm for Syria conflict*, 12/12/2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/12/lebanon-tripoli-microcosm-syria-war.html> [geraadpleegd op 10/04/2014]

Al-Monitor Lebanon Pulse (Chararah N.), *Terrorist groups exploit Palestinians in South Lebanon*, 20/11/2013, <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/09/lebanon-ain-hilweh-takfiri-groups-influence.html> [geraadpleegd op 10/04/2014]

Al-Monitor, *Hezbollah locks down Beirut stronghold after bombings*, 26/08/2013 <http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2013/08/beirut-dahiyeh-lock-down-attacks-fears-hezbollah.html> [geraadpleegd op 30/08/2013]

Al-Monitor, *Lebanon charges 68 in relation to shooting at Hezbollah protest*, 26/10/2021, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/10/lebanon-charges-68-relation-shooting-hezbollah-protest> [geraadpleegd op 17/01/2022]

Al-Monitor, *Lebanon's president calls for UN action after Israeli strikes*, 21/08/2022, <https://www.al-monitor.com/originals/2021/08/lebanon-president-calls-un-action-after-israeli-strikes#ixzz7IF7BqfIA> [geraadpleegd op 17/01/2022]

Al-Monitor, *Middle East military rankings: Turkey highest, Lebanon lowest per global index*, 12/01/2023, <https://www.al-monitor.com/originals/2023/01/middle-east-military-rankings-turkey-highest-lebanon-lowest-global-index> [geraadpleegd op 14/03/2023]

Al-Monitor, *Three Lebanese soldiers killed in Bekaa drug raid*, 17/02/2023, <https://www.al-monitor.com/originals/2023/02/three-lebanese-soldiers-killed-bekaa-drug-raid> [geraadpleegd op 14/03/2023]

American University of Beirut (AUB), *Lebanese-Israeli Border Escalation*, [laatste update: 02/02/2024], <https://aub.maps.arcgis.com/apps/dashboards/2a3cd18fa4f4400ba5ee330273117f95> [geraadpleegd op 25/01/2024]

American University of Beirut (AUB), *Beirut Urban Lab - Mapping Escalation Along Lebanon's Southern Border Since October 7*, laatste update 30/08/2024, <https://beirurbanlab.com/en/Details/1958/escalation-along-lebanon%E2%80%99s-southern-border-since-october-7> [geraadpleegd op 01/04/2025]

American University of Beirut (AUB), *Beirut Urban Lab - Mapping Escalation Along Lebanon's Southern Border Since October 7*, laatste update 21/01/2025, <https://beirurbanlab.com/en/Details/1958/escalation-along-lebanon%E2%80%99s-southern-border-since-october-7> [geraadpleegd op 01/04/2025]

American University of Beirut (AUB), *Beirut Urban Lab - Mapping Escalation Along Lebanon's Southern Border Since October 7*, laatste update 01/03/2025, <https://beirurbanlab.com/en/Details/1958/escalation-along-lebanon%E2%80%99s-southern-border-since-october-7> [geraadpleegd op 01/04/2025]

Amnesty International (AI), *Human rights in the Middle East and North Africa: Review of 2019; Lebanon*, 18/02/2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2025835.html> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Amnesty International (AI), *Lebanon: Alarming crackdown against protesters must immediately end*, 16/01/2020, <https://www.ecoi.net/en/document/2022903.html> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Amnesty International (AI), *Lebanon: Establish international investigation into deadly attacks using exploding portable devices*, 20/09/2024, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/09/lebanon-establish-international-investigation-into-deadly-attacks-using-exploding-portable-devices/> [geraadpleegd op 16/01/2024]

Amnesty International (AI), *Lebanon: Government Must Ensure Medication Is Available And Affordable*, 09/02/2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2086828/MDE1864102023ENGLISH.pdf> [geraadpleegd op 20/02/2023]

Amnesty International (AI), *Lebanon: hundreds of thousands of Syrian refugees at imminent risk of deportation*, 16/05/2024, <https://www.amnesty.org/en/documents/mde18/8051/2024/en/> [geraadpleegd op 08/07/2024]

Amnesty International (AI), *Lebanon: investigate alarming use of force on largely peaceful protests*, 19/12/2019, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/12/lebanon-investigate-alarming-use-of-force-on-largely-peaceful-protests/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Amnesty International (AI), *Lebanon: Military and security forces attack unarmed protesters following explosions – new testimony*, 11/08/2020, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/08/lebanon-military-and-security-forces-attack-unarmed-protesters-following-explosions-new-testimony/> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Amnesty International (AI), *New government must immediately rein in security forces after weekend of violence*, 23/01/2020, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/01/lebanon-new-government-must-immediately-rein-in-security-forces-after-weekend-of-violence/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Amnesty International (AI), *World leaders must commit to protecting Syrian refugees as Lebanon steps up crackdown ahead of Brussels conference*, 27/05/2024, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/05/world-leaders-must-commit-to-protecting-syrian-refugees-as-lebanon-steps-up-crackdown-ahead-of-brussels-conference/> [geraadpleegd op 16/07/2024]

ANERA, *Ein El Hilweh Palestinian Refugee Camp in Lebanon*, s.d., <https://www.anera.org/stories/ein-el-hilweh-palestinian-refugee-camp-in-lebanon/> [geraadpleegd op 28/01/2019]

Arab Center for Research & Policy Studies, *Israel Hezbollah Ceasefire: drivers and challenges*, 03/12/2024, <https://www.dohainstitute.org/en/PoliticalStudies/Pages/hezbollah-israel-ceasefire-drivers-and-challenges.aspx> [geraadpleegd op 14/01/2024]

Arab News (Houssari N.), *Extortion, kidnappings on rise in crisis-hit Lebanon*, 12/01/2022, <https://www.arabnews.com/node/2003191/middle-east> [geraadpleegd op 08/02/2022]

Arab News (Houssari N.), *Joint Palestinian security force deployed to hot spots at refugee camp in Lebanon*, 25/09/2023, <https://www.arabnews.com/node/2380371/middle-east> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Arab News (Moukalled D.), *Lebanon's Ain Al-Hilweh: A microcosm of Arab conflicts*, 04/03/2017, <http://www.arabnews.com/node/1063221> [geraadpleegd op 05/03/2017]

Arab News, *Two soldiers killed in northern Lebanon barracks attack*, 28/09/2020, <https://www.arabnews.com/node/1741026/middle-east> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Arab Reform Initiative (Kortam M.), *Operation Al-Aqsa Flood in Lebanon's Palestinian Camps: Emotion and Reason, Solidarity and Militancy*, 17/01/2024, <https://www.arab-reform.net/publication/operation-al-aqsa-flood-in-lebanon-palestinian-camps-emotion-and-reason-solidarity-and-militancy/> [geraadpleegd op 22/07/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *About ACLED*, s.d., <https://acleddata.com/about-acled/> [geraadpleegd op 26/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Breaking the barriers: one year of demonstrations in Lebanon*, 27/10/2020, <https://acleddata.com/2020/10/27/breaking-the-barriers-one-year-of-demonstrations-in-lebanon/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Codebook*, 06/2023, https://acleddata.com/acleddatanew/wp-content/uploads/dlm_uploads/2023/06/ACLED_Codebook_2023.pdf [geraadpleegd op 26/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Coding Review Process, Version 2 (09.2020)*, 11/2021, https://acleddata.com/acleddatanew/wp-content/uploads/2021/11/ACLED_Coding-Review-Process_v2_September-2020.pdf [geraadpleegd op 26/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Dashboard*, 31/12/2022, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard> [geraadpleegd op 09/03/2023]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Dashboard. Time Period:21/04/2022-21/04/2023*, s.d., <https://acleddata.com/dashboard/ - /dashboard> [geraadpleegd op 27/04/2023]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Data Middle East*, via export tool geraadpleegde update: 16/01/2024, <https://www.acleddata.com/data/> [geraadpleegd op 16/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Fatality Methodology*, 01/2023, https://acleddata.com/acleddatanew/wp-content/uploads/2023/01/FAQs-ACLED-Fatality-Methodology_2023.pdf [geraadpleegd op 26/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Political Violence Intensifies Despite Decline in Demonstrations*, s.d., <https://acleddata.com/10-conflicts-to-worry-about-in-2022/lebanon/mid-year-update/> [geraadpleegd op 21/02/2023]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview Middle East August 2023*, <https://acleddata.com/2023/09/07/regional-overview-middle-east-august-2023/> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East*, 29/07/2022, <https://acleddata.com/2022/08/04/regional-overview-middle-east-23-29-july-2022/> [geraadpleegd op 27/02/2023]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East*, 03/06/2022, <https://acleddata.com/2022/06/09/regional-overview-middle-east-28-may-3-june-2022/> [geraadpleegd op 27/02/2023]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 7-13 June 2020*, 13/06/2020, <https://acleddata.com/2020/06/17/regional-overview-middle-east7-13-june-2020/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 20-26 September 2020*, 26/09/2020, <https://acleddata.com/2020/10/01/regional-overview-middle-east20-26-september-2020/> [geraadpleegd op 26/11/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Regional Overview: Middle East 15 December 2019 – 5 January 2020*, 05/01/2020, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2022532/ACLED+Regional+Overview+%E2%80%93+Middle+East+%2815+December+2019+-+4+January+2020%29.pdf> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Resource Library*, s.d., <https://acleddata.com/resources/#1644417247131-efe69df0-2548> [geraadpleegd op 26/01/2024]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), via export tool geraadpleegde update: 31/12/2024, [url](#) [geraadpleegd op 10/01/2025]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), via export tool geraadpleegde update: 28/02/2025, [url](#) [geraadpleegd op 10/03/2025]Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Conflict Watchlist 2025: Israel, Palestine, and Lebanon - ACLED*, 12/12/2024, <https://acleddata.com/conflict-watchlist-2025/israel-palestine-lebanon/> [geraadpleegd op 10/03/2025]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Lebanon ceasefire: Despite extensive demolitions, Israel says its job isn't finished*, 29/01/2025, <https://acleddata.com/2025/01/29/lebanon-ceasefire-despite-extensive-demolitions-israel-says-its-job-isnt-finished/> [geraadpleegd op 14/03/2025]

Asharq al-Awsat (Astih P.), 'Ain el-Hilweh'...Time bomb threatening Lebanon, 06/03/2017, <http://www.islammedianalysis.info/ain-el-hilweh-time-bomb-threatening-lebanon/?cn-reloaded=1> [geraadpleegd op 06/03/2017]

Asharq Al-Awsat (Astih P.), *Kidnappings, Murder Gangs Surge in Lebanon, Syria*, 13/04/2024, <https://english.aawsat.com/arab-world/4962911-kidnappings-murder-gangs-surge-lebanon-syria> [geraadpleegd op 30/07/2024]

Asharq al-Awsat, *Asharq Al-Awsat in Baalbek-Hermel: Lack of State Control Fortifies 'Local Self-Rule'*, 29/09/2018, <https://aawsat.com/english/home/article/1410546/asharq-al-awsat-baalbek-hermel-lack-state-control-fortifies-local-self-rule> [geraadpleegd op 24/04/2019]

Asharq Al-Awsat, *Lebanon: Beqaa Witnesses Wave of Kidnappings Amid Failure to Control Security*, 22/09/2019, <https://aawsat.com/english/home/article/1913576/lebanon-beqaa-witnesses-wave-kidnappings-amid-failure-control-security> [geraadpleegd op 28/02/2020]

Asharq al-Awsat, *Machnouk describes resistance brigades as occupation brigades*, 20/08/2016, <http://www.trackpersia.com/machnouk-describes-resistance-brigades-as-occupation-brigades/> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Analysis of vulnerabilities and affected areas in Greater Beirut*, 22/09/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-vulnerable-and-affected-areas-greater-beirut> [geraadpleegd op 22/09/2020]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Lebanon: Vulnerable and affected areas in greater Beirut*, 22/09/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-vulnerable-and-affected-areas-greater-beirut> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *Lebanon: Vulnerable and affected areas in greater Beirut*, 25/08/2020, <https://www.acaps.org/special-report/lebanon-analysis-humanitarian-needs-greater-beirut> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Assessment Capacities Project (ACAPS), *The humanitarian impact of escalating Hezbollah-Israel hostilities*, 09/07/2024, https://www.acaps.org/fileadmin/Data_Product/Main_media/20240709_ACAPS_Briefing_note_Lebanon_humanitarian_impact_of_escalating_Hezbollah-Israel_hostilities.pdf [geraadpleegd op 25/07/2024]

Associated Press (AP) (Hatoum B.), *Riots in crisis-hit Lebanon reflect growing poverty, despair*, 28/04/2020, <https://apnews.com/article/25485b362107483cfbfe1da18628f445> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Associated Press (AP), *Violence escalates in Beirut as protesters clash with police*, 19/01/2020, <https://apnews.com/article/beirut-financial-markets-ap-top-news-riots-international-news-c4fe889e9588c83604a8f8defba6c7c0> [geraadpleegd op 12/02/2020]

BBC (Bennet T.), *Hezbollah device explosions: The unanswered questions*, 20/09/2024, <https://www.bbc.com/news/articles/c0e1wpr0q44o> [geraadpleegd op 04/02/2025]

Beirut Urban Lab, *Mapping Israeli Announced Strikes on Lebanon*, s.d., <https://beiruturbanlab.com/en/Details/2011> [geraadpleegd op 20/02/2025]

Bertelsmann Stiftung (BTI), *Lebanon Country Report 2024*, 2024, <https://btiproject.org/en/reports/country-report/LBN> [geraadpleegd op 16/07/2024]

Brookings (Feltman J.), *What to expect from a new Lebanese government: 'Anti-corruption' as witch hunt*, 25/01/2020, <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/01/25/what-to-expect-from-a-new-lebanese-government-anti-corruption-as-witch-hunt/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Calabrese E. C., *Militer au Hezbollah. Ethnographie d'un engagement dans la banlieue sud de Beyrouth*, Paris : Editions Karthala, 2016

Carnegie Endowment for International Peace (Abou Zeid M.), *Lebanon's inevitable entanglement in regional conflict*, 08/08/2014, <http://carnegie-mec.org/2014/08/08/lebanon-s-inevitable-entanglement-in-regional-conflict> [geraadpleegd op 24/09/2014]

Carnegie Endowment for International Peace (Alami M.), *Lebanon's Free fall*, 19/12/2019, <https://carnegieendowment.org/sada/80657> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Carnegie Endowment for International Peace (Henley A.D.M.), *Religious authority and sectarianism in Lebanon*, 16/12/2016, <http://carnegieendowment.org/2016/12/16/religious-authority-and-sectarianism-in-lebanon-pub-66487> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Carnegie Endowment for International Peace (Shabb B.), *Is a war between Hezbollah and Israel likely in the coming year?*, 21/09/2017, <http://carnegie-mec.org/diwan/73150> [geraadpleegd op 13/11/2017]

Carnegie Endowment for International Peace (Sogge E.), *Negotiating Jihad in Ain al-Hilweh*, 25/05/2016, <http://carnegieendowment.org/sada/?fa=63670> [geraadpleegd op 30/06/2016]

Carnegie Middle East Center (Abou Zeid M.), *Ten Years after Hariri's Death, Are Lebanon's Sunnis Still Leaderless?*, 13/02/2015, <http://carnegie-mec.org/publications/?fa=59072> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Carnegie Middle East Center (Salem P.), *Lebanon: Avenues for Reform after the Devastation*, in: *The Carnegie Middle East Center Arab Reform Bulletin*, Volume 4, Issue 7, 09/2006, <http://carnegieendowment.org/2008/08/18/avenues-for-reform-after-lebanon-s-devastation/ffyy> [geraadpleegd op 13/10/2013]

Carnegie Middle East Center, *The sociopolitical undercurrent of Lebanon's Salafi militancy*, 27/03/2018, <https://carnegie-mec.org/2018/03/27/sociopolitical-undercurrent-of-lebanon-s-salafi-militancy-pub-75744> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Carnegie Middle East Centre (Young M.), *An investigation in Lebanon has led to armed clashes reminiscent of the civil war*, 15/10/2021, <https://carnegie-mec.org/diwan/85573> [geraadpleegd op 10/01/2022]

Center for Disaster Philanthropy, *Beirut explosion*, 10/09/2020, <https://disasterphilanthropy.org/disaster/beirut-explosion/> [geraadpleegd op 10/09/2020]

Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Conflict Analysis Lebanon National Level*, 14/01/2022, <https://coar-global.org/2022/01/14/conflict-analysis-lebanon-national-level/> [geraadpleegd op 27/02/2023]

Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Conflict analysis Lebanon*, 11/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Conflict-Analysis-Lebanon-National-Level.pdf> [geraadpleegd op 01/02/2022]

Center for Operational Analysis and Research (COAR), *Conflict Analysis – Tripoli*, 14/01/2022, <https://coar-global.org/2022/01/14/conflict-analysis-tripoli/> [geraadpleegd op 08/02/2022]

Center for Strategic and International Studies (CSIS) (Nerguizian A.), *The Lebanese armed forces, Hezbollah, and military legitimacy*, 04/10/2017, <https://www.csis.org/analysis/lebanese-armed-forces-hezbollah-and-military-legitimacy> [geraadpleegd op 13/11/2017]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *4 Daesh sleeper cell members arrested in Metn*, 02/01/2019, <https://civilsociety-centre.org/sir/4-daesh-sleeper-cell-members-arrested-metn> [geraadpleegd op 08/02/2022]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Between radicalization and mediation processes: a political mapping of Palestinian refugee camps in Lebanon*, 10/2015 <https://civilsociety-centre.org/paper/between-radicalization-and-mediation-processes-political-mapping-palestinian-refugee-camps> [geraadpleegd op 30/06/2016]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict Analysis Bulletin, Issue 14, February 2019, Focus on Conflicts of Socio-Economic Development*, 02/2019, <https://civilsociety-centre.org/article/conflict-analysis-bulletin-issue-14-february-2019-focus-conflicts-socio-economic-development> [geraadpleegd op 08/02/2022]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict analysis bulletin, issue 10, February 2018 – an overview of the year 2017, focusing on shooting incidents*, 02/2018, <http://civilsociety-centre.org/article/conflict-analysis-bulletin-issue-10-february-2018-overview-year-2017-focusing-shooting> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Conflict Incident Report - Four dangerous wanted person killed in Army raids*, 30/11/2018, <https://civilsociety-centre.org/sir/four-dangerous-wanted-person-killed-army-raids> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *ISF frees hostages*, 31/01/2018, <https://civilsociety-centre.org/sir/isf-frees-hostages> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Kidnapping in Bekaa*, 01/01/2018, <http://civilsociety-centre.org/sir/kidnapping-bekaa> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Palestinian Security forces officer assassinated in Miye ou Miye*, 17/03/2018, <https://civilsociety-centre.org/sir/palestinian-security-forces-officer-assassinated-miye-ou-miye> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Civil Society Knowledge Centre (CSKC), *Two killed, one injured in Rashidieh shootouts*, 04/03/2018, <http://civilsociety-centre.org/sir/two-killed-one-injured-rashidieh-shootouts> [geraadpleegd op 18/06/2018]

Congressional Research Service (CRS) (Humud C.E.), *Lebanon*, 05/10/2018, <https://fas.org/sqp/crs/mideast/R44759.pdf> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Congressional Research Service (CRS) (Humud C.E.), *Lebanon*, 19/06/2018, <https://fas.org/sqp/crs/mideast/R44759.pdf> [geraadpleegd op 28/06/2018]

Congressional Research Service (CRS), *Israel and Lebanese Hezbollah: conflict and escalation*, 25/10/2024, <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF12770> [geraadpleegd op 16/01/2024]

Congressional Research Service (CRS), *Lebanese Hezbollah*, 10/05/2024, <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/IF/IF10703> [geraadpleegd op 16/07/2024]

Congressional Research Service (CRS), *Lebanese Hezbollah*, 11/01/2023, <https://sqp.fas.org/crs/mideast/IF10703.pdf> [geraadpleegd op 14/03/2023]

Congressional Research Service (CRS), *Lebanon Forms New Government Amid Economic Crisis, Ongoing Protests*, 31/01/2020, https://www.everycrsreport.com/files/20200131_IN11192_c10ac1e78fb5dfc13d0a9a349b07a0cebb172d8f.pdf [geraadpleegd op 05/02/2020]

Congressional Research Service (CRS), *Lebanon*, 02/10/2020, <https://fas.org/sqp/crs/mideast/IF11617.pdf> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Congressional Research Service (CRS), *Lebanon*, 08/11/2021, <https://sqp.fas.org/crs/mideast/IF11617.pdf> [geraadpleegd op 14/12/2021]

Congressional Research Service (CRS), *Lebanon*, 29/03/2023, <https://sqp.fas.org/crs/mideast/IF11617.pdf> [geraadpleegd op 20/04/2023]

Council on Foreign Relations (CFR), *What Is Hezbollah?*, laatste update: 30/07/2024, <https://www.cfr.org/backgrounder/what-hezbollah> [geraadpleegd op 09/09/2024]

Counter Punch (Lamb F.), *Lebanon's outlawing of Palestinian civil rights*, 14/04/2017, <http://www.counterpunch.org/2017/04/14/lebanons-outlawing-of-palestinian-civil-rights/> [geraadpleegd op 08/05/2017]

Danish Immigration Service, *Stateless Palestinian refugees in Lebanon, ffn-report 25 May to 6 June 2014*, 10/2014, <https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/091D8946-CC06-4659-A864-773FA0D69FFC/0/RapportLibanon8102014pdf.pdf> [geraadpleegd op 05/11/2014]

Enab Baladi, *Asma al-Assad's Cousin Kidnapped In Lebanon*, 17/09/2019,
<https://english.enabbaladi.net/archives/2019/09/asma-al-assads-cousin-kidnapped-in-lebanon/> [geraadpleegd op 28/02/2020]

European Commission - High Representative of the European Union For Foreign Affairs and Security Policy, *Joint staff working document Implementation of the European Neighbourhood Policy in Lebanon, Progress in 2012 and recommendations for action*, 20/03/2013, http://eeas.europa.eu/archives/docs/enp/pdf/2013/country-reports/lebanon_en.pdf [geraadpleegd op 27/03/2020]

European Council on Foreign Relations (ECFR), *Lebanon: containing spillover from Syria*, 09/2012,
http://www.ecfr.eu/page/-/ECFR61_LEBANON_BRIEF.pdf [geraadpleegd op 26/10/2012]

European University Institute (Mouawad J.), *Lebanon's border areas in light of the Syrian war: New actors, old marginalization*, 03/2018,
http://cadmus.eui.eu/bitstream/handle/1814/52564/RSCAS_PR_2018_03.pdf?sequence=1&isAllowed=y [geraadpleegd op 01/06/2018]

Explosive Weapons Monitor, *Monthly Update For July 2021*, 07/2021,
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ewm-monthly-bulletin-july-2021.pdf> [geraadpleegd op 10/01/2022]

Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), *Food Insecurity Deepens In Lebanon Following Conflict, New Report Shows*, 22/01/2015, <https://www.fao.org/lebanon/news/detail/food-insecurity-deepens-in-lebanon-following-conflict--new-report-shows/en> [geraadpleegd op 06/02/2025]

Friedrich Naumann Stiftung (Assi A.), *The Regression of the Salafis of Lebanon in Post-2011 Period* Abbas, s.d.,
https://www.researchgate.net/publication/347522007_The_Regression_of_the_Salafis_of_Lebanon_in_Post-2011_Period [geraadpleegd op 05/01/2020]

Geneva Call, *Lebanon: Inauguration of the Legal Training Center in Ain al-Hilweh Refugee Camp*, 28/10/2014,
<https://www.genevacall.org/lebanon-inauguration-legal-training-center-ain-al-hilweh-refugee-camp/> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Global Organized Crime Index, *Lebanon*, s.d., <https://ocindex.net/> [geraadpleegd op 21/01/2025]

Human Rights Watch (HRW), *Israel: White Phosphorus Used in Gaza, Lebanon*, 12/10/2023,
<https://www.hrw.org/news/2023/10/12/israel-white-phosphorus-used-gaza-lebanon> [geraadpleegd op 16/01/2024]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Excessive Force Against Protesters*, 20/12/2019,
<https://www.hrw.org/news/2019/12/20/lebanon-excessive-force-against-protesters> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Hostilities Wreak Havoc on Civilians*, 16/01/2025,
<https://www.hrw.org/news/2025/01/16/lebanon-hostilities-wreak-havoc-civilians> [geraadpleegd op 21/01/2025]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Israel's white phosphorous use risks civilian harm*, 05/06/2024,
<https://www.hrw.org/news/2024/06/05/lebanon-israels-white-phosphorous-use-risks-civilian-harm> [geraadpleegd op 04/07/2024]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Israeli strikes impede fleeing civilians, Aid*, 07/10/2024,
<https://www.hrw.org/news/2024/10/07/lebanon-israeli-strikes-impede-fleeing-civilians-aid> [geraadpleegd op 16/01/2025]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Lethal force used against protesters*, 26/08/2020,
<https://www.hrw.org/news/2020/08/26/lebanon-lethal-force-used-against-protesters> [geraadpleegd op 02/12/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: One protester dead in Tripoli*, 29/04/2020,
<https://www.hrw.org/news/2020/04/29/lebanon-one-protester-dead-tripoli> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Police Violence Against Protesters*, 17/01/2020,
<https://www.hrw.org/news/2020/01/17/lebanon-police-violence-against-protesters> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: Tripoli Detainees Allege Torture, Forced Disappearance*, 30/03/2021, <https://www.hrw.org/news/2021/03/30/lebanon-tripoli-detainees-allege-torture-forced-disappearance> [geraadpleegd op 10/01/2021]

Human Rights Watch (HRW), *Lebanon: UN Inquiry needed on Israeli attacks on peacekeepers*, 11/10/2024, <https://www.hrw.org/news/2024/10/11/lebanon-un-inquiry-needed-israeli-attacks-peacekeepers> [geraadpleegd op 16/01/2025]

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020 - Events of 2019. Country Summary – Lebanon*, 14/01/2020, <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2024 – Lebanon*, 11/01/2024, <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 15/01/2024]

Human Rights Watch (HRW), *World report Lebanon 2022- Events of 2021. Country Summary*, 13/01/2022, <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 24/01/2022]

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2020: Lebanon*, 2020, <https://www.hrw.org/world-report/2020/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 01/04/2025]

Human Rigs Watch (HRW), *World Report Lebanon 2023 - Events of 2022. Country Summary*, 12/01/2023, <https://www.hrw.org/world-report/2023/country-chapters/lebanon> [geraadpleegd op 21/02/2023]

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Lebanon : Hezbollah [Hizbullah, Hizbulah, Hizballah, the Party of God], including political participation and representation, military activities and areas under control; recruitment practices, including forced recruitment and consequences for those who refuse to join; whether Hezbollah targets any segments of society for recruitment, including Shia [Shi'a, Shi'i, Shiite] youth and Lebanese citizens returning from abroad; ability to locate an individual in the country; state protection available (2020–August 2022)*, 08/09/2022, <https://irb-cisr.gc.ca/en/country-information/rir/Pages/index.aspx?doc=458690&pls=1> [geraadpleegd op 21/02/2023]

Immigration and Refugee Board of Canada (IRB), *Lebanon: Hezbollah [Hizbullah, Hizbulah], including political participation and representation, military activities and areas under control; recruitment practices, including consequences for those who refuse to join; whether Hezbollah targets any segments of society for recruitment, including Lebanese citizens returning from abroad; ability to locate an individual in the country; state protection available (2016–November 2018) [LBN106189.E]*, 06/11/2018, <https://www.ecoi.net/en/document/1452888.html> [geraadpleegd op 30/11/2020]

Insecurity Insight, *Lebanon Flash Analysis and Prediction*, 15/01/2021, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Lebanon-Flash-Analysis-and-Prediction.pdf> [geraadpleegd op 17/01/2022]

Institute for the Study of War (ISW) (Cafarella J.), *Syrian jihadists signal intent for Lebanon*, 05/03/2015, http://www.understandingwar.org/sites/default/files/Syrian_Backgrounder_approved_0.pdf [geraadpleegd op 08/05/2015]

Institute for the Study of War (ISW) (Fullton W.), *Iranian strategy in Syria*, 05/2013, <http://www.understandingwar.org/report/iranian-strategy-syria> [geraadpleegd op 04/10/2013]

Integrated Food Security Phase Classification (IPC), *Lebanon: Acute Food Insecurity Situation for October - November 2024 and Projection for December 2024 - March 2025*, 17/01/2025, <https://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1159456/?iso3=LBN> [geraadpleegd op 28/01/2025]

International Business Times (Massi A.), *Christian, Sunni and Shia: Meet Hezbollah's Non-denominational military branch defending Lebanon, fighting in Syria*, 04/11/2015, <https://www.ibtimes.com/christian-sunni-shia-meet-hezbollahs-non-denominational-military-branch-defending-2169257> [geraadpleegd op 27/02/2017]

International Crisis Group (ICG) (Wimmen H.), *Hezbollah and Israel: Deterrence at the Edge of Destruction*, 09/10/2019, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/israel-palestine/hezbollah-and-israel-deterrence-edge-destruction> [geraadpleegd op 05/02/2020]

International Crisis Group (ICG) (Wimmen H.), *Pulling Lebanon Back from the Precipice*, 22/01/2020, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/pulling-lebanon-back-precipice> [geraadpleegd op 05/02/2020]

International Crisis Group (ICG), *A precarious balancing act: Lebanon and the Syrian conflict*, 22/11/2012, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/precarious-balancing-act-lebanon-and-syrian-conflict-0> [geraadpleegd op 04/10/2013]

International Crisis Group (ICG), *Avoiding further polarization in Lebanon*, 10/11/2020,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/b81-avoiding-further-polarisation-lebanon> [geraadpleqd op 30/11/2020]

International Crisis Group (ICG), *Can the Hezbollah-Israel ceasefire hold?*, 03/12/2024,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon-israel-palestine/can-hezbollah-israel> [geraadpleegd op 09/01/2025]

International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch June trends*, 05/2024,
<https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/june-trends-and-july-alerts-2024#lebanon> [geraadpleegd op 18/07/2024]

International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch May trends*, 05/2024,
<https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/may-trends-and-june-alerts-2024#lebanon> [geraadpleegd op 18/07/2024]

International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch*, 02/2024,
[https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location\[\]=%E2%80%9C&created](https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location[]=%E2%80%9C&created) [geraadpleegd op 18/07/2024]

International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch*, 03/2024,
[https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location\[\]=%E2%82%80&created=%E2%82%80](https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location[]=%E2%82%80&created=%E2%82%80) [geraadpleegd op 18/07/2024]

International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch*, 04/2024,
[https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location\[\]=%E2%82%82&created=%E2%82%82](https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location[]=%E2%82%82&created=%E2%82%82) [geraadpleegd op 18/07/2024]

International Crisis Group (ICG), *Crisis Watch*, 08/2024, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/august-trends-and-september-alerts-2024#lebanon> [geraadpleegd op 05/09/2024]

International Crisis Group (ICG), *Diplomacy must prevail in Israel-Hizbollah conflict*, 29/12/2023,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon-israel-palestine/diplomacy-must-prevail> [geraadpleegd op 11/01/2024]

International Crisis Group (ICG), *Hizbollah's weapons turn inward*, in: *Middle East Briefing n°23*, 15/05/2008, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/lebanon-hizbollah-s-weapons-turn-inward> [geraadpleegd op 11/10/2013]

International Crisis Group (ICG), *Lebanon's Hezbollah turns eastward to Syria*, 27/05/2014,
<https://www.files.ethz.ch/isn/180517/153-lebanon-s-hizbollah-turns-eastward-to-syria.pdf> [geraadpleegd op
06/10/2014]

International Crisis Group (ICG), *Lebanon's self-defeating survival strategies*, 20/07/2015,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/lebanon-s-self-defeating-survival-strategies> [geraadpleegd op 07/12/2015]

International Crisis Group (ICG), *Limiting the damage of Lebanon's looming presidential vacuum*, 27/10/2022, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon/b088-limiting-damage-lebanons-looming> [geraadpleegd op 27/02/2023]

International Crisis Group (ICG), *Managing Lebanon's compounding crises*, 28/10/2021,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon/228-managing-lebanons-compounding-crises> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Crisis Group (ICG), *Nurturing instability: Lebanon's Palestinian Refugee Camps*. Crisis Group Middle East Report № 84, 19/02/2009, <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/nurturing-instability-lebanon-s-palestinian-refugee-camps> [geraadpleegd op 12/05/2017]

International Crisis Group (ICG), *Preventing escalation between Hizbollah and Israel*, 23/05/2024,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/east-mediterranean-mena/lebanon-israel-palestine/preventing-escalation> [geraadpleegd op 16/07/2024]

International Crisis Group (ICG), *Pulling Lebanon out of the pit*, 08/06/2020,
<https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/lebanon/214-pulling-lebanon-out-of-the-pit> [geraadpleegd op 30/11/2020]

International Group Crisis (ICG), *Crisis Watch No.141*, 30/04/2015,
<https://www.files.ethz.ch/isn/190596/cw141.pdf> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Group Crisis (ICG), *Crisis Watch*, 01/2018, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/january-2019-lebanon> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Group Crisis (ICG), *Crisis Watch*, 04/2017, <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/april-2017-lebanon> [geraadpleegd op 10/01/2022]

International Organization for Migration (IOM), *Mobility Snapshot - Round 81*, 20/03/2025,
<https://dtm.iom.int/lebanon> [geraadpleegd op 21/03/2025]

International Rescue Committee (IRC), *Emergency watchlist*, 2022,
<https://www.rescue.org/sites/default/files/document/6423/ircwatchlist2022reportfinal.pdf> [geraadpleegd op 10/01/2022]

Jafra Foundation, *Nahr-ElBared-Camp-need-assessment*, 2024, <chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcqclefindmkaj/https://jafrafoundation.com/wp-content/uploads/2024/03/Nahr-ElBared-Camp-need-assessment-2024-links.pdf> [geraadpleegd op 06/02/2025]

Khoury I., *Ein al-Hilweh and the reality of the fragmented Palestinians*, 10/11/2023,
<https://issamkh.com/2023/11/10/ein-al-hilweh-and-the-reality-of-the-fragmented-palestinians/> [geraadpleegd op 22/07/2024]

Konrad Adenauer Stiftung (KAS) (Bauer M.), *Zwei Jahre Revolution: viel Krise, wenig Hoffnung*, 18/10/2021,
<https://www.kas.de/de/laenderberichte/detail/-/content/libanon-zwei-jahre-revolution-viel-krise-wenig-hoffnung> [geraadpleegd op 10/09/2024]

L'Orient Le-Jour (Haddad S.), *Face au rapprochement entre le Hezbollah et la Jamaa islamia, Baha' Hariri revient sur scène*, 12/07/2024, <https://www.lorientlejour.com/article/1420085/face-au-rapprochement-entre-le-hezbollah-et-la-jamaa-islamiyah-baha-hariri-revient-sur-scene.html> [geraadpleegd op 18/07/2024]

L'Orient Le-Jour (OLJ), *Arrestation d'un trafiquant d'êtres humains présumé dans le Akkar*, 01/07/2024,
<https://www.lorientlejour.com/article/1418910/arrestation-dun-trafiquant-detres-humains-presume-dans-le-akkar.html> [geraadpleegd op 18/07/2024]

L'Orient Le-Jour (OLJ), *Closed since July, three Unrwa schools reopen in Ain al-Hilweh*, 29/01/2024,
<https://today.lorientlejour.com/article/1366104/closed-since-july-three-unrwa-schools-reopen-in-ain-al-hilweh.html> [geraadpleegd op 18/07/2024]

L'Orient Today (Haddad E.), *From refugees to displaced: Palestinians in Lebanon from one war to another*, 05/10/2024, <https://today.lorientlejour.com/article/1429995/from-refugees-to-displaced-palestinians-in-lebanon-from-one-war-to-another.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient Today, *Assassination in Ain al-Hilweh: precarious calm in the camp after a tense night*, 25/06/2024,
<https://today.lorientlejour.com/article/1418275/assassination-in-ain-al-hilweh-precarious-calm-in-the-camp-after-a-tense-night.html> [geraadpleegd op 25/07/2024]

L'Orient-Le Jour (Alameddine L.), *La force conjointe de sécurité palestinienne : qu'est-ce que c'est ?*, 27/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1350559/la-force-conjointe-de-securite-palestinienne-qu'est-ce-que-c'est-.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Antonios Z.), *Affrontements à Ain el-Heloué : Attention à ne pas répéter le scénario de 1975*, 08/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1348785/affrontements-a-ain-el-heloue-attention-a-ne-pas-repeter-le-scenario-de-1975.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Haddad J.), *100 jours de conflit au Liban-Sud : les principaux chiffres*, 15/01/2024,
<https://www.lorientlejour.com/article/1364344/100-jours-de-conflit-au-liban-sud-les-principaux-chiffres.html>
[geraadpleegd op 16/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Haddad J.), *Au cœur du Hamas au Liban, le vertige de la vengeance*, 05/01/2024,
<https://www.lorientlejour.com/article/1363261/au-coeur-du-hamas-au-liban-le-vertige-de-la-vengeance.html>
[geraadpleegd op 22/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Hamadi G.), *Massacres en Syrie : quid de la situation sécuritaire à Tripoli ?*, 11/03/2025,
<https://www.lorientlejour.com/article/1451164/massacres-en-syrie-quid-de-la-situation-securitaire-a-tripoli-.html>
[geraadpleegd op 11/03/2025]

L'Orient-Le Jour (Hijazi S.), *La trêve de Nabih Berry consacre-t-elle les équilibres politiques dans le camp ?*,
15/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1349581/la-treve-de-nabih-berry-consacre-t-elle-les-equilibres-politiques-dans-le-camp-.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), *Comment le Hamas a fait de Liban sa base arrière*, 02/12/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1359050/comment-le-hamas-a-fait-du-liban-sa-base-arriere.html>
[geraadpleegd op 22/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Jaklh J.), *Who Are the 'Resistance Brigades,' the Hezbollah-allied Sunni militia?*, 30/10/2023,
<https://today.lorientlejour.com/article/1355343/who-are-the-resistance-brigades-the-hezbollah-allied-sunni-militia.html>
[geraadpleegd op 22/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Jalkh J.), *Pour les factions palestiniennes au Liban, la priorité – en apparence – est à l'unification des rangs*, 09/10/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1351930/pour-les-factions-palestiniennes-au-liban-la-priorite-en-apparence-est-a-lunification-des-rangs.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Jalkh J.), *Une décennie de relations en dents de scie entre le Hezbollah et le Hamas*,
14/04/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1334732/une-decennie-de-relations-en-dents-de-scie-entre-le-hezbollah-et-le-hamas.html>
[geraadpleegd op 17/04/2023]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *Aïn el-Héloué : la SG annonce un cessez-le feu ainsi que la remise de suspects*,
11/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1349026/combats-sporadiques-a-ain-el-heloue-des-roquettes-tombees-sur-des-bases-de-larmee.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *Combats à Aïn el-Héloué : des centaines de déplacés fuient à nouveau le camp*,
09/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1348902/les-combats-reprennent-a-ain-el-heloue.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *Joint Palestinian force deploys to stabilize Ain al-Helweh*, 25/09/2023,
<https://today.lorientlejour.com/article/1350482/joint-palestinian-force-deploys-to-stabilize-ain-al-Helweh.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *La force conjointe se déploie devant les écoles de l'Unrwa, les combattants rivaux évacuent les lieux*, 29/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1350926/la-force-conjointe-se-deploie-devant-les-ecoles-de-lunrwa-les-combattants-rivaux-evacuent-les-lieux.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *Le calme ne tient qu'à un fil à Aïn el-Héloué*, 12/09/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1349176/le-calme-ne-tient-qua-un-fil-a-ain-el-heloue.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *Malgré des appels au cessez-le-feu, les combats se poursuivent à Aïn el-Héloué*,
10/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1348953/les-combats-se-poursuivent-a-ain-el-heloue-le-bilan-humain-en-hausse.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Montasser A.), *Retour au calme à Aïn el-Héloué après un accord de cessez-le-feu*, 07/09/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1348760/violets-affrontements-dans-le-camp-de-ain-el-heloue.html>
[geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour (Young M.), « *Déluge d'Al-Aqsa* », ou l'OPA hostile de Téhéran sur la cause palestinienne, 10/10/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1352044/-deluge-dal-aqsa-ou-lopa-hostile-de-teheran-sur-la-cause-palestinienne.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Affrontements dans un camp palestinien du Liban: un mort et sept blessés*, 02/03/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1330326/affrontements-dans-un-camp-palestinien-du-liban-un-mort-et-sept-blesses.html> [geraadpleegd op 07/03/2023]

L'Orient-Le Jour, *Des affrontements armés à Ain el-Héroué font un mort et sept blessés*, 03/03/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1330206/des-affrontements-armes-a-ain-el-heloue-font-un-mort-et-sept-blesses-1.html> [geraadpleegd op 07/03/2023]

L'Orient-Le Jour, *Israel strikes Ain el-Hilweh camp for first time*, 01/10/2024, https://today.lorientlejour.com/article/1429369/israel-strikes-ain-el-hilweh-camp-for-first-time.html?_gl=1*1vaqds*v_gcl_au*MTI0NDg2MTM3OC4xNzIyMjQ4OTM4 [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *La réapparition des « Brigades de la résistance », une nouvelle image du Hezbollah ?*, 17/07/2024, <https://www.lorientlejour.com/article/1420579/la-reapparition-des-brigades-de-la-resistance-une-nouvelle-image-du-hezbollah-.html> [geraadpleegd op 18/07/2024]

L'Orient-Le Jour, *Le cessez-le-feu respecté à Ain el-Héroué après une nuit de violences*, 03/08/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1345314/calme-precaire-a-ain-el-heloue-apres-une-nuit-d'affrontements.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Le tueur présumé d'un membre du Fateh remis à l'armée libanaise par les factions palestiniennes*, 18/03/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1331921/le-tueur-presume-dun-membre-du-fateh-remis-a-larmee-libanaise-par-les-factions-palestiniennes.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Les combats se poursuivent à Ain el-Héroué, le bilan s'alourdit : six morts et des blessés*, 30/07/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1344872/affrontements-dans-un-camp-palestinien-du-liban-un-mort-et-six-blesses.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Les réfugiés palestiniens au Liban s'enfoncent dans la pauvreté, s'alarme l'ONU*, 26/10/2022, <https://www.lorientlejour.com/article/1315859/liban-les-palestiniens-senfoncent-dans-la-pauvrete-salarme-onu.html> [geraadpleegd op 21/02/2023]

L'Orient-Le Jour, *More than 70,000 military personnel to receive \$100 a month from US, UN*, 23/06/2023, <https://today.lorientlejour.com/article/1341460/more-than-70000-military-personnel-to-receive-100-a-month-from-us-un.html#:~:text=The%20average%20monthly%20salary%20of,to%20cope%20with%20the%20crisis.> [geraadpleegd op 29/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Nouveau cessez-le-feu à Ain el-Héroué*, 14/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1349416/apres-une-semaine-de-violences-le-bilan-total-monte-a-18-morts-a-ain-el-heloue.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *One killed and two injured in Ain al-Hilweh shooting*, 21/01/2025, <https://today.lorientlejour.com/article/1444512/one-killed-and-two-injured-in-ain-al-hilweh-shooting.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Plus de 20 blessés dans les affrontements de cette nuit à Ain el-Héroué*, 08/09/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1348793/plus-de-20-blesses-dans-les-affrontements-de-cette-nuit-a-ain-el-heloue.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Several wounded by stray bullets in Lebanon on Wednesday evening*, 16/01/2025, <https://today.lorientlejour.com/article/1443711/several-wounded-by-stray-bullets-in-lebanon-on-wednesday-evening.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Tension in Ain al-Hilweh after an assassination attempt*, 09/11/2024, <https://today.lorientlejour.com/article/1434853/tension-in-ain-al-hilweh-after-an-assassination-attempt.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Tensions in Ain al-Hilweh after shooting*, 07/01/2025,
<https://today.lorientlejour.com/article/1442425/tensions-in-ain-al-hilweh-after-shooting.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Three killed, including Fatah officer, in family dispute in Ain al-Hilweh*, 02/12/2024,
<https://today.lorientlejour.com/article/1437856/fatah-movement-officer-killed-in-personal-dispute-in-ain-al-hilweh.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Un chef militaire du Hezbollah tué dans une frappe israélienne au Liban-Sud*, 08/01/2024,
<https://www.lorientlejour.com/article/1363549/liban-un-chef-militaire-du-hezbollah-tue-dans-une-frappe-israelienne-responsable-de-securite-1.html> [geraadpleegd op 16/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Un homme tué dans le camp de Ain el-Héloué, au Liban-Sud*, 26/10/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1354869/un-homme-tue-dans-le-camp-de-ain-el-heloue-au-liban-sud.html> [geraadpleegd op 16/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Un mort dans le plus grand camp de réfugiés palestiniens du Liban*, 26/10/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1354916/un-mort-dans-le-plus-grand-camp-de-refugies-palestiniens-du-liban-media-detat.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Un mort et trois blessés par balles lors d'une manifestation de solidarité avec Gaza à Ain el-Héloué lundi*, 10/10/2023, <https://www.lorientlejour.com/article/1352194/un-mort-et-trois-blesses-par-balles-lors-dune-manifestation-de-solidarite-avec-gaza-a-ain-el-heloue-lundi.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Un Palestinien blessé par balle à Ain el-Héloué*, 09/03/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1330916/un-palestinien-blesse-par-balle-a-ain-el-heloue.html> [geraadpleegd op 09/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Un Palestinien blessé par balle à Ain el-Héloué*, 09/03/2023,
<https://www.lorientlejour.com/article/1330916/un-palestinien-blesse-par-balle-a-ain-el-heloue.html> [geraadpleegd op 20/04/2023]

L'Orient-Le Jour, *Escalade au Liban-Sud : premières frappes israéliennes au nord du Litani*, 28/01/2025,
<https://www.lorientlejour.com/article/1445514/escalade-au-liban-sud-premieres-frappes-israeliennes-au-nord-du-litani.html> [geraadpleegd op 30/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Incidents dans le Hermel : les forces syriennes « continuent » de sécuriser la frontière avec le Liban*, 18/03/2025, <https://www.lorientlejour.com/article/1452211/incidents-dans-le-hermel-les-forces-syriennes-continuent-de-securiser-la-frontiere-avec-le-liban.html> [geraadpleegd op 18/03/2025]

L'Orient-Le Jour, *Shooting at Nahr al-Bared: two suspects arrested by the army*, 10/07/2024,
<https://today.lorientlejour.com/article/1419862/shooting-at-nahr-al-bared-two-suspects-arrested-by-the-army.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *What we know about the five 'strategic positions' Israel wants to keep in south Lebanon - L'Orient Today*, 18/02/2025, <https://today.lorientlejour.com/article/1448268/what-we-know-about-the-five-strategic-positions-israel-wants-to-keep-in-south-lebanon.html> [geraadpleegd op 21/03/2025]

Landinfo - Norwegian Country of Origin Information Centre, *The Lebanese resistance brigades – Saraya al-Muqawama al-Lubnaniya*, 20/05/2016, www.landinfo.no/asset/3357/1/3357_1.pdf [geraadpleegd op 27/02/2017]

LBC Group, *Overnight tension in Tripoli after stabbing incident - Lebanon News*, 09/03/2025,
<https://www.lbgroup.tv/news/lebanon-news/842340/overnight-tension-in-tripoli-after-stabbing-incident/en> [geraadpleegd op 10/03/2025]

Lebanese army, *Lebanese army: hostages freed in Brial, one kidnapper arrested, another killed*, 14/06/2020,
<http://nna-leb.gov.lb/en/show-news/116602/nna-leb.gov.lb/en> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Live Universal Awareness Map, *Hezbollah*, s.d., <https://hezbollah.liveuamap.com/> [geraadpleegd op 23/01/2024]

Liveuamap, *Israel-Palestine*, s.d., <https://israelpalestine.liveuamap.com/> [geraadpleegd op 23/01/2024]

L'Orient-Le Jour, *Qu'a fait l'armée israélienne au Liban-Sud durant les deux mois de cessez-le-feu ?*, 25/01/2025, <https://www.lorientlejour.com/article/1444969/qua-fait-larmee-israelienne-au-liban-sud-durant-les-deux-mois-de-cessez-le-feu-.html> [geraadpleegd op 30/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Retour sanglant au Liban-Sud : qui sont les victimes des tirs israéliens ?*, 27/01/2025, <https://www.lorientlejour.com/article/1445321/retour-sanglant-au-liban-sud-qui-sont-les-victimes-des-tirs-israeliens-.html> [geraadpleegd op 30/01/2025]

L'Orient-Le Jour, *Tensions in Nahr al-Bared camp as Lebanese Army conducts raids*, 10/07/2024, <https://today.lorientlejour.com/article/1419620/tensions-in-nahr-al-bared-camp-as-lebanese-army-conducts-raids.html> [geraadpleegd op 23/01/2025]

Middle East Eye, *Lebanon announces long-awaited formation of new government*, 31/01/2019, <https://www.middleeasteye.net/news/lebanon-announces-long-awaited-formation-new-government> [geraadpleegd op 11/01/2021]

Middle East Eye, *Second Lebanese protester dies after succumbing to wounds*, 18/02/2020, <https://www.middleeasteye.net/news/second-lebanese-protester-dies-after-succumbing-wounds> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Middle East Eye, *The struggle to keep the peace in Lebanon's largest Palestinian refugee camp*, 01/03/2016, <http://www.middleeasteye.net/news/struggle-keep-peace-lebanons-largest-palestinian-refugee-camp-272213607> [geraadpleegd op 27/02/2017]

Middle East Eye, *Tripoli protests turn anger on local political elites, sparking violence*, 15/12/2019, <https://www.middleeasteye.net/news/tripoli-turns-uprising-focus-local-political-elites-faces-violence> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Middle East Institute (Blanford N.), *Hezbollah's evolution: from Lebanese militia to regional player*, 11/2017, <http://www.mei.edu/content/hezbollah-s-evolution-lebanese-militia-regional-player> [geraadpleegd op 04/12/2017]

Naharnet, *Gunmen Kidnap Mayor of Neighborhood in Hermel*, 19/08/2020, <http://www.naharnet.com/stories/en/274278> [geraadpleegd op 07/12/2020]

Naharnet, *Hizbollah turns Beirut's Southern Suburbs into Fortress*, 21/08/2013, <http://www.naharnet.com/stories/en/94875> [geraadpleegd op 23/8/2013]

Naharnet, *The fragile Israel-Hezbollah truce is holding so far, despite violations*, 04/01/2025, <https://www.naharnet.com/stories/en/310170-the-fragile-israel-hezbollah-truce-is-holding-so-far-despite-violations> [geraadpleegd op 09/01/2025]

Naharnet, *Top Ain el-Hiweh extremist in Army's custody*, 18/09/2018, <http://www.naharnet.com/stories/en/250809> [geraadpleegd op 17/01/2019]

Now Lebanon (Rando V.), *Capitalizing on Palestinian invisibility*, 21/06/2024, <https://nowlebanon.com/capitalising-on-palestinian-invisibility/> [geraadpleegd op 25/07/2024]

Now Media (Blanford N.), *ISIS on the move in Lebanon*, 07/07/2016, <http://now.mmedia.me/lb/en/reportsfeatures/566947-isis-on-the-move-in-lebanon> [geraadpleegd op 10/01/2022]

Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon 2018 Crime & safety report*, 27/03/2018, <https://www.osac.gov/Content/Report/dc4e1a68-5c13-4ebe-a018-15f4ae5c63a2> [geraadpleegd op 01/06/2018]

Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon Country Security Report*, 16/08/2023, <https://www.osac.gov/Content/Report/c4d55c2f-f1b7-4763-8317-1c202b33199d> [geraadpleegd op 22/01/2024]

Overseas Security Advisory Council (OSAC), *Lebanon Country Security Report*, 21/01/2022, <https://www.osac.gov/Country/Lebanon/Content/Detail/Report/c4d55c2f-f1b7-4763-8317-1c202b33199d> [geraadpleegd op 01/02/2022]

Palestine Chronicle (Baroud R.), *Why We Should Be Talking about Ain Al-Helweh – ANALYSIS*, 14/09/2023, <https://www.palestinechronicle.com/why-we-should-be-talking-about-ain-al-Helweh-analysis/> [geraadpleegd op 09/01/2024]

Palestinian Human Rights Organization (PHRO), *Camp in fear, camp in want, Human security assessment for Nahr El-Bared Camp*, 2011, http://www.palhumanrights.org/rep/ENG/Camp%20in%20Fear-Camp%20in%20Want_Final-A4.pdf [geraadpleegd op 18/11/2015]

Reuters, *Lebanese security forces, protesters clash for second night*, 19/01/2020, <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-crisis-protests/more-than-300-people-wounded-in-beirut-protest-clashes-rescuers-idUSKBN1ZI0DS> [geraadpleegd op 12/02/2020]

Reuters, *Lebanon forms government with backing of Hezbollah and allies*, 21/01/2020, <https://www.reuters.com/article/us-lebanon-government/lebanon-forms-government-with-backing-of-hezbollah-and-allies-idUSKBN1ZK1EJ> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Salloukh B.F., *The Syrian war: spillover effects on Lebanon*, 03/2017, https://www.researchgate.net/publication/314239901_The_Syrian_War_Spillover_Effects_on_Lebanon [geraadpleegd op 25/03/2017]

SARI Global, *Lebanon Situational Report - Israel Evacuation Orders & Airstrikes on the South and Nabatieh*, 30/11/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/sari-global-lebanon-situational-report-israel-evacuation-orders-airstrikes-south-and-nabatieh-enar> [geraadpleegd op 14/01/2025]

Sharawi A., *Lebanon-Israel Border clashes*, s.d., [Lebanon-Israel Border Clashes - Google My Maps](#) [geraadpleegd op 23/01/2024]

Shia Watch (Schei I., Slim M.), *The LAF: Lebanon's hope....by default*, 11/2015, [http://www.shiawatch.com/public/uploads/files/LAF_Lebanon\[ShiaWatch40\].pdf](http://www.shiawatch.com/public/uploads/files/LAF_Lebanon[ShiaWatch40].pdf) [geraadpleegd op 18/11/2015]

Sogge E. L., *The Palestinian National Movement in Lebanon*, London: Bloomsbury Publishing, 17/06/2021

Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *After kidnap of Lebanese young man | Kidna*pped Syrians in Lebanon appeal to residents of Talbiseh to pressure the gang*, 19/09/2024, <https://www.syriahr.com/en/344413/> [geraadpleegd op 23/01/2025]

Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), *Demanding ransom of 10,000D | Kidnapping gang kidnaps Syrian refugee in Lebanon, sends scenes of his brutal torture to his family and threatens to kill him*, 20/04/2024, <https://www.syriahr.com/en/331461/> [geraadpleegd op 30/07/2024]

The 961 (Haddad N.), *Hezbollah Bully And Kick Out Lebanese Farmers In Saida For Being Druze*, 06/08/2021, <https://www.the961.com/hezbollah-kick-out-lebanese-druze-farmers-saida-video/> [geraadpleegd op 08/02/2022]

The Christian Science Monitor (Blanford N.), *In tense south Lebanon, UN force proves it helps to just talk*, 22/03/2018, <https://www.csmonitor.com/World/Middle-East/2018/0322/In-tense-south-Lebanon-UN-force-proves-it-helps-to-just-talk> [geraadpleegd op 01/06/2018]

The Daily Star (TDS) (Zaatari M.), *Fear of escalation puts Ain al-Hilweh on edge*, 19/03/2014, <http://www.dailystar.com.lb/News/Lebanon-News/2014/Mar-19/250661-fear-of-escalation-puts-ain-al-hilweh-on-edge.ashx#axzz2zuPdpOAu> [geraadpleegd op 25/04/2014]

The International Journal of Transitional Justice (Sobout A.), *Urbicide and Coming to Terms with the Past: Everyday Acts of Return and Reconstruction in Post-war Nahr el Bared*, 11/12/2024, <https://academic.oup.com/ijtj/advance-article/doi/10.1093/ijtj/iae035/7921409#497030834> [geraadpleegd op 06/02/2025]

The Jamestown Foundation (Devereux A.), *Beirut port blast punctures trust in Hezbollah*, 23/10/2020, <https://jamestown.org/program/beirut-port-blast-punctures-trust-in-hezbollah/> [geraadpleegd op 30/11/2020]

The Jamestown Foundation (Devereux A.), *Islamic State Operations Room: Lebanon Prison Radicalization*, 10/09/2019, <https://jamestown.org/program/islamic-state-operations-room-lebanon-prison-radicalization/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

The Jamestown Foundation (Hoover P.), *The Evolution of Sunni Jihadism in Lebanon Since 2011*, 30/10/2015, http://www.jamestown.org/programs/tm/single/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=44540&cHash=ddc529b9e1283c7101b1347dfe937fc7 - .Vkxv1ubF_ue [geraadpleegd op 10/01/2022]

The Jamestown Foundation (Sehmer A.), *Lebanon: feeding the fight across the border*, 15/01/2018, <https://jamestown.org/wp-content/uploads/2018/01/Terrorism-Monitor-January-15-2018.pdf?x87069> [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Jerusalem Post, *The Iran-backed sunni group that aids Hezbollah in the Syrian battlefield*, 13/03/2017, <http://www.ipost.com/Middle-East/The-Iran-backed-Sunni-group-that-aids-Hezbollah-in-the-Syrian-battlefield-450094> [geraadpleegd op 13/03/2017]

The Meir Amit Intelligence and Terrorism Information Center, *The Al-Aqsa Flood Pioneers A new youth movement established by Hamas in Lebanon to attack Israel*, 29/12/2023, <https://www.terrorism-info.org.il/en/the-al-aqsa-flood-pioneers-a-new-youth-movement-established-by-hamas-in-lebanon-to-attack-israel/> [geraadpleegd op 22/07/2024]

The National (Wood J.), *Lebanon sees success in fight against militants, yet risk of backlash remains*, 06/04/2015, <http://www.thenational.ae/world/middle-east/lebanon-sees-success-in-fight-against-militants-yet-risk-of-backlash-remains> [geraadpleegd op 08/05/2015]

The National Council for Scientific Research, UNDP Lebanon, *CNRS-L report on Israeli Offensive against Lebanon 2023-2024 English.pdf (SECURED)*, 10/12/2024, [chrome-extension://efaidnbmnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.cnrs.edu.lb/Library/Files/Uploaded%20Files/CNRS-L%20report%20on%20Israeli%20Offensive%20against%20Lebanon%202023-2024%20English.pdf](extension://efaidnbmnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.cnrs.edu.lb/Library/Files/Uploaded%20Files/CNRS-L%20report%20on%20Israeli%20Offensive%20against%20Lebanon%202023-2024%20English.pdf) [geraadpleegd op 11/03/2025]

The National, *Iran embassy bomber arrested in Lebanon refugee camp*, 20/09/2018, <https://www.thenational.ae/world/mena/iran-embassy-bomber-arrested-in-lebanon-refugee-camp-1.772236> [geraadpleegd op 17/01/2019]

The New Arab (De Stone R.), *The failed reconstruction of Lebanon's Nahr al-Bared Palestinian camp*, 11/06/2019, <https://www.alaraby.co.uk/english/indepth/2019/6/11/the-failed-reconstruction-of-lebanons-nahr-al-bared-palestinian-camp> [geraadpleegd op 05/02/2020]

The New Arab (Pernot P.), *We don't dare go out at night': In crisis-hit Lebanon, Syrian refugees are kidnapped for ransom*, 12/09/2023, <https://www.newarab.com/analysis/crisis-hit-lebanon-syrian-refugees-kidnapped-ransom> [geraadpleegd op 22/01/2024]

The New Arab (Sabaghi D.), *What's behind the fighting in Lebanon's Ain al-Helweh Palestinian refugee camp?*, 08/08/2023, <https://www.newarab.com/analysis/behind-fighting-lebanons-ain-al-Helweh-refugee-camp> [geraadpleegd op 09/01/2024]

The New Arab, *Joint Palestinian security force deployed at Ain al-Helweh*, 25/09/2023, <https://www.newarab.com/news/joint-palestinian-security-force-deployed-ain-al-Helweh> [geraadpleegd op 09/01/2024]

The New Arab, *Palestinian security force deploys in school in Lebanon's Ain al-Helweh refugee camp*, 30/09/2023, <https://www.newarab.com/news/palestine-forces-deploy-school-lebanons-ain-al-Helweh> [geraadpleegd op 09/01/2024]

The New Humanitarian (Davis H., al-Hreich H.), *Palestinians in Lebanon's largest refugee camp brace for another round of conflict*, 25/10/2023, <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/10/25/palestinians-lebanons-ein-el-Helweh-largest-refugee-camp-brace-for-conflict> [geraadpleegd op 09/01/2024]

The New Humanitarian (Ghossn K.), *In a Lebanon battered by crises, the last thing people want is another war*, 26/10/2023, <https://www.thenewhumanitarian.org/news-feature/2023/10/26/lebanon-crises-last-thing-people-want-another-war> [geraadpleegd op 15/01/2024]

The Policy Initiative (Zoughaib S.), *Economic Impact of the War in Lebanon: Real and potential losses*, 02/12/2024, <https://www.thepolicyinitiative.org/article/details/352/economic-impact-of-the-war-in-lebanon-real-and-potential-losses> [geraadpleegd op 16/07/2024]

The Syrian Observer, *In Broad Daylight, Syrian Child Kidnapped in Lebanon's Bekaa*, 23/02/2018,
http://syrianobserver.com/EN/Features/33880/In_Broad_Daylight_Syrian_Child_Kidnapped_Lebanon_Bekaa [geraadpleegd op 18/06/2018]

The Tahrir Institute (Yaghi Z.), *Lebanon's fragile food security system and the prospect of a broader war with Israel*, 17/07/2024, <https://timep.org/2024/07/17/lebanons-fragile-food-security-system-and-the-prospect-of-a-broader-israeli-war/> [geraadpleegd op 30/07/2024]

The Tahrir Institute for Middle East Policy (Kassem S.), *Death, Displacement and Trauma: The Human Cost of War in Southern Lebanon*, 24/01/2024, <https://timep.org/2024/01/24/death-displacement-and-trauma-the-human-cost-of-war-in-southern-lebanon/> [geraadpleegd op 24/01/2024]

The Tahrir Institute for Middle East Policy (Kheshen N.), *Fragile Sanctuary: Syrian Refugees in Lebanon Face Abuse and Deportation*, 29/05/2024, <https://timep.org/2024/05/29/fragile-sanctuary-syrian-refugees-in-lebanon-face-abuse-and-deportation/> [geraadpleegd op 25/07/2024]

The Wall Street Journal (Abi-Habib M.), *Young Palestinian refugees join Jihadists fighting in Syria*, 20/11/2013,
<http://online.wsj.com/news/articles/SB10001424052702304868404579192933607042794> [geraadpleegd op 07/04/2014]

The Wall Street Journal (Trofimov Y.) *Islamic State's sway spreads to Lebanon*, 22/10/2014, www.factiva.com [geraadpleegd op 22/10/2014]

The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), HEZBOLLAHLAND Mapping Dahiya and Lebanon's Shia Community, 03/2022, www.washingtoninstitute.org/sites/default/files/pdf/PolicyFocus172Ghaddar_1.pdf [geraadpleegd op 09/01/2025]

The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), *Hezbollah Post October 7—Beaten But Still Dangerous*, 10/12/2024, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/hezbollah-post-october-7-beaten-still-dangerous> [geraadpleegd op 09/01/2025]

The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H.), *The Muslim Brothers Give Hamas a Foothold in Lebanon*, 18/06/2024, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/muslim-brothers-give-hamas-foothold-lebanon> [geraadpleegd op 25/07/2024]

The Washington Institute for Near East Policy (Ghaddar H., Sharawi A.), *Mapping Clashes Along the Israel-Lebanon Border*, s.d., <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/mapping-clashes-along-israel-lebanon-border> [geraadpleegd op 23/01/2024]

The Washington Institute for Near East Policy (Knights M.), *Don't Assume Iran's Supply Lines to Hezbollah Are Cut*, 12/12/2024, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-assume-irans-supply-lines-hezbollah-are-cut> [geraadpleegd op 09/01/2025]

The Washington Institute for Near East Policy, *The internal collapse facing Lebanon's Shiites*, 06/03/2017,
<http://www.washingtoninstitute.org/fikraforum/view/the-internal-collapse-facing-lebanons-shiites> [geraadpleegd op 06/03/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 February to 20 June 2024*, 23/07/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/implementation-security-council-resolution-1701-2006-during-period-21-february-20-june-2024-report-secretary-general-s2024548-enarruzh> [geraadpleegd op 25/07/2024]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 08/03/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/implementation-security-council-resolution-1701-2006-during-period-21-june-20-october-2023-report-secretary-general-s2024222-enarruzh> [geraadpleegd op 16/07/2024]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 3 November 2022 to 20 February 2023*, 10/03/2023,
<https://www.ecoi.net/en/file/local/2089690/N2306485.pdf> [geraadpleegd op 20/04/2023]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 19 February to 16 June 2020*, 14/07/2020, <https://undocs.org/S/2020/710> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security council resolution 1701 (2006)*, 15/11/2022, <https://reliefweb.int/attachments/c8907dce-af7b-406e-afd4-b1470e55360e/N2269419.pdf> [geraadpleegd op 14/03/2023]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 16/11/2023, <https://www.ecoi.net/en/file/local/2101911/N2334087.pdf> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 12/10/2023, <https://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/s-2023-755.php> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 13/07/2023, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/2023.07.13%20S_2023_522.pdf [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 25/04/2025, <https://digitallibrary.un.org/record/4082001?ln=en&v=pdf> [geraadpleegd op 25/04/2025]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 09/10/2024, <https://digitallibrary.un.org/record/4063457?ln=en&v=pdf> [geraadpleegd op 14/01/2025]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 18/04/2024, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n24/099/84/pdf/n2409984.pdf?token=JKMkeEIowpOmSmu7ij&fe=true> [geraadpleegd op 16/07/2024]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 22/04/2022, https://digitallibrary.un.org/record/3971179/files/S_2022_345-EN.pdf [geraadpleegd op 14/03/2023]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 11/10/2022, <https://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/s-2022-749.php> [geraadpleegd op 14/03/2023]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 20/12/2020, <https://undocs.org/S/2020/1032> [geraadpleegd op 16/11/2020]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 15/10/2019, <https://undocs.org/S/2019/819> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 15/10/2018, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2018_920.pdf [geraadpleegd op 25/04/2019]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 June to 26 October 2018*, 15/11/2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1452048/1226_1542899806_n1838175.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 20/10/2020, <https://undocs.org/S/2020/1032> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 18 February to 24 June 2019*, 17/07/2019, <https://undocs.org/en/S/2019/574> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 27 October 2018 to 17 February 2019*, 14/03/2019, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/S_2019_237_E.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 19 June 2021 to 25 October 2021 - Report of the Secretary-General*, 16/11/2021, <https://reliefweb.int/report/lebanon/implementation-security-council-resolution-1701-2006-during-period-19-june-2021-25> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations - Security Council (UNSC), *March 2020 monthly forecast Lebanon*, 28/02/2020,
<https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2020-03/lebanon-1701-3.php> [geraadpleegd op 28/02/2020]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 22/04/2021, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2021_396.pdf [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 13/07/2021, <https://undocs.org/en/S/2021/650> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 09/03/2021, <https://digitallibrary.un.org/record/3905328> [geraadpleegd op 10/01/2022]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 21/05/2018, https://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2018_480.pdf [geraadpleegd op 01/06/2018]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 18/11/2019, <https://undocs.org/en/S/2019/889> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 28/06/2012, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Lebanon%20S%202012%20502.pdf> [geraadpleegd op 14/10/2013]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 05/11/2014, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/S_2014_784.pdf [geraadpleegd op 05/11/2014]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 04/11/2015, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2015_837.pdf [geraadpleegd op 18/11/2015]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 04/11/2016,
http://www.un.org/en/qa/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/931 [geraadpleegd op 27/02/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 08/03/2017, <http://www.undocs.org/S/2017/201> [geraadpleegd op 08/03/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 11/07/2017, http://www.un.org/qa/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/591 [geraadpleegd op 08/11/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 16/11/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/964 [geraadpleegd op 16/11/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of Security Council resolution 1701 (2006)*, 08/03/2018, https://digitallibrary.un.org/record/1477500/files/S_2018_210-EN.pdf [geraadpleegd op 16/11/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Seventeenth semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 16/10/2017,
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/867 [geraadpleegd op 08/11/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Twenty-second semi-annual report of the Secretary-General to the Security Council on the implementation of Security Council resolution 1559 (2004)*, 28/04/2017,
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/374 [geraadpleegd op 28/04/2017]

United Nations - Security Council (UNSC), *Implementation of Security Council resolution 1701 (2006) during the period from 21 June to 20 October 2024*, 13/11/2024, <https://digitallibrary.un.org/record/4067697?v=pdf> [geraadpleegd op 09/01/2025]

United Nations Development Program (UNDP), *Gaza War: Preliminary Findings on the Socio-Economic and Environmental Impact on Lebanon*, 20/12/2023, <https://www.undp.org/arab-states/publications/gaza-war-preliminary-findings-socio-economic-and-environmental-impact-lebanon> [geraadpleegd op 15/01/2024]

United Nations Development Program (UNDP), *Leave No One Behind for an Inclusive and Just Recovery Process in Post-Blast Beirut*, 16/09/2020, https://www.lb.undp.org/content/lebanon/en/home/library/crisis_prevention_and_recovery/leave-no-one-behind-for-an-inclusive-and-just-recovery-process-i.html [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Development Program (UNDP), *The burden of scarce opportunities: the social stability context in Central and West Bekaa*, 03/2017, www.data.unhcr.org/syrianrefugees/download.php?id=13406 [geraadpleegd op 07/12/2017]

United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL), *About*, s.d., <https://unifil.unmissions.org/about> [geraadpleegd op 06/02/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: At a Glance - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 26/01/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-glance-escalation-hostilities-south-lebanon-24-january-2024-enar> [geraadpleegd op 30/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #63 - Escalation of hostilities in Lebanon- Lebanon*, 13/03/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-63-escalation-hostilities-lebanon-13-march-2025> [geraadpleegd op 18/03/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update_No. 62 and AaG FINAL.pdf*, 10/03/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-62-escalation-hostilities-lebanon-6-march-2025> [geraadpleegd op 10/03/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update No. 61 Escalation of hostilities in Lebanon*, 27/02/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-61-escalation-hostilities-lebanon-27-february-2025> [geraadpleegd op 10/03/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #60 - Escalation of hostilities in Lebanon- Lebanon*, 24/02/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-60-escalation-hostilities-lebanon-20-february-2025> [geraadpleegd op 25/02/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #59 - Escalation of hostilities in Lebanon- Lebanon*, 18/02/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-59-escalation-hostilities-lebanon-13-february-2025> [geraadpleegd op 25/02/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #58 - Escalation of hostilities in Lebanon- Lebanon*, 08/02/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-58-escalation-hostilities-lebanon-06-february-2025> [geraadpleegd op 25/02/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #57 - Escalation of hostilities in Lebanon*, 30/01/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-57-escalation-hostilities-lebanon-30-january-2025> [geraadpleegd op 06/02/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #55 - Escalation of hostilities in Lebanon*, 16/01/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-55-escalation-hostilities-lebanon-16-january-2025> [geraadpleegd op 23/01/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #54 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 11/01/2025, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-54-escalation-hostilities-lebanon-09-january-2025> [geraadpleegd op 11/01/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #53 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 02/01/2025, <https://www.unocha.org/publications/report/lebanon/lebanon-flash-update-53-escalation-hostilities-lebanon-02-january-2025> [geraadpleegd op 09/01/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #51 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 19/12/2024,

<https://www.unocha.org/publications/report/lebanon/lebanon-flash-update-51-escalation-hostilities-lebanon-19-december-2024> [geraadpleegd op 09/01/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #48 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 28/11/2024,
<https://www.unocha.org/publications/report/lebanon/lebanon-flash-update-48-escalation-hostilities-lebanon-28-november-2024> [geraadpleegd op 09/01/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #47 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 25/11/2024,
<https://www.unocha.org/publications/report/lebanon/lebanon-flash-update-47-escalation-hostilities-lebanon-25-november-2024> [geraadpleegd op 09/01/2025]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #28 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 25/09/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-28-escalation-hostilities-south-lebanon-25-september-2024> [geraadpleegd op 26/09/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #27 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 20/09/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-27-escalation-hostilities-south-lebanon-20-september-2024> [geraadpleegd op 26/09/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #26 - Escalation of hostilities in South Lebanon*, 10/09/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-26-escalation-hostilities-south-lebanon-06-september-2024> [geraadpleegd op 10/09/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #24 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 13/08/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-24-escalation-hostilities-south-lebanon-08-august-2024>, [geraadpleegd op 02/09/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #23 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 31/07/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-23-escalation-hostilities-south-lebanon-24-july-2024> [geraadpleegd op 02/09/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #22 - Escalation of hostilities in south Lebanon*, 16/07/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-22-escalation-hostilities-south-lebanon-14-july-2024> [geraadpleegd op 18/07/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #15 - Escalation of hostilities in south Lebanon*, 03/04/2024,
<https://www.unocha.org/publications/report/lebanon/lebanon-flash-update-15-escalation-hostilities-south-lebanon-03-april-2024> [geraadpleegd op 08/07/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #13 - Escalation of hostilities in south Lebanon*, 07/03/2024,
<https://www.unocha.org/publications/report/lebanon/lebanon-flash-update-13-escalation-hostilities-south-lebanon-7-march-2024> [geraadpleegd op 08/07/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *LEBANON: Flash Update # 9 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 15/01/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-9-escalation-hostilities-south-lebanon-11-january-2024> [geraadpleegd op 23/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *LEBANON: Flash Update # 8 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 03/01/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-8-escalation-hostilities-south-lebanon-3-january-2024> [geraadpleegd op 08/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *LEBANON: Flash Update # 7 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 27/12/2023, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-7-escalation-hostilities-south-lebanon-27-december-2023> [geraadpleegd op 08/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *LEBANON: Flash Update # 6 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 21/12/2023, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-6-escalation-hostilities-south-lebanon-21-december-2023> [geraadpleegd op 08/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *LEBANON: Flash Update # 5 Escalation of hostilities in south Lebanon*, 13/12/2023, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-5-escalation-hostilities-south-lebanon-13-december-2023> [geraadpleegd op 08/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Flash Update #3 - Escalation of hostilities in south Lebanon*, 02/12/2023, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-flash-update-3-escalation-hostilities/-south-lebanon-1-december-/2023> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Ein El-Hilweh camp profile*, 07/12/2017, <https://reliefweb.int/report/lebanon/south-lebanon-ein-el-hilweh-camp-profile-2017> [geraadpleegd op 07/12/2017]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Beirut Port Explosions Situation Report No. 7*, 25/08/2020, <https://reliefweb.int/report/lebanon/lebanon-beirut-port-explosions-situation-report-no-7-25-august-2020-enar> [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *November 2018 Monthly Forecast*, 10/2018, https://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2018-11/lebanon_29.php?print=true [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *North & Akkar Governorates Profile*, 10/2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1457760/1788_1550069961_3110.pdf [geraadpleegd op 11/01/2021]

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Press briefing note on Lebanon*, 21/01/2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25483&LangID=E> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Lebanon: UN expert warns of 'failing State' amid widespread poverty*, 11/05/2022, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/05/lebanon-un-expert-warns-failing-state-amid-widespread-poverty> [geraadpleegd op 20/02/2023]

United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Press briefing note on Lebanon*, 21/01/2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25483&LangID=E> [geraadpleegd op 05/02/2020]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Syria, Lebanon and Jordan Emergency Appeal 2025*, 09/12/2024, <https://www.unrwa.org/resources/emergency-appeals/syria-lebanon-and-jordan-emergency-appeal-2025> [geraadpleegd op 16/01/2025]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *UNRWA Situation Report #15 on the Lebanon Emergency Response*, 02/12/2024, <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-15-lebanon-emergency-response> [geraadpleegd op 16/01/2025]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Ein el Helweh Emergency Situation Report No. 13*, 06/10/2023, https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/unrwa-ocha_sit-rep_13_-eeh_-6_october.pdf [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Lebanon: Ein el Helweh Emergency Situation Report No. 11*, 22/09/2023, https://www.unrwa.org/sites/default/files/content/resources/unrwa_-ocha_sitrep_eeh_22_september_5.pdf [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Situation Report #9 On The Situation In Ein El Helweh, Lebanon*, 15/09/2023, <https://www.unrwa.org/resources/reports/situation-report-9-situation-ein-el-Helweh-lebanon> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Situation Report #8 On The Situation In Ein El Helweh*,

Lebanon, 14/09/2023, <https://www.unrwa.org/resources/reports/situation-report-8-situation-ein-el-Helweh-lebanon> [geraadpleegd op 12/10/2023]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Situation Report #7 On The Situation In Ein El Helweh, Lebanon*, 12/09/2023, <https://www.unrwa.org/resources/reports/situation-report-7-situation-ein-el-Helweh-lebanon> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Situation Report #6 On The Situation In Ein El Helweh, Lebanon*, 10/09/2023, <https://www.unrwa.org/resources/reports/situation-report-6-situation-ein-el-Helweh-lebanon> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Situation Report #1 On The Situation In Ein El Helweh, Lebanon*, 02/08/2023, <https://reliefweb.int/report/lebanon/unrwa-situation-report-1-situation-ein-el-Helweh-lebanon> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Flash appeal Ein El Helweh crisis – addressing immediate needs*, 08/2023, <https://www.unrwa.org/resources/emergency-appeals/flash-appeal-ein-el-Helweh-crisis> [geraadpleegd op 09/01/2024]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Protection brief Palestine refugees living in Lebanon*, 10/2017,
https://www.unrwa.org/sites/default/files/lebanon_protection_brief_october_2017.pdf [geraadpleegd op 31/10/2017]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Teachers change our world: Wafa al Saadi from Saida, Lebanon*, 27/11/2018, <https://www.unrwa.org/newsroom/features/teachers-change-our-world-wafa-al-saadi-saida-lebanon> [geraadpleegd op 23/01/2019]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Syria, Lebanon And Jordan Emergency Appeal 2023*, 19/01/2023, <https://www.unrwa.org/resources/emergency-appeals/syria-lebanon-and-jordan-emergency-appeal-2023> [geraadpleegd op 09/02/2023]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Protection Monitoring Report – Quarter 4 2022*, 02/2023, <https://data.unhcr.org/en/documents/download/98720> [geraadpleegd op 09/02/2023]

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), *Hitting Rock Bottom-Palestine Refugees In Lebanon Risk Their Lives In Search Of Dignity*, 21/10/2022,
<https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/hitting-rock-bottom-palestine-refugees-lebanon-risk-their-lives-search> [geraadpleegd op 20/12/2022]

United States Department of State (USDOS), *2022 Report on International Religious Freedom: Lebanon*, 15/05/2023, <https://www.state.gov/reports/2022-report-on-international-religious-freedom/lebanon/> [geraadpleegd op 15/01/2024]

United States Department of State (USDOS), *Country Report on Terrorism 2022- Lebanon*, 30/11/2023,
<https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2022/lebanon/> [geraadpleegd op 15/01/2024]

United States Department of State (USDOS), *Country Report on Terrorism 2015 - Chapter 6 - Hizballah*, 02/06/2016, <http://www.state.gov/j/ct/rls/crt/2015/257523.htm> [geraadpleegd op 30/06/2016]

United States Department of State (USDOS), *Country reports on terrorism 2015 – Lebanon*, 02/06/2016,
<http://www.refworld.org/docid/57518daa2a.html> [geraadpleegd op 30/06/2016]

United States Department of State (USDOS), *Lebanon Country report on human rights practices 2019*, 11/03/2020,
<https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/> [geraadpleegd op 30/11/2020]

United States Department of State (USDOS), *Report on International religious freedom*, 12/05/2021,
<https://www.state.gov/reports/2020-report-on-international-religious-freedom/lebanon/> [geraadpleegd op 10/01/2022]

UNRWA (@UNRWA), *In #Lebanon, all displaced families have now left UNRWA shelters. Children and parents are relieved to see a return to school. Photos from an UNRWA school in Nahr El Bared camp, north Lebanon, where the education team has prepared to welcome students back to their classrooms [X post]*, 09/12/2024, <https://x.com/UNRWA/status/1865999822924198239> [geraadpleegd op 23/01/2025]

World Bank, *Lebanon Economic Monitor - Fall 2023 : In the Grip of a New Crisis*, 22/12/2023, <http://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/12/21/lebanon-s-fragile-economy-pulled-back-into-recession> [geraadpleegd op 08/01/2024]

World Bank, *Lebanon poverty and equity assessment 2024 – Weathering a protracted crisis*, 23/05/2024, <https://www.worldbank.org/en/country/lebanon/publication/lebanon-poverty-and-equity-assessment-2024> [geraadpleegd op 08/07/2024]

World Bank, *Lebanon's Fragile Economy Pulled Back into Recession*, 21/12/2023, <http://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/12/21/lebanon-s-fragile-economy-pulled-back-into-recession> [geraadpleegd op 15/01/2024]

World Bank, *The economic and social impact of the Syrian conflict on Lebanon*, 05/2024, <https://documents.worldbank.org/curated/en/2013/09/18292074/lebanon-economic-social-impact-assessment-syrian-conflict> [geraadpleegd op 08/07/2024]

World Food Programme (WFP), *Situation report*, 06/2024, <https://reliefweb.int/report/lebanon/wfp-lebanon-situation-report-june-2024> [geraadpleegd op 25/07/2024]

Worldatlas, *Governorates Of Lebanon Map*, s.d., <https://www.worldatlas.com/maps/lebanon> [geraadpleegd op 30/01/2024]

Xinhua, *13 militants killed in clashes with army in northern Lebanon*, 27/09/2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-09/27/c_139399713.htm [geraadpleegd op 26/11/2020]

Xinhua, *Grenade hurled by protesters hurts 10 soldiers in northern Lebanon: army*, 17/07/2021, http://www.xinhuanet.com/english/2021-07/17/c_1310065938.htm [geraadpleegd op 10/01/2021]

Xinhua, *Lebanon arrests 4 IS members*, 05/02/2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-02/05/c_138756019.htm [geraadpleegd op 05/02/2020]